

REPUBLIKA SLOVENIJA

SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN
REGIONALNO POLITIKO

Kotnikova 28, 1000 Ljubljana,
Tel.: (01) 308-31-78 Fax: (01) 478-36-19

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Strateško poročilo o izvajanju Nacionalnega strateškega referenčnega okvira v Sloveniji za obdobje 2007-2013 za leto 2009

Ljubljana, december 2009

KAZALO

SEZNAM KRATIC	4
UVOD	5
EXECUTIVE SUMMARY	6
A. SOCIALNO-GOSPODARSKE RAZMERE	9
1. Spremembe socialno-gospodarskih razmer in gibanja	9
2. Notranje razvojne razlike v Sloveniji	11
B. DOSEŽKI IN PRIHODNJA PRIČAKOVANJA	14
3. Napredek k ciljem Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja	14
3.1. Napredek k ciljem NSRO z vidika stopnje doseganja kazalnikov, opredeljenih v NSRO	18
3.2. Napredek k ciljem, opredeljenih v operativnih programih	21
3.2.1. Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture	21
3.2.2. Operativni program krepitev regionalnih razvojnih potencialov	24
3.2.3. Operativni program razvoja človeških virov	27
3.2.4. Evropsko Teritorialno sodelovanje (ETC)	29
4. Rezultati izvedenih vrednotenj	31
5. Finančni podatki	33
5.1. Finančni napredek na ravni Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja	35
5.1.1. Finančni podatki - Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture	39
5.1.2. Finančni podatki - Operativni program krepitev regionalnih razvojnih potencialov	40
5.1.3. Finančni podatki - Operativni program razvoja človeških virov	41
6. Prispevek k nalogam skladov, h ključnim smernicam Strateških smernic skupnosti, k strateškim ciljem NSRO in Nacionalnega programa reform za izvajanje Lizbonske strategije	42
7. Prispevek ESS k izvajanju smernic in priporočil Evropske strategije zaposlovanja ...	45
8. Prispevek ESS k relevantnim ciljem nacionalnih strateških poročil o socialni zaščiti in socialni vključenosti in k drugim ciljem in prednostnim nalogam Skupnosti na področju izobraževanja in usposabljanja	48
B. NAPREDEK IN IZZIVI PRI IZVAJANJU DOGOVORJENIH PREDNOSTNIH NALOG IN STRATEGIJ	50
9. Večje spremembe v pomembnih nacionalnih in regionalnih politikah	50
10. Prispevek programov kohezijske politike k odzivu na evropski načrt za oživitev gospodarstva in povzetek glavnih izvedenih ukrepov za pospešitev izvajanja programov obdobja 2007-2013	54
10.1. Prispevek programov kohezijske politike k odzivu na evropski načrt za oživitev gospodarstva	54
10.2. Glavni izvedeni ukrepi za pospešitev izvajanja programov obdobja 2007-2013	60
D. PRIMERI DOBRE PRAKSE – PRILOGA 3	62
E. ZAKLJUČKI	63

PRILOGA 1: FINANČNI NAPREDEK PO OPERATIVNIH PROGRAMIH 66

**PRILOGA 2: NACIONALNA DODELITEV SREDSTEV POTRJENIM
OPERACIJAM PO CILJIH IN PREDNOSTNIH TEMAH..... 66**

PRILOGA 3: PREDSTAVITVE PRIMEROV DOBRIH PRAKS 67

Primer dobre prakse 1: Regijski center za ravnanje z odpadki Koroške – KOCEROD - OP ROPI 2007-2013	67
Primer dobre prakse 2: Mrežni inkubator v Zasavju – OP RR 2007-2013	70
Primer dobre prakse 3: Podjetje Tehcenter d.o.o. – P4 2007/2008 – OP RR 2007-2013	73
Primer dobre prakse 4: Razvoj hibridne jahte Greenline – OP RR 2007-2013	75
Primer dobre prakse 5: Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje – OP RČV 2007-2013.....	77
Primer dobre prakse 6: Razvoj in uvajanje e-gradiv – OP RČV 2007-2013	81
Primer dobre prakse 7: Projekt »Bošnjaki med nami – usposabljanje za sožitje kultur« – OP RČV 2007-2013	82
Primer dobre prakse 8: E-VEM za gospodarske družbe - OP RČV 2007-2013	83

SEZNAM KRATIC

APEK	Agencija za pošto in elektronske komunikacije
BDP	Bruto domači proizvod
CIS	Centralni informacijski sistem
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESS	Evropski socialni sklad
ETS	Evropsko teritorialno sodelovanje
EU	Evropska Unija
IRO	Indeks razvojne ogroženosti
IPA	Instrument za predpristopno pomoč
KS	Kohezijski sklad
MOP	Ministrstvo RS za okolje in prostor
MZ	Ministrstvo RS za zdravje
MzP	Ministrstvo RS za promet
NSRO	Nacionalni strateški referenčni okvir 2007–2013
OP RČV	Operativni program razvoja človeških virov 2007–2013
OP ROPI	Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007–2013
OP RR	Operativni program krepitev regionalnih razvojnih potencialov 2007–2013
SURS	Statistični urad RS
SVLR	Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko

UVOD

Kohezijska politika v obdobju 2007-2013 temelji na strateškem pristopu, kar se odraža v zasnovi programov v skladu s strateškimi smernicami Skupnosti o koheziji in v pripravi na osnovi nacionalnih strateških referenčnih okvirjev (NSRO).

V skladu s členom 29(2) in (3) Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Splošna uredba) države je Slovenija pripravila strnjeno poročilo s podatki o prispevku programov, ki se sofinancirajo iz skladov:

- a) glede izvajanja ciljev kohezijske politike, kot je bila vzpostavljena s Pogodbo,
- b) glede izpolnjevanja nalog skladov, kot je določeno v tej uredbi,
- c) glede izvajanja prednostnih nalog, podrobno navedenih v strateških smernicah Skupnosti o koheziji iz člena 25 in določenih v prednostnih nalogah iz NSRO iz člena 27,
- d) glede doseganja ciljev krepitve konkurenčnosti in ustvarjanja delovnih mest ter prizadevanja za izpolnjevanje ciljev Integriranih smernic za rast in zaposlovanje za obdobje 2005-2008, določenih v členu 9(3).

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko v vlogi organa upravljanja je pristopila k pripravi Strateškega poročila o izvajanju Nacionalnega strateškega referenčnega okvira v Sloveniji za obdobje 2007-2013 za leto 2009. Glede na priporočila v informativnem dokumentu »Okvirna struktura nacionalnih strateških poročil 2009«, ki je bil sprejet na COCOF z dne 18. maja 2009, je dokument za namen vsebinskega dela strateškega poročanja Komisije spomladi 2010 pripravljen na dan 30.9.2009, finančni del pa je predstavljen na dan 30.11.2009. Poročilo vsebuje opis dosežkov, izzivov in prihodnjih pričakovanja v zvezi z izvajanjem dogovorjene strategije ter primere dobre prakse.

Na osnovi predstavljenih podatkov o doseganju strateških in specifičnih ciljev Nacionalnega strateškega referenčnega okvira in treh operativnih programov, Strateško poročilo o izvajanju Nacionalnega strateškega referenčnega okvira v Sloveniji za obdobje 2007-2013 za leto 2009 prikazuje socialno-gospodarske razmere in gibanja, opisuje prispevek programov kohezijske politike k odzivu na evropski načrt za oživitev gospodarstva in povzetek glavnih izvedenih ukrepov za pospešitev izvajanja programov obdobja 2007-2013 ter tudi dosežke, izzive in prihodnja pričakovanja v zvezi z izvajanjem dogovorjene strategije ter primere dobre prakse.

EXECUTIVE SUMMARY

The National Strategic Report 2009 on the National Strategic Reference Framework 2007-2013 (NSRF) adopted by Slovenia was prepared by the Government Office for Local Self-Government and Regional Policy.

The report refers to data on financial implementation, programme indicators and the commitment of EU financing to operations selected under the Operational Programmes (OP's) covering the 86 priority themes.

Data on indicators for the NSRF and the individual OP's is presented against the target values for the year 2013. A significant amount of data is not yet available due to statistical or monitoring restraints and/or the dynamics of implementation at operation level. To a lesser degree, the lack of data or suboptimal performance is due to difficulties and delays in implementing programmes. A more comprehensive account shall be available for the 2012 report.

The data available up to 30.9.2009 for the quantified objectives of the NSRF indicate that progress, in particular related to the positive effects of sustainable mobility, protection of the environment and infrastructure development. Result indicators point to entrepreneurship, innovation and research and technological development, balanced regional development, and improvement of education and training. There has been an increase in the percentage of part-time employees. Nearly 1500 enterprises ultimately contributing to the increase of the percentage of innovative enterprises were supported. Over 30 instruments, i.e. calls for proposals or direct approvals of operations, in the field of education and training have been approved; they will contribute to an increase of the number of renewed publicly established education and training programmes. Data for impact indicators are available for gross jobs creation (6.545 amounting to over 19 % of the target) and coefficient of variation for the regional development index that shows that regional disparities remain stable. The contribution to gross job creation was as follows: OP Strengthening Regional Development Potentials (SRDP) 829 and OP European Social Fund (ESF) 5491 jobs created. Due to the nature of implementation of some operations in the OP SRDP not all created jobs have been reported to the cut-off date.

The comparison of data available for the OP's against the set targets also indicates substantial progress in the kilometres of TEN roads constructed (37 km, representing over a half of the target value), travel time savings are over a fourth of the target value, the indicator for waste disposal shows some steps forward. Accommodation capacities have increased to 1855, the target values is 5000. The number of supported businesses is over its target. Population regularly accessing the internet has increased from 54% to 64% and is approaching the target of 80%. The number of people included into activities co funded by the European Social Fund represents 12,8% of the target. The survey based percentage of adults in life-long learning has not grown towards the 2013 target. Pre-crisis 2008 data shows that employment rates for the 15-24 age group, the coefficient of variation of regional unemployment, average employment rate in the four regions with the lowest rates, and the difference between unemployment rates for men and women were available for 2008 have progressed toward the respective target

values. Employment rates for the 15-24 age group has fallen below the baseline due to a sharp rise of enrolment into tertiary education.

The report presents information on expenditure declared by OP and progress in committing planned allocations as well as commitments by earmarked priority themes.

An analysis of committed funds to the objectives of the NSRO by OP shows that over half the funds allocated to individual priority axes have been committed; progress is appropriate. An exception are individual objectives funded through the Cohesion fund due to the fact that most funds are intended for major project and delays related to level of project preparation. To eliminate delays, Slovenia is steering effort into speeding up project preparation and preparing pipelines of ready to go projects. In implementing the OP SRDP and OP ESF, Slovenia has not met with delays or difficulties.

Eight evaluations have been carried out for the 2004-2008 period and two evaluations have been commissioned and carried out during the present period; most findings and recommendations have been found sound and taken into account. The majority of ongoing evaluations are to be, in accordance with the Evaluation Plans for the OP's, carried out starting in 2010.

In the NSRF, Slovenia outlined its strategy for achieving convergence. The strategy is founded on the priorities of European and national documents: it is entirely harmonized with the National Strategy for Development, the National Reform Programme under the Lisbon Agenda, Community Strategic Guidelines on Cohesion and Integrated Guidelines for Growth and Jobs. This close link between them is evident in the contribution of the OP's to the strategic and specific objectives of the NSRF and consequently to the guidelines and objectives in the above documents. The NSRF indicatively allocated 65% of the funds to achieving Lisbon objectives: on 30.11.2009, the share of committed allocation contributing to Lisbon guidelines was as follows: 70,7 % for the OP SRDP 90,7% for the OP ESF and 51,7% for the OP Development of Environment and Transport Infrastructure.

The contribution of the ESF to the implementation and guidelines and recommendations of the European Employment Strategy has been through operations evenly covering all the guidelines and to the National Strategy Report on Social Protection and Social Inclusion with operations adequately contributing to the objective of all three priorities.

The NSRF was prepared during a period of rapid economic growth that began in 2004 and continued in 2008 before beginning to decline due to the international economic and financial crisis. The same is true of the competitiveness and business environment of the Slovene economy that had been steadily increasing prior to its decline in mid 2008. These trends continued into 2009, along with a decrease in consumption. Some first signs of the stabilisation of economic activity have been observed and some economic growth is expected in the following year. The economic situation in turn brought about changes in the labour market. While on one hand there were certain trouble areas at the time the NSRF was adopted, the employment rate was also above and the unemployment rate below EU average. The 2009 average decline in employment is expected to amount to 2,5% while unemployment will continue to rise, although at a slower rate. Inter regional disparities below national level

remain stable. Disparities between cohesion regions Vzhodna (East) Slovenia and Zahodna (West) Slovenia are moderate; issues continue to concentrate in the cohesion region of Vzhodna Slovenia. These issues are addressed by Cohesion policy through the NSRF, OP's and other forms of assistance open to regions. Assistance is allocated through a ranking system provided in the Act on promoting balanced regional development.

In response to the economic and financial crisis, Slovenia adopted measures to increase liquidity of the financial system, improve operation conditions for businesses, especially SME's, to promote demand and recover investment policies. Slovenia increased active labour market policies funds and other ongoing measures, and adopted the Act on partial subsidizing of full-time jobs in order to maintain workers in employment and the Act on subsidies for workers on forced leave. Slovenia is preparing more short-term measures as well as measures related to structural change.

Slovenia began implementing the approved OP's at the very beginning of the programming period as soon as possible but did meet some delays in particular following the start of the economic and financial crisis. To overcome delays in implementing Cohesion Policy, Slovenia adopted measures for improving financial implementation and the delivery of agreed priorities and objectives under the OP's.

In response to the crisis, Slovenia took up on measures that correspond to the Cohesion Policy Recovery concentrating on activities under the four priority areas of the outlined in the Communication "Investing in the real economy". These measures positively impact economic activity, employment, education and training, and sustainable development: promoting innovation, research and technological development in order to increase entrepreneurship and competitiveness, and institutional administrative capacity building. They are also in line with the strategic objectives of the NSRF, and thus with the Community Strategic Guidelines on Cohesion, Integrated Guidelines for Growth and Jobs, and the National Reform Programme under the Lisbon Agenda. At the same time Slovenia implemented the following measures to simplify and accelerate implementation: advances to pre-finance operations under state aid schemes, simplification of categories of eligible expenditure with indirect costs declared on a flat-rate basis, simplification of funding-gap calculation and monitoring of revenue-generating projects, and non-refundable VAT as eligible expenditure.

Some economic growth is expected in the following year, while the situation in the labour market is not expected to recover as soon. The changes and trends in the socio-economic situation, the labour market and business climate are expected to require some modification of the OP's. Slovenia will continue to seek synergies between activities to be funded through the OP's, to seek horizontal synergies of individual operations in addition to adopting other key measures for optimising the management, implementation and control system for Cohesion Policy in Slovenia.

In conclusion, the strategy of the NSRF is appropriate. Slovenia is picking up the pace in areas that have shown delay and has responded as much as possible to the changes in the socio-economic situation. Slovenia is achieving tangible results and accelerating progress towards the set targets while contributing towards objectives of Cohesion Policy and Lisbon Strategy.

A. SOCIALNO-GOSPODARSKE RAZMERE

1. Spremembe socialno-gospodarskih razmer in gibanja

Nacionalno strateški referenčni okvir 2007-2013 (NSRO) je bil pripravljen v obdobju pospešitve gospodarske rasti, ki se je pričelo leta 2004 in se nadaljevalo vse do sredine leta 2008. V letu 2008, torej po sprejetju NSRO z izdajo odločbe Evropske Komisije, se je gospodarska rast v primerjavi z letom 2007 skoraj prepolovila, spremenila se je tudi njena struktura. Po tem obdobju se je BDP zaradi učinkov mednarodne gospodarske in finančne krize glede na sredino leta 2008 realno znižal za 6,4%, na medletni ravni pa je bil za 8,5% nižji; zaradi posledičnega močnega znižanja investicijske in izvozne aktivnosti v začetku 2009 pa se je upad gospodarske aktivnosti še poglobil.

Na konkurenčnost gospodarstva vplivajo produktivnost dela, tehnološka zahtevnost proizvodnje in izvoza, razvoj podjetništva, internacionalizacija gospodarstva, liberalizacija mrežnih dejavnosti in še vrsta drugih dejavnikov kot so: znanje, vlaganja v raziskave in razvoj in inovativnost. Konkurenčnost slovenskega gospodarstva je v obdobju priprave NSRO že več let naraščala; ključni kazalniki konkurenčnosti so takrat kazali nadaljevanje postopnega izboljševanja na področju produktivnosti dela in tržnih deležev ter nihanja stroškovne konkurenčnosti. Ob izrazitem padcu gospodarske aktivnosti in močnem zmanjšanju produktivnosti dela se je v letu 2008 pokazalo slabšanje konkurenčnosti gospodarstva, ki se je nadaljevalo.

Pred pričetkom obdobja gospodarske ohlajanja in v času priprave NSRO, se je podjetniška aktivnost znatno okrepila: izboljšala se je zgodnja podjetniška aktivnost kot tudi delež podjetnikov, ki so se vključili v zgodnjo podjetniško aktivnost zaradi zaznane poslovne priložnosti. Pri tem je igrala pozitivno vlogo poenostavitev postopkov ustanovitve podjetij. Še vedno pa je bila zgodnja podjetniška aktivnost po podatkih dostopnih v času priprave NSRO (4,4% leta 2004) četrta najnižja stopnja med državami članicami. Stopnja smrtnosti nastajajočih podjetij pa se ohranja in ostaja tudi nekoliko višje od povprečja EU (v letu 2008 je bila 1,7-odstotna).

V začetku 2009 so se trendi upadanja gospodarske rasti še dodatno okrepili, poslabšali so se pogoji poslovanja, podjetja so se soočila z naraščajočimi likvidnostnimi težavami, povečala se je plačilna nedisciplina. Potrošnja gospodinjstev je stagnirala. Upad gospodarske aktivnosti bo v letu 2009 skoraj 18%. Medletni upad BDP v Sloveniji je med najvišjimi v EU. Na relativno močnejši upad od povprečja EU deloma vplivata močna odvisnost slovenskega gospodarstva od gospodarskih gibanj v trgovinskih partnericah in prav tako velika odvisnost od tujih virov financiranja v preteklih letih, ki pa so se zaradi finančne krize močno zmanjšali.

Slovenija je za blažitev posledic krize sprejela še ukrepe za ohranjanje zaupanja, stabilnosti in krepitev finančnega sistema na naslednjih področjih: izboljšanje likvidnosti finančnega sistema (zagotavljanje virov financiranja bankam, jamstvena shema bankam za splošno kreditiranje podjetij, jamstvena shema za mikro, mala in srednja podjetja), izboljšanje pogojev

poslovanja (lažji dostop do finančnih sredstev za podjetje, spodbujanje tehnološko razvojnih projektov v malih in srednje velikih podjetjih, 21 % stopnja obdavčitve za podjetja) ter oživitvev povpraševanja in investicijska politika (spremembe sistema javnega naročanja, vlaganje v infrastrukturo za energetska učinkovitost javnih zgradb in v širokopasovne povezave, jamstvena shema za posameznike).

Spremembe v gospodarstvu in gospodarski razvoj se zrcalita tudi v spremembah na trgu dela. Stopnja zaposlenosti je bila v času priprave NSRO razmeroma visoka, nad povprečjem EU. Stopnja zaposlenosti žensk je že v letu 2004 presegla Lizbonski cilj, ki naj bi ga članice dosegle 2010. Povečevala se je razširjenost začasnih zaposlitev, delne zaposlitve in druge fleksibilne oblike zaposlitve so bile slabo razširjene. Stopnja brezposelnosti je bila manjša od povprečja EU. Glavni problemi na področju zaposlovanja in brezposelnosti na katere se odzivamo z aktivno politiko zaposlovanja so bili: rast deleža dolgotrajno brezposelnih in slaba izobrazbena struktura te skupine, izredno nizka stopnja zaposlenih starejših, sorazmerno visoka brezposelnost mladih ter naraščajoče število brezposelnih s terciarno izobrazbo.

Razmere na trgu dela so se poslabšale z zamikom. Skupen upad zaposlenosti bo letos v povprečju 2,5-odstoten. Hkrati z zmanjševanjem zaposlenosti narašča brezposelnost. V primerjavi z obdobjem priprave NSRO je višje tako število registriranih brezposelnih (88.101 avgusta 2009), število brezposelnih po anketi o delovni sili ter stopnja brezposelnosti. Število registriranih brezposelnih se bo tako do konca leta povečalo na okoli 96 tisoč. Povprečno letno število registriranih brezposelnih bo letos okoli 86 tisoč (lani 63,2 tisoč), povprečna letna stopnja registrirane brezposelnosti pa 9,1% (lani 6,7%). Stopnja anketne brezposelnosti bo znašala 5,7% (lani 4,4%).

Povprečen padec števila delovno aktivnih v prvi polovici leta 2009 je bil v primerjavi s prvim polletjem 2008 relativno majhen (-1,2%). V številnih tržnih dejavnostih, ki jih je kriza manj prizadela kot predelovalne dejavnosti, je število delovno aktivnih v povprečju ostalo na podobni ali višji ravni kot v prvem polletju 2008. Relativno majhen skupen upad zaposlenosti glede na velik padec aktivnosti je deloma posledica odziva podjetij na upad gospodarske aktivnosti, saj so na umirjanje gospodarske aktivnosti odreagirala manj z zmanjševanjem števila zaposlenih in bolj z zmanjševanjem števila opravljenih nadur in skrajševanjem delovnega časa, deloma pa januarja sprejetega interventnega Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa in večjega vključevanja brezposelnih v programe aktivne politike zaposlovanja.

Sprejetje Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa z namenom ohranjanja delovnih mest s strani vključenih podjetij je bilo najobsežnejši ukrep. Leta 2009 je bil proti naraščajoči stopnji brezposelnosti sprejet tudi zakon o subvencioniranju delavcev na čakanju, po katerem mora delodajalec delavce namesto, da bi jih odpustil, napotiti na čakanje, država pa mu povrne del stroškov. V tem času mora delodajalec za delavca zagotoviti usposabljanje ali izobraževanje. V oba ukrepa se je do avgusta 2009 skupno vključilo več kot 900 podjetij, ki državne subvencije uveljavljajo za skoraj 70.000 delavcev, pogodbene vrednosti subvencij pa znašajo 63,2 milijona evrov. Ukrepa sta bila izvedena iz nacionalnih sredstev, dodana vrednost EU sredstev pa je bila v sofinanciranju usposabljanja in izobraževanja.

Ukrepi aktivne politike zaposlovanja so preko javni razpisov usmerjeni v usposabljanje in izobraževanje odraslih zaposlenih, za ohranitev delovnih mest, za zaposlovanje za krajši delovni čas in za zaposlovanje težje zaposljivih oseb. V okviru drugega paketa so sprejeti ukrepi za krepitev socialnega podjetništva, usposabljanje zaposlenih ter lažji prehod mladih na trg dela. Slovenija je letos septembra za zagotavljanje socialne varnosti najbolj ogroženim skupinam prebivalstva izplačala enkratno solidarnostno pomoč.

Slovenija se je ob ukrepih za omilitev krize, ki so kratkoročno naravnani, lotila tudi korenitejših strukturnih ukrepov, skladno z Lizbonsko strategijo, na področju znanja in inovativnosti, sprostitve podjetniškega kapitala, vlaganja v ljudi in posodobitev trga dela in energije in podnebnih sprememb.

Hkrati si Slovenija prizadeva za učinkovitejše finančno izvajanje in vsebinsko izgradnjo instrumentov ter pospešitev izvajanja dejavnosti predvidenih v NSRO. Zaradi javnofinančnih omejitev, ki so v veliki meri posledica gospodarske in finančne krize, sredstva kohezijske politike predstavljajo pomemben vir javnih sredstev s katerimi si Slovenija prizadeva zagotoviti dodatna finančna sredstva za spodbujanje aktivnosti na tistih področjih, ki bodo ključna za ohranitev konkurenčnosti, spodbujanje inovativnosti, razvoja in raziskav, aktivne politike zaposlovanja, človeškega kapitala in trajnostnega razvoja. Ključni element kriznih ukrepov financiranih iz naslova kohezijske politike so tako: zagotavljanje finančnih virov za mala in srednje velika podjetja, spodbujanje prilagodljivosti podjetij in posameznikov, ustvarjanje delovnih mest ter javne investicije.

2. Notranje razvojne razlike v Sloveniji

Razvojni problemi se še vedno koncentrirajo v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija, ki je v letu 2006 dosegala 72,49% BDP na prebivalstva po kupni moči (EU-27 =100). Kohezijska regija Zahodna Slovenija je v enakem letu dosegala 105,37%. Razlike med obema regijama se niso povečale, ostajajo približno na enaki ravni kot v letu 2003.

Kohezijski regiji sta si po številu prebivalcev precej enotni: skoraj 54% prebivalstva živi v Vzhodni Sloveniji in slabih 46% v Zahodni Sloveniji. Regiji sta različno gosto poseljeni, Zahodna Slovenija je nadpovprečno gosto poseljena. Število prebivalstva raste predvsem v regijah zahodnega dela države, koncentracija pa se nadaljuje v Osrednjeslovenski regiji, kjer živi dobra četrtina vsega prebivalstva Slovenije. V letu 2007 je bilo že v vseh regijah več starega kakor mladega prebivalstva (indeks staranja je bil večji od 100). Razlike med regijami po tem kazalniku se zmanjšujejo zaradi pospešenega staranja prebivalstva v vseh regijah in s tem zmanjševanja relativnih razlik glede na slovensko povprečje in druge regije. Primerjava kohezijskih regij kaže, da je v Vzhodni Sloveniji v obdobju od leta 2002 do 2007 hitrejše padanje mladega prebivalstva in počasnejša rast starega prebivalstva kot v Zahodni Sloveniji. Rast delovno sposobnega prebivalstva je večja v Vzhodni Sloveniji.

BDP na prebivalca je bil leta 2006 najvišji v Osrednjeslovenski regiji, nadpovprečen pa edino še v Obalno-kraški regiji. Osrednjeslovenska regija je tudi edina med regijami na NUTS 3 ravni, ki presega povprečje EU in to za dobro četrtino. Ekonomsko najšibkejša, Pomurska regija, dosega slabih 58 % povprečja EU. Na NUTS 2 ravni Zahodna Slovenija presega

slovensko povprečje za dobro petino in evropsko za dobrih 5 %, medtem ko je Vzhodna Slovenija na ravni 82,7 % slovenskega in 72,5 % evropskega povprečja. Razporeditev regij po BDP na prebivalca se med leti ne spreminja bistveno. Razmerja med regijama s skrajnima vrednostima so v Sloveniji zmerna, saj so v večini držav EU veliko večja. Osrednjeslovenska regija izstopa po višini BDP na prebivalca tudi zato, ker je v tej regiji prestolnica, kjer se odvija velik del ekonomskih aktivnosti.

Na področju trga dela so se posledice gospodarske krize v zadnjem četrtletju leta 2008 začele kazati z zakasnitvijo in z zmanjševanjem števila delovno aktivnih in s povečevanjem števila brezposelnih v večini regij. Število brezposelnih je začelo naraščati že oktobra 2008. Največji porast brezposelnih beležita regiji (Gorenjska in Goriška; obe Zahodna kohezijska regija), ki sta imeli v prvem polletju 2008 najnižjo registrirano stopnjo brezposelnosti, v povprečju pa se je v prvem polletju 2009 medletno povečalo za četrtno. Brezposelnost je bolj prizadela moške in zaposlene v gradbeništvu in predelovanih dejavnostih. Regije z nadpovprečno stopnjo registrirane brezposelnosti so bile v prvem polletju 2009 iste kot v prvem poletju lani, medregionalne razlike pa se zmanjšujejo. Kot posledica krize je namreč stopnja brezposelnosti v celoti višja, je pa bolj enakomerno porazdeljena po regijah.

Število delovno aktivnih se je pričelo zniževati z eno do dvomesečnim zamikom in se nadaljevalo v prvi polovici 2009, najizraziteje v Pomurski, Koroški in Zasavski regiji; vse tri spadajo v Vzhodno kohezijsko regijo. Tudi v primerjavi z letom 2006 so upad zabeležile vse regije, prav tako največjega Zasavska in najmanjšega Goriška regija (Zahodna Kohezijska regija).

Pri usmerjanju sredstev v manj razvita območja uporablja regionalna politika sintezni kazalec indeks razvojne ogroženosti, ki se izračunava za 12 razvojnih regij in obe kohezijski regiji, ta kaže na bistveno boljši položaj kohezijske regije Zahodna Slovenija. Za določanje indikativnega obsega spodbud se tako uporablja indeks razvojne ogroženosti in število prebivalstva razvojne regije.

Indeks razvojne ogroženosti regij (IRO) v letu 2009 (kazalniki vključeni v izračun indeksa so izračunani za obdobje zadnjih treh razpoložljivih let – večinoma je to obdobje 2006-2008) znaša med 8,9 v Osrednjeslovenski regiji in 163,7 v Pomurski regiji. Regijam, ki so imele nižji indeks (pod 100) se je ta glede na leto 2008 povečal, najbolj v Goriški regiji (za 4,1 indeksne točke). Povečal pa se je tudi Pomurski regiji (za 2,1 indeksne točke), ki ima že vsa tri leta najvišji IRO. Največje zmanjšanje indeksa sta zabeležili Podravska (-4,7 indeksnih točk) in Spodnjeposavska regija (-4,6 indeksnih točk). Tudi glede na leto 2007 se je IRO najbolj povečal v Goriški regiji (za 6,4 indeksne točke) in najbolj zmanjšal v Spodnjeposavski regiji (-8,1 indeksne točke).

Koeficient variacije IRO za leto 2009 se je glede na predhodno leto malenkost povečal (za slabi 0,2 o.t.) in znaša 33,8 %. Glede na leto 2007 pa se je zmanjšal za slabih 0,6 o.t.. Medregionalne razlike po tem kazalniku torej kažejo, da regije odstopajo od slovenskega povprečja za tretjino, vendar pa so te razlike, kljub malenkostnemu povečanju v zadnjem letu, dokaj stabilne. Med kazalniki, ki najbolj vplivajo na gibanje indeksa razvojne ogroženosti so: BDP na prebivalca, povprečno število let šolanja prebivalstva, osnova za dohodnino na prebivalca, dodana vrednost gospodarskih družb na zaposlenega in delovna mesta na delovno

aktivno prebivalstvo, v večji meri pa tudi še priključenost prebivalstva na javno kanalizacijsko omrežje, stopnja registrirane brezposelnosti in stopnja formalne zaposlenosti.

V NSRO se na podlagi strategije razvoja Slovenije, strategije regionalnega razvoja Slovenije, strategije prostorskega razvoja Slovenije, strategije trga dela in zaposlovanja, sektorskih razvojnih programov in zasnov regionalnih razvojnih programov opredelijo programi, ki spodbujajo skladen regionalni razvoj. Razvojna prioriteta Razvoj regij Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov je skladna s cilji politike spodbujanja skladnega regionalnega razvoja. Na ta način je bila zagotovljena skladnost s nacionalnimi in evropskimi podlagami, ki zagotavljajo uresničevanje ciljev kohezijske politike.

Omenjena razvojna prioriteta zagotavlja operacije, ki zagotavljajo razvoj in delovanje regij kot učinkovitih celot. Usmerjena je na iniciative od spodaj navzgor in tudi na operacije regionalnega pomena decentraliziranih v prostoru ter prednostno v okviru vsebinskih področjih, kjer so bile ugotovljene največje razvojne slabosti in priložnosti v regionalnem razvoju. Izbor in potrjevanje operacij na omenjeni razvojni prioriteti temelji na vnaprejšnji določitvi kvot razpoložljivih sredstev po regijah za obdobje 2007–2013 (izračunane v skladu z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (U.l. RS št. 93/05, 127/06-ZJZP) in Sklepa o razvrstitvi razvojnih regij po stopnji razvitosti za programsko obdobje 2007–2013 (U.l. RS št. 23/06)).

V skladu z razvrstitvijo regij na podlagi indeksa razvojne ogroženosti se je v razvojno ogrožene regije proporcionalno stekal večji delež finančnih sredstev kohezijske politike, upravičenci iz teh območij pa so na nekaterih javnih razpisih dobivali dodatne točke in podobno. Ta sredstva se dopolnjujejo z drugimi spodbudami, ki jih regije lahko koristijo, in zato ne omogočajo neposrednega ocenjevanja vpliva na razvitost regij.

B. DOSEŽKI IN PRIHODNJA PRIČAKOVANJA

3. Napredek k ciljem Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja

Splošna usmeritev NSRO je izboljšanje blaginje prebivalcev Slovenije s spodbujanjem gospodarske rasti, ustvarjanjem delovnih mest in krepitvijo človeškega kapitala ter zagotavljanjem uravnoteženega in skladnega razvoja, še posebej med regijami.

Specifični cilji, ki jih Slovenija uresničuje s sredstvi kohezijske politike pa so spodbujanje podjetništva, inovativnosti in tehnološkega razvoja, izboljšanje kakovosti sistema izobraževanja in raziskovalno-razvojne dejavnosti, izboljšanje delovnih mest ter spodbujanje socialnega vključevanja, zagotavljanje možnosti za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti in ustrezne infrastrukture ter pospeševanje skladnega razvoja regij.

Strateška usmeritev NSRO je skladna z ekonomsko razvojnimi cilji, kot jih opredeljuje Lizbonska strategija, in sicer doseganje gospodarske rasti in zaposlenost. K navedenima ciljema prispevajo tudi specifični tematski in teritorialni cilji, ki jih uresničujemo v treh operativnih programih, in sicer:

- z OP RR se dosega predvsem cilja spodbujanja podjetništva, inovativnosti in tehnološkega razvoja ter cilj skladnega razvoja regij;
- z OP RČV se dosega predvsem dva cilja, in sicer izboljšanje kakovosti sistema izobraževanja in usposabljanja ter raziskovalno-razvojne dejavnosti, in cilj izboljšati fleksibilnost trga dela ob zagotavljanju varnosti zaposlitve še posebej z ustvarjanjem delovnih mest ter spodbujanjem socialne vključenosti;
- OP ROPI v celoti uresničuje cilj zagotavljanja možnosti za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti, izboljšanja kakovosti okolja in ustrezne infrastrukture.

V obdobju 2007 – 2009 je bilo izvajanje kohezijske politike v Republiki Sloveniji značilno predvsem dejstvo, da so bili vsi navedeni operativni programi potrjeni v drugi polovici leta 2007. S tem smo dobili legitimno osnovo za začetek izvajanja operativnih programov. Prve javne razpise za izbor operacij je Slovenija pričela objavljati že v letu 2007.

V letu 2008 je Slovenija pridobila pozitivno oceno skladnosti opisa sistema upravljanja in nadzora z zahtevami iz evropskih uredb za vse tri operativne programe, in sicer za OP ROPI v marcu 2008, za OP RR v maju 2008 in za OP RČV v avgustu 2008. S tem je bila vzpostavljena sistemska zasnova izvajanja operativnih programov ter možnost izvajanja izplačil iz naslova evropske kohezijske politike. S pravočasnim certificiranjem izdatkov Komisiji za vse operativne programe pa je Slovenija tudi v celoti obdržala vsa sredstva, ki smo jih z avansi na letni ravni pridobili od Evropske komisije.

Obe navedeni dejstvi sta ob nekaterih predhodno vzpostavljenih postopkih izvajanja vplivali na razmeroma hiter začetek izvajanja aktivnosti iz programskih dokumentov, kar je tako v letu 2007, še bolj pa v letu 2008, omogočilo tako pospešeno izvajanje operacij, kot tudi začetek uresničevanja operativnih in tudi strateških programskih ciljev. Sprememba vlade in

začetek finančne in gospodarske krize sta konec leta 2008, še posebej pa v prvi polovici leta 2009, spremenila dinamiko izvajanja posameznih vsebin ter koncentracijo na tiste vsebine, ki so imele pozitivni učinek tako na razvojno aktivnost v gospodarstvu, kot tudi na zaposlenost in izobraževanje ter usposabljanje, v zadnjem času pa tudi na trajnostno komponento družbenega razvoja.

Aktivnosti, ki so pomenile tako zasledovanje ciljev NSRO in posameznih operativnih programov, so bile tako tudi v obliki proti kriznih ukrepov usmerjene predvsem v spodbujanje inovativnosti, raziskovalno razvojne dejavnosti in s tem tudi spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Po podatkih do 30.9.2006 je kazalnik števila podprtih podjetij na ravni OP RR že za 128,6% presegel načrtovano vrednost za celotno programsko obdobje in ob upoštevanju dejstva, da je eden izmed najvišjih deležev razpisanih sredstev na ravni OP RR, in sicer 92,8% prav na področju konkurenčnosti in raziskovalne odličnosti, je mogoče ugotoviti, da se tako na področju raziskav in razvoja, kot tudi tehnološkega razvoja in inovacij že v tem trenutku približujemo načrtovanemu cilju NSRO, ki je 44% do konca programskega obdobja. Povečanje tega deleža je mogoče pričakovati tudi kot posledica ukrepov uvajanja finančnega inženiringa, in sicer tveganega kapitala, ter sofinanciranja programa za izvajanje garancijskega sklada s subvencioniranjem obrestnih mer. To je tudi pomemben proti krizni ukrep, še zlasti spričo dejstva, da prispeva k obstoju in ohranitev podjetij na trgu, posebno z dostopom do ugodnejših finančnih mehanizmov za zagotavljanje sredstev za njihov obstoj in delovanje.

Napori za zmanjševanje negativnih učinkov finančne in gospodarske krize gredo v smer spodbujanja inovacij, na ravni raziskovalno in tehnološko razvojnih projektov in tudi v smeri spodbujanja inovativnih pristopov na ravni informacijske podpore raziskovalno razvojnih projektov z namenom optimizacije poslovnih ciklov. Na ta način je bilo zagotovljeno tudi zmanjšanje negativnih učinkov na doseganje **prve prednostne razvojne naloge NSRO, konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast**, torej doseganje nenegativnih učinkov na konkurenčnost ter upočasnitev negativnega trenda gospodarske rasti. K temu prav gotovo prispevajo tudi aktivnosti prenosa znanja iz raziskovalne sfere v gospodarstvo. Ti se zlasti v zadnjem letu pospešeno izvajajo v okviru aktivnosti zaposlitev raziskovalcev v prehodu v podjetja ter projektnih interdisciplinarnih skupin v okviru OP RČV, ki bistveno prispevajo tudi k doseganju **druge prednostne razvojne naloge NSRO, učinkovitega ustvarjanja, dvosmernega pretoka in uporabe znanja v gospodarstvu ter ustvarjanju kakovostnih delovnih mest**.

Poleg ustvarjanja kakovostnih delovnih mest pa so v času gospodarske in finančne krize zlasti ukrepi za ohranitev oziroma povečanje zaposlenih, še zlasti v sektorjih, ki jih je kriza najbolj prizadela. Zato so se konec leta 2008, še posebej pa v prvi polovici leta 2009 pospešeno izvajale aktivnosti, ki so prispevale tako k ohranitvi in spodbujanju zaposlovanja trajno in dolgotrajno brezposelnih oseb mladih in starejših brezposelnih oseb kot ranljivih skupin prebivalstva. Poleg tega so se uvajali ukrepi zaposlovanja, in sicer zaposlovanja za krajši delovni čas, še posebej z namenom zaposlovanja starejših, ki so prispevali zlasti k cilju opredeljenem v NSRO, in sicer povečanju deleža zaposlenih s krajšim delovnim časom v skupni zaposlenosti.

Kljub temu, da so ukrepi samozaposlovanja in socialnega podjetništva zlasti pomembni z vidika ohranjanja zaposlenosti na narodnogospodarski ravni, pa so pomembno prispevali tako k zmanjševanju negativnih posledic krize, kot tudi k doseganju **četrte prednostne razvojne naloge NSRO, sodobna socialna država in večja zaposlenost**. K temu cilju so prispevali tudi ukrepi usposabljanja zaposlenih napoteni na začasno čakanje na delo, ki so bili kot interventni in protikrizni ukrep uvedeni v prvi polovici leta 2009 in so bili v izredno pomoč zlasti tistemu delu gospodarstva, ki je zaradi pretežno izvozne usmerjenosti začasno izgubil pretežni del izvoznega trga.

Vpliv na zmanjšanje posledic krize so prav gotovo ukrepi na področju infrastrukture, ki se financira iz OP ROPI in potencialno spodbudi gospodarsko aktivnost ter energetike, še zlasti **pete prednostne razvojne naloge NSRO, ukrepi trajnostne rabe energije**. Ti pomembno prispevajo k energetske učinkovitosti in posledično pozitivno vplivajo na gospodarsko aktivnost na nacionalni ravni, s tem pa tudi na doseganje pete lizbonske prednostne razvojne naloge, in sicer k ukrepom za doseganje trajnostnega razvoja. Medtem ko je bil na področju okolja v drugi polovici leta 2009 vzpostavljen sistemski in izvedbeni okvir za izvajanje aktivnosti na področju trajnostne rabe energije v javnih stavbah, kjer se bodo v prvi polovici leta 2010 pričele izvajati aktivnosti energetske posodobitve objektov v javni lasti, v prvi fazi predvsem bolnišnic, pa so bili na področju prometa ukrepi usmerjeni predvsem pospeševanje investicij na področju izgradnje cest, natančneje avtocest.

K temu dejstvu pritrjuje tudi kazalnik učinka na ravni NSRO, in sicer števila kilometrov zgrajenih cest, zlasti na TEN-T omrežju, kjer beležimo pozitivni trend, k čemur je prispevala tudi možnost uveljavljanja upravičenih izdatkov iz bruseljske blagajne še pred izdajo odločb o potrditvi projektov s strani Evropske komisije. To na eni strani prispeva k zmanjševanju negativnih učinkov krize, na drugi pa pomemben prispevek k ciljem NSRO, s tem pa tudi k evropski strategiji oživljanja gospodarstva. Na drugi strani prispeva k doseganju ciljev prve lizbonske prednostne razvojne naloge. Medtem, ko navedeni kazalnik izraža pozitivni trend razvoja, pa drugi kazalnik učinka na ravni NSRO, število kilometrov novozgrajenih in posodobljenih železniških prog trenutno ne kaže pozitivnega trenda, predvsem zaradi težav, ki je pojavljajo na nacionalni ravni, v zvezi z investicijami v železniško infrastrukturo. Nedoseganje navedenega cilja je bilo v obravnavanem obdobju predvsem posledica pozne priprave projektov in postopkov za umestitev navedenih projektov v prostor, nizke stopnje institucionalne usposobljenosti za pripravo in vodenje projektov na občinski ravni ter pomanjkanja izkušenj pri pripravi in vodenju projektov po principu javno zasebnega partnerstva.

V okviru OP RČV se tudi izvajajo vsebine za krepitev institucionalne administrativne usposobljenosti, katere namen je zniževanje stroškov podjetij in zmanjševanje administrativnih ovir. To posledično vpliva na povečanje produktivnosti in konkurenčnosti podjetij.

Na področju **tretje prednostne razvojne naloge NSRO, učinkovitejše in cenejše države**, beležimo v celotnem obravnavanem obdobju pomemben napredek, tudi v smislu izvajanja protikriznih ukrepov.

V ta namen je Republika Slovenija v skladu z usmeritvami Komisije ter na podlagi identificirane potrebe po poenostavitvi administrativnih postopkov pri izvajanju evropske

kohezijske politike, uvedla naslednje ukrepe poenostavitve in pospešitev črpanja in porabe evropskih sredstev:

- predplačila v skladu s spremembo 78(2) člena Uredbe 1083/2006/ES za projekte, ki so predmet državnih pomoči. V tem primeru na nacionalni ravni velja omejitev izplačila predplačila do največ 30% javnih upravičenih izdatkov;
- pavšali za posredne stroške, pri čemer smo v primeru ESS že pridobili pozitivno mnenje, za ESRR pa je predlog v fazi usklajevanja z Evropsko komisijo;
- računanje in spremljane prihodkov na projektih v zvezi s 55. čl. Uredbe 1083/2006/ES, ki uvaja poenostavitve pri računanju finančne vrzeli za projekte, katerih skupni stroški so nižji od 1 mio EUR;
- uveden je bil DDV kot upravičen strošek v primeru, ko je za posamezen subjekt nepovračljiv;
- nadaljnji ukrepi gredo v smeri poenostavitve dokazil, tako na ravni organizacije izvajanja upravljalnega preverjanja, kot tudi v smeri standardizacije dokazil in s tem poenostavitve nacionalnih pravil upravičenosti izdatkov ter evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji.

3.1. Napredek k ciljem NSRO z vidika stopnje doseganja kazalnikov, opredeljenih v NSRO

Tabela 1: Kazalniki na ravni NSRO na dan 30.9.2009

Cilji Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja		Stanje (zadnji razpoložljiv podatek)	Cilj konec obdobja	Vir	Stanje 30.9.2009
Učinek					
1	Km novozgrajenih in posodobljenih cest		215	CIS	37,05
2	Km novozgrajenih in posodobljenih žel. prog		428	CIS	0
Rezultat					
3	Delež inovativnih podjetij v Sloveniji	21%	44%	SURS	n.p.*
4	Povečanje deleža zaposlenih s krajšim delovnim časom v skupni zaposlenosti	10,1%	15%	EUROSTAT	10,7% (2.kvartal 2009)
5	Število prenovljenih javno veljavnih programov izobraževanja in usposabljanja		150	CIS/MŠŠ, MVZT	n.p.*
6	Število komunalno opremljenih aglomeracij (v %)	50%	95%	MOP	0 (50%)
Vpliv					
7	Prispevek NSRO k letni rasti BDP (v odstotnih točkah glede na rast brez sredstev NSRO - povprečje obdobja)		0,75 odst. točke	Model	n.p.*
8	Število novo ustvarjenih neto delovnih mest kot posledice NSRO		27.500	Model	n.p.*
9	Število bruto ustvarjenih delovnih mest		33.900	CIS	6.545
10	Povečanje stopnja zaposlenosti kot posledice NSRO	65,9%	+ 1,7 odst. točke	Model	n.p.*
11	Zmanjšanje stopnje registrirane nezaposlenosti kot posledice NSRO	10,2%	- 2,2 odst. točki	Model	n.p.*
12	Razlika med žensko in moško stopnjo registrirane nezaposlenosti	3,6 odst. točke	- 10%	SURS/ZRSZ	1,8 odst. točke
13	Zaustavitev negativnega trenda povečevanja regionalnih razlik - izražen v koeficientu variacije "Indeksa razvojne ogroženosti"	34,2%		UMAR	33,8% (2009)

n.p.* - ni razpoložljivih podatkov.

Doseganje ciljev NSRO spremljamo skozi opredeljene kazalnike učinka, rezultata in vpliva. V obdobju 2007-2009 je bilo realiziranih 37,05 km na novo zgrajenih in posodobljenih cest, kar je 57% prispevek k doseganju cilja NSRO zagotavljanja možnosti za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti, izboljšanja kakovosti okolja in ustrezne infrastrukture.

Dosežena vrednost kazalnika je posledica doseganja aktivnosti izgradnje avtocest. Rezultat navedenega prispeva k doseganju cilja na ravni OP ROPI, in sicer k nižjim časovnim stroškom na leto zaradi izvedenih investicij v ceste, vključno z avtocestami, pri čemer je kazalnik rezultata v obdobju poročanja dosežen v 25,7%. O realizaciji drugega kazalnika učinka na ravni NSRO, km novozgrajenih in posodobljenih železniških prog, pa zaradi težav pri izvajanju prve razvojne prioritete OP ROPI trenutno še ni podatka.

Kazalniki rezultata na ravni NSRO prispevajo predvsem k doseganju ciljev spodbujanja podjetništva, inovativnosti in tehnološkega razvoja ter skladnega razvoja regij, ki jih podrobneje obravnava OP RR ter k ciljem izboljšanje kvalitete sistema izobraževanja in usposabljanja ter raziskovalno-razvojne dejavnosti, izboljšati fleksibilnost trga dela ob zagotavljanju varnosti zaposlitve še posebej z ustvarjanjem delovnih mest ter s spodbujanjem socialne vključenosti, ki ju dosegamo z OP RČV.

Povečanje deleža inovativnih podjetij v Sloveniji se dosega na ravni OP RR in ga je mogoče deloma obrazložiti s številom podprtih podjetij 1.429, ki dosegajo cilje NSRO in OP RR v okviru aktivnosti razvojno investicijskih projektov. V okviru javnega razpisa za izbor operacij . RIP08 - SRRP- je bilo skupaj odobrenih 43 projektov, v okviru razpisa RIP09 pa 117 projektov (skupaj podprtih 160 podjetij), nakupa nove tehnološke opreme, kjer je bilo podprtih 1057 podjetij, gospodarskih središč, kjer sta bili podprti dve podjetji, ter aktivnosti razvojno raziskovalnih projektov, kjer je bilo podprtih 37 podjetij. Število podprtih projektov e-vsebin in e-storitve je bilo 29 podjetij v letu 2008 in 43 podjetji v letu 2009 in 2010 kar pomeni skupaj 72 podprtih podjetij. Inovativno podjetje je v skladu z nacionalno definicijo tisto, ki je v opazovanem obdobju uvedlo nov ali bistveno izboljšan proizvod ali postopek. Ob upoštevanju dejstva, da gre za kazalnik rezultata, ki je povezan z učinki investicij v navedena podjetja, je možno doseganje navedenega kazalnika spremljati v obdobju po koncu investicije, kar je v skladu s 57.čl. Uredbe 1083/2006/ES pet let ali tri leta ob upoštevanju izjem v primeru MSP. Iz razpoložljivih podatkov prav tako ni neposredno razvidno, kolikšen delež podprtih podjetij prispeva prirastek k izhodiščni vrednosti 21% z namenom doseganja 44% deleža inovativnih podjetij ob koncu obdobja izvajanja.

Cilj skladnega regionalnega razvoja na ravni OP RR dosegamo v okviru razvojne prioritete Razvoj regij, v obdobju poročanja pa ga je mogoče spremljati s pomočjo kazalnika učinka nove komunalno opremljene površine ter sanirana degradirana območja namenjene gospodarskemu razvoju (v ha) na ravni OP RR (ni razpoložljivih podatkov - kazalniki bodo znani v letu 2010) ter s pomočjo kazalnika rezultata število komunalno opremljenih aglomeracij (v %) na ravni OP ROPI. Iz slednjega je mogoče ugotoviti, da je dosežena vrednost kazalnika na presečni datum enaka začetnemu stanju, to je 50%, medtem ko je načrtovana vrednost tega kazalnika v okviru OP ROPI konec obdobja 95%.

Kazalnika rezultata na ravni NSRO povečanje deleža zaposlenih s krajšim delovnim časom v skupni zaposlenosti in število prenovljenih javno veljavnih programov izobraževanja in usposabljanja, dosegamo na ravni OP RČV. Delež zaposlenih s krajšim delovnim časom se je v obdobju poročanja povečal za 0,6%, in sicer iz izhodiščne vrednosti 1,1% na 1,7% po podatkih za prvi kvartal 2009. Ciljna vrednost kazalnika konec obdobja je 15%. Načrtovana vrednost prenovljenih programov izobraževanja in usposabljanja kot drugi kazalnik rezultata, ki ga dosegamo z OP RČV, je na ravni NSRO 150. O prenovljenih programih je možno

poročati šele po zaključku posameznega projekta, ki se v večini primerov izvaja v triletnem obdobju (od 2008 – 2011), zato ustreznega podatka v tem poročilu ni mogoče podati. Kljub temu pa navajamo podatek, da je bilo v obdobju poročanja v okviru teh aktivnosti potrjenih 32 instrumentov (bodisi javnih razpisov ali neposrednih potrditev operacij) za posodobitev oziroma prenove gimnazijskih programov, novih izobraževalnih programov na področju višjega strokovnega izobraževanja, programov v srednjem in poklicnem strokovnem izobraževanju s področja storitev, tehnike, biotehnologije, računalniške pismenosti, izobraževalnih programov strokovnih delavcev v športu, na področju tujih jezikov, uporabe IKT in podobno.

3.2 Napredek k ciljem, opredeljenih v operativnih programih

3.2.1. Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture

Tabela 2: Kazalniki na ravni OP ROPI na dan 30.9.2009

Cilji OP razvoja okoljske in prometne infrastrukture		Izhodiščno stanje	Cilj konec obdobja	Stanje 30.9.2009
Učinek				
1	Km novozgrajenih in posodobljenih cest*		215	37,05
	od tega na vseevropskih omrežjih - TEN		65	37,05
2	Km novozgrajenih in posodobljenih železniških prog na vseevropskih omrežjih – TEN*		428	0
Rezultat				
3	Povečanje blagovnega prometa prepeljanega po železnici (v milijonov ton-km)**	3.750	4.804	0 (3.750)
4	Nižji časovni stroški na leto zaradi izvedenih investicij v ceste vključno z AC (v mio. evrov)***		83	21,37
5	Povečanje zmogljivosti kontrole zračnega prometa (v premikih na uro)***	80	102	0 (80)
6	Zmanjšanje količin odloženih nenevarnih odpadkov (v tonah/leto)****	845.000	550.000	22.278 (822.722 ¹)
7	Povečanje števila oseb, oskrbovanih iz vodovodnih sistemov*****	91,4%	96%	0 (91,4 %)
8	Število komunalno opremljenih aglomeracij (v %)*****	50%	95%	0 (50%)
9	Zmanjšanje poplavno ogroženih površin (ha)*****	300.000	220.000	0 (300.000)
Vpliv				
10	Prihranek končne energije (v GWh)*****	46.000	zmanjšanje za 621 (45.379)	0 (46.000)
11	Povečanje proizvedene energije iz obnovljivih virov (v GWh)*****	8.978	povečanje za 510 (9.488)	0 (8.978)

Vir:

*CIS

**SURS

***MzP

**** Poročilo o stanju okolja

***** Monitoring pitne vode, MZ

*****MOP

¹ Gre za podatek, dostopen na spletni strani SURS: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2636 (tabela z naslovom »Javni odvoz in odlagališča odpadkov, Slovenija, 2008 in predstavlja vrednost na dan 31.12.2008. Naslednji razpoložljivi podatki o zmanjšanju količin odloženih nenevarnih odpadkov bodo dostopni 31.12.2009.

Iz vidika izvedenih aktivnosti, ki se izražajo v kazalnikih učinka ter v odvisnosti od dinamike izvajanja in spremljanja posameznih aktivnosti, ki so rezultat izvedenih aktivnosti, neposredni učinek izgradnje 37,05 km cest, in sicer avtocest na omrežjih TEN. Izvedena investicija je rezultirala v nižjih časovnih stroških. Časovni stroški na letni ravni so se tako znižali za 21,37%. Z umikom težkega tovornega tranzitnega prometa razbremenjene regionalne in lokalne ceste in posledično zmanjšana prometna obremenjenost naselij in mest kot so Lenart, Gornja Radgona, Radenci, Murska Sobota in Beltinci povečuje kvaliteto življenja in možnost razvoja turizma na teh območjih. Zaradi manjše obremenjenosti okolja z emisijami plinov iz stoječih kolon v teh naseljih realno mogoče pričakovati manjšo neposredno izpostavljenost hrupu in zračni onesnaženosti iz cestnega prometa. Pričakovano je povečanje prometne varnosti. Izboljšana je povezanost tako Prekmurske regije s Štajersko kot tudi centralnim delom države, optimizirale pa so se tudi cestne povezave z Republiko Madžarsko ter ostalimi Srednjeevropskimi državami ter dostopnost pristanišč v Tržaškem zalivu. Bistveno se je prispevalo k skladnosti regionalnega razvoja, pričakovan pa je tudi posredni pozitiven vpliv na zaposljivost in produktivnost na tem območju. Kvantificirani podatki o doprinosu realiziranega projekta k navedenim kazalnikom trajnostnega razvoja bo mogoče podati ob zaključku projekta. Izvedeni so bili načrtovani potrebni omilitveni ukrepi.

O doseganju ciljev na ravni OP ROPI, ki izhajajo iz drugih aktivnosti tega operativnega programa v opazovanem obdobju ne moremo poročati, saj so sredstva OP ROPI v večini namenjena večjim, večletnim investicijskim projektom, kjer se rezultat pokaže po zaključeni izvedbi projekta.

Zamiki izvajanja projektov OP ROPI so se dogodili iz dveh glavnih razlogov: investicijski projekt OP ROPI mora za dokazovanje ustrezne stopnje pripravljenosti oz. »zrelosti« projekta imeti vso potrebno investicijsko dokumentacijo, ki podaja informacijo o projektu tako s tehničnega, finančnega in okoljskega vidika. Pridobitev vseh ustreznih dokumentov zahteva določen čas, zato je tudi implementacija projektov pričela z zamikom. Problemi v zvezi s tem izvirajo tudi domače zakonodaje na področju državnega prostorskega načrtovanja. Drugi razlog so postopki javnega naročanja, ki zaradi revizijskih zahtevkov ponudnikov traja v povprečju 8 do 12 mesecev, kar posledično pomeni kasnejše izvajanje. Slovenija se teh problemov zaveda, zato se več napora usmerja v pravočasno pripravo projektov.

Za vse projekte se smiselno upoštevajo okoljska, ekonomska in socialno-ekonomska merila kot so zmanjševanje onesnaževanja okolja, ohranitev identitete krajine ter kulturne in naravne dediščine, zmanjšanje škode za strukturo ali kvaliteto tal, zmanjšanje vplivov zaradi klimatskih sprememb, merila usklajenosti z normativi in standardi stroškov na enoto učinka, podatki iz analize stroškov in koristi, vpliv na ceno storitve po izgradnji javne infrastrukture in podobno med socialnimi oz. socialno-ekonomskimi pa merila o povečanju zaposlitve, prispevka k skladnosti regionalnega razvoja, povečanju kvalitete delovanja javnih služb in načina oskrbe ter povečanju kvalitete življenja nasploh.

Pri odobrenih okoljskih projektih se neposredno uresničuje načelo trajnostnega razvoja, saj je predviden neposreden prispevek h doseganju okoljskih, ekonomskih in socialno-ekonomskih kazalnikov. Ker so bili projekti tekom leta 2008 v začetni fazi izvajanja, bo dejanske učinke mogoče kvantificirati šele ob njihovem zaključku.

REPUBLIKA SLOVENIJA

SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN
REGIONALNO POLITIKO

Kotnikova 28, 1000 Ljubljana,
Tel.: (01) 308-31-78 Fax: (01) 478-36-19

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Porast dodeljenih sredstev za projekte sofinancirane iz KS in ESRR iz OP ROPI v letu 2009 je bil znaten, saj je bilo izdanih 12 odločb. Od tega jih je bilo 9 namenjenih projektom za promet in tri za okolje. Evropska komisija je z izdajo odločbe potrdila velik projekt na področju 2.RP Cestna in pomorska infrastruktura, in sicer avtocestni projekt Beltinci - Lendava in velik projekt s 4. RP, Ravnanje s komunalnimi odpadki CERO Ljubljana.

3.2.2. Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov**Tabela 3: Kazalniki na ravni OP RR na dan 30.9.2009**

Cilji OP RR		Izhodiščno stanje	Cilj konec obdobja	Stanje 30.9.2009
Učinek				
1	Novo komunalno opremljene površine ter sanirana degradirana območja namenjene gospodarskemu razvoju (v ha)*		2100	n.p.*
2	Število novih širokopasovnih priključkov**	253.000	povečanje za 10.000	n.p.*
3	Povečanje nočitvenih kapacitet*		5.000	1.855
4	Število podprtih podjetij*		625	1.429
Rezultat				
5	Število inovacij in patentov pri prejemnikih pomoči*		150	n.p.*
6	Delež prebivalstva, ki redno uporablja internet (%)***	54	80	64
7	Prenočitve turistov (v milijonih)***	7,6	8,4	6,8 (začasni podatki za september)
8	Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest*		11.600	1.054
Vpliv				
9	Povečanje dodane vrednosti na zaposlenega v podjetjih, prejemnikih sredstev (najmanj 24 mesecev po zaključku projekta na dan 31.12. glede na 31.12. pred začetkom izvajanja projekta)*		za 7,6%	n.p.*
10	Zaustavitev negativnega trenda povečevanja regionalnih razlik - izražen v koeficientu variacije Indeksa razvojne ogroženosti****		34,2%	n.p.*

n.p.* - ni razpoložljivih podatkov.

Vir:

*CIS

**APEK

***SURS

**** SURS/SVLR

V obdobju poročanja je mogoče poročati o prispevku doseganja ciljev na ravni OP RR zlasti za aktivnosti, pri katerih so kazalniki opredeljeni tako, da izražajo takojšnji učinek glede na izvajanje teh aktivnosti. Medtem ko zaradi narave izvajanja investicij podatki o doseženih vrednostih kazalnikov za nove komunalno opremljene površine ter sanirana degradirana območja namenjene gospodarskemu razvoju (v ha) in za število novih širokopasovnih priključkov ni mogoče navesti, pa je kot posledica javnih razpisov za izbor operacij in pričetka izvajanja projektov že v prvem letu izvajanja OP RR, kazalnik učinka povečanje nočitvenih kapacitet 1.855, kar je 37,1% glede na ciljno vrednost ob koncu obdobja. Podatki o doseganju tega kazalnika, za projekte, ki so v investicijski fazi, še niso razpoložljivi, vendar pa je glede na obseg razpisanih sredstev mogoče pričakovati pozitiven trend pri doseganju navedenega kazalnika v zelo kratkem obdobju. Število podprtih podjetij je kazalnik, ki ga sorazmerno lahko merimo, saj je v neposredni povezavi s številom podpisanih pogodb o sofinanciranju na ravni operacij. Preseganje kazalnika je posledica dejstva, da je na ravni posameznih aktivnosti kot ciljna vrednost opredeljena operacija oziroma pogodba o sofinanciranju z enim podjetjem, medtem ko v ciljni vrednosti niso upoštevane konzorcijska partnerstva, ki pomenijo sklenitev pogodbe o sofinanciranju z nosilnim podjetjem, v okviru te pogodbe pa je podprtih več podjetij – konzorcijskih partnerjev. V to vrednost je vključeno tudi število inovativnih podjetij, ki neposredno prispevajo k doseganju ciljev NSRO.

Medtem ko je v primeru kazalnikov rezultata število inovacij in patentov pri prejemnikih pomoči v neposredni odvisnosti tako od števila inovativnih podjetij, kot tudi od aktivnosti izvajanja (industrijske, predkonkurenčne, aplikativne raziskave), ki imajo za rezultat bodisi inovacijo ali patent, je doseganje vrednosti tega kazalnika v neposredni odvisnosti od dinamike izvajanja posameznih operacij. Ob upoštevanju dejstva, da operacije v zvezi z navedenimi aktivnostmi še niso zaključene, o rezultatih v tej fazi ne moremo poročati.

Delež prebivalstva, ki redno uporablja internet kot posledica izvajanja aktivnosti OP RR informacijska družba. Dosežena vrednost kazalnika v času poročanja je 64%, kar pomeni 80% doseganje vrednosti kazalnika ob koncu obdobja. Ob upoštevanju dejstva, da so investicije v turistično infrastrukturo z vidika javnih investicij v celoti posledica investicij iz naslova kohezijske politike, je število prenočitev turistov (v milijonih) neposredno povezano z izvajanjem operacij iz naslova turizma. Kazalnik je spričo pospešene implementacije navedene aktivnosti dosežen v 80% od načrtovane vrednosti. Dosežena vrednost kazalnika število novo ustvarjenih bruto delovnih mest 1.054 predstavlja oceno novo ustvarjenih bruto delovnih mest, ki so bile do 30.9.2009 ustvarjena z operacijami za spodbujanje podjetništva in v turistični dejavnosti, medtem ko na drugih področjih izvajanja OP RR o doseganju tega kazalnika spričo dinamike izvajanja operacij še ni mogoče poročati v letu 2009. Problematika spremljanja kazalnika bruto delovnih mest se kaže predvsem na ravni prve razvojne prioritete in na ravni četrte razvojne prioritete OP RR, kjer prihaja do razmeroma velikih razlik med načrtovanimi vrednostmi doseganja tega kazalnika na letni ravni. Na ravni prve razvojne prioritete iskati razloge predvsem:

- v definiciji kazalnika »bruto delovna mesta«, ki je kazalnik rezultata in ga je mogoče meriti šele kot rezultat izvedene operacije v daljšem časovnem obdobju, do konca izvajanja projekta. Ni ga mogoče meriti kot neposredni učinek izvajanja projekta v kratkem časovnem obdobju. Ustreznejši kazalnik za izražanje učinka bi bil na tem mestu »število ur v izrazu polnega delovnega časa«, saj izraža neposredni učinek dela v sklopu načrtovanih aktivnosti na projekt.

- v časovni opredelitvi izvajanja projektov, saj je prvo leto izvajanja projektov zaznamovala gospodarska in finančna kriza ter zaradi razmeroma visokega tveganja za izvajanje potrjenih operacij pomenila tudi spremembo dinamike izvajanja nekaterih načrtovanih aktivnosti in s tem tudi doseganje načrtovanih vrednosti kazalnikov v tem obdobju poročanja.

Na ravni četrte razvojne prioritete se odmik od načrtovane vrednosti kazalnika »bruto delovna mesta«, pojavlja predvsem zaradi dveh razlogov:

- javni razpisi za izbor operacij so bili izvedeni pred potrditvijo OP RR, ciljne vrednosti navedenega kazalnika ni bilo mogoče natančno določiti, zaradi navedenega razloga ter časovnega razkoraka pri izvajanju te razvojne prioritete, ni bilo mogoče vnaprej natančno predvideti vrste aktivnosti, ki so bile potrjene v okviru operacij ter obsega sredstev, namenjenih za posamezno aktivnost v okviru operacije,
- ob upoštevanju dejstva, da je bil največji delež v okviru javnih razpisov za izbor operacij namenjen predvsem infrastrukturnim projektom (prevladujoča je cestna infrastruktura in izgradnja čistilnih naprav), v obdobju poročanja o ustvarjenih delovnih mestih kot rezultat vlaganja v infrastrukturo v obdobju poročanja še ne moremo govoriti.

Težav pri izvajanju OP RR ni bilo evidentiranih.

3.2.3. Operativni program razvoja človeških virov

Tabela 4: Kazalniki na ravni OP RČV na dan 30.9.2009

Cilji OP razvoja človeških virov		Izhodiščno stanje	Cilj konec obdobja	Stanje 30.9.2009
1	Število vključenih oseb v aktivnosti OP ESS*		270.000	35.053
2	Delež odraslih, vključenih v vseživljenjsko učenje (pop. 25-64 let po anketi)**	15,3%	20,7%	13,9%
3	Delež raziskovalcev v gospodarstvu med vsemi raziskovalci***	41%	50%	51,1% (2007)
4	Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest*		22.300	5.491
5	Stopnja delovne aktivnosti za skupino 15-24 let***	35,3%	38%	34,8%
6	Stopnja delovne aktivnosti za skupino 55-64 let***	33,5%	43,5%	36,3%
7	Povečati povprečno stopnjo zaposlenosti po anketi delovne sile v štirih regijah z najnižjo stopnjo***	51,9%	53,9%	58,4%
8	Koeficient variacije regionalne brezposelnosti***	30,7%	26%	26% za prvih 6 mesecev 2008
9	Zmanjšanje razlike med stopnjo registrirane brezposelnosti moških in žensk***	3,6 odst. točke	-10% (3,2 odst. točk)	1,8 odst.točk

n.p.* - ni razpoložljivih podatkov.

Vir:

*CIS

**Eurostat: zadnji razpoložljiv podatek za leto 2008.

***SURS: podatek je iz leta 2008.

Število vključenih oseb v aktivnosti OP RČV je mogoče meriti na vseh ravneh izvajanja, ki imajo za učinek vključevanje oseb ali posameznikov v izvajanje aktivnosti na ravni OP RČV. V obdobju poročanja se je v operacije za izvajanje aktivnosti OP RČV vključilo 35.053 oziroma skoraj 13% vseh načrtovanih vključitev do konca obdobja.

Delež odraslih, vključenih v vseživljenjsko učenje, katerega SURS izvaja s pomočjo anketiranja populacije 25-64 let, je v letu 2008 znašal 13,9% in se ni povečal prosti ciljni vrednosti. Sicer je vrednost nad evropskim povprečjem, vendar pa ostaja problematične nizka vključenost manj izobraženih in starejših.

Medtem, ko so vrednosti ostalih kazalnikov na ravni OP RČV odvisni predvsem od načina in dinamike izvajanja operacij, pa lahko zabeležimo tudi pozitiven trend v doseganju kazalnika število novo ustvarjenih bruto delovnih mest 5.491, od tega 133 mladih raziskovalcev v gospodarstvu in 23 prehodov visokokvalificiranega kadra v gospodarstvo oz. med gospodarstvom v letu 2008, 959 število subvencioniranih delovnih mest za brezposelne

samozaposlitev v letu 2008 in 11 ustvarjenih bruto delovnih mest za ranljive skupine v letu 2008, 2.509 podprtih novo nastalih podjetij – samozaposlitev v letu 2009 in 1.856 število subvencioniranih delovnih mest za brezposelne v letu 2009.

Po najnovejših podatkih SURS-a je stopnja delovne aktivnosti za skupino 15-24 let znašala 34,8% in je bila nižja za 0,5 odstotne točke od izhodiščnega stanja, razlog je povečanje vpisa v terciarni izobraževanje in je močno nad evropskim povprečjem.

Stopnja delovne aktivnosti za skupino 55-64 let povečala za 2,8 odstotnih točk na 26,3%. Ker gre za kontekstne kazalnike je zaenkrat še težko opredeliti prispevek ESS k doseženim vrednostim. Vsekakor pa ESS pomembno zvišuje doseženi vrednosti obeh kazalnikov saj sta obe starostni skupini prebivalstva prioritetni v OP RČV, v okviru PU 2.1 pa se izvajajo programi za vključevanje mladih in starejših brezposelnih oseb na trg dela.

Dosežena vrednost kazalnika Povečanje povprečne stopnje zaposlenosti po anketi delovne sile v štirih regijah z najnižjo stopnjo je 58,4% v letu 2008, in je posledica hitrejšega naraščanja brezposelnosti v regijah s podpovprečno stopnjo. Posledično so se medregionalne razlike zmanjševale. Zaradi tega je prišlo tudi do zmanjšanja koeficienta variacije regionalne brezposelnosti na 26% v prvih 6 mesecih 2008. Zmanjšala se je tudi razlika med stopnjo registrirane brezposelnosti moških in žensk na polovico načrtovane vrednosti in sicer na 1,8 odstotne točke.

Podatki za stopnjo delovne aktivnosti za skupino 15-24 let, koeficient variacije regionalne brezposelnosti, povprečna stopnja zaposlenosti po anketi delovne sile v štirih regijah z najnižjo stopnjo in razlika med stopnjo registrirane brezposelnosti moških in žensk so iz leta 2008 in izražajo napredek proti ciljnim vrednostim, saj še ne izražajo vplivov gospodarske krize.

Težav pri izvajanju OP RČV ni bilo evidentiranih.

3.2.4. Evropsko Teritorialno sodelovanje (ETC)

V Sloveniji lahko kot obmejne opredelimo kar 50% občin, če obmejni pas omejimo na 10 km. Dejstvo, da večina slovenskega prebivalstva živi na območju obmejnih regij, daje pomembno težo spodbujanju razvoja obmejnih regij in intenziviranja ter poglobljanja čezmejnega sodelovanja v okviru programov Evropskega teritorialnega sodelovanja (ETS) in Instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) iz komponente čezmejnega sodelovanja. Ob tem je potrebno izpostaviti strateški pomen programov ETS in IPA iz vidika prizadevanja za sožitje prebivalcev ob meji, ustvarjanju pogojev za kohezijo in ohranitev manjšin, kar vse skupaj omogoča sodelovanje v evroregionalnih povezavah.

Sodelovanje v programih transnacionalnega in medregionalnega sodelovanja omogoča uveljavitev partnerjev v širšem evropskem prostoru in spodbuja usklajevanja in širitev dobrih praks na različnih nivojih upravljanja med evropskimi partnerji.

Na čezmejnih programih, kjer je Organ upravljanja v Sloveniji, je bilo razpisanih več kot 2/3 programskih sredstev in za polovico sredstev ESRR že podpisane pogodbe z vodilnimi partnerji.

Nova pravila v obdobju 2007 – 2013, ki predvidevajo en sklad na mejo in skupen Organ upravljanja, ki organizira Skupen tehnični sekretariat, so iz vidika čezmejnega učinka korak naprej v sodelovanju. Vodilni partner in projektni partnerji intenzivno in poglobljeno sodelujejo že v fazi priprave projekta, projektne aktivnosti pa praviloma vključujejo širše obmejno območje. Zlasti v okviru programa z Italijo, so partnerstva zelo številčna, tudi do 30 subjektov, ki pokrivajo zelo široko območje, od Bologne do Ljubljane.

Zamik pri sklepanju pogodb je nastala v čezmejnem programu z Italijo, katerega Organ upravljanja je pri Avtonomni deželi Furlaniji Julijski krajini, v sklopu katerega je tudi prvič organiziran Skupni tehnični sekretariat, ki ga sestavljajo tako slovenski in italijanski javni uslužbenci. V okviru programa sta zaključena dva razpisa v skupni vrednosti 100 mio EUR, oddanih je bilo preko 350 vlog, odločitve o izboru strateških projektov bodo znane po decembrskem zasedanju Nadzornega odbora.

Skupni nadzorni odbori so sestavljeni iz predstavnikov lokalnih in regionalnih institucij in relevantnih ministrstev, kar pripomore k temu, da so potrjeni projekti skladni z regionalnimi in nacionalnimi strategijami.

Iz vidika tehničnega izvajanja programa, predstavlja skupno upravljanje programa izziv. Usklajevanje različnih pristopov in nacionalnih praks izvajanja programskega ciklusa je zahtevalo določen čas in predvsem medsebojno razumevanje ter poznavanje potreb čezmejnih partnerjev.

REPUBLIKA SLOVENIJA

SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN
REGIONALNO POLITIKO

Kotnikova 28, 1000 Ljubljana,
Tel.: (01) 308-31-78 Fax: (01) 478-36-19

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Projekti so v začetni fazi izvajanja in v tej fazi ni možno oceniti učinke na doseganje ciljev kohezijske politike. Lahko pa ocenimo, da bodo rezultati projektov boljše odražali dejanske potrebe skupnega obmejnega območja, kot je to bilo v prejšnjem programskem obdobju.

4. Rezultati izvedenih vrednotenj

Rezultati izvedenih vrednotenj programov kohezijske politike in podatki, ki jih dajejo za analizo napredka v smeri doseganja ciljev kohezijske politike.

Za programsko obdobje 2004-2006 je bilo izvedenih osem vrednotenj (Vrednotenje postopkov prijave in izbire projektov iz strukturnih skladov EU, Vmesno vrednotenje tretje prednostne naloge EPD: Prestrukturiranje kmetijstva, gozdarstva in ribištva, Evalviranje ukrepov Evropskega socialnega sklada za leto 2004 in 2005, Evalvacija programa Spodbujanje samozaposlovanja (APZ in EDP ukrep 2.4) za leto 2005 in leto 2004, Evalvacija programa Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih (APZ in EDP ukrep 2.4) za leto 2005 in leto 2004, Vrednotenje učinkovitosti ukrepa 3.5 EPD "Trženje kakovostnih kmetijskih in živilskih proizvodov", Evalvacija gospodarske relevance rezultatov in programov centrov odličnosti ter Analiza uspešnosti instrumenta 1.4.01 poslovne cone v okviru ukrepa 1.4 Gospodarska infrastruktura in javne storitve Enotnega programskega dokumenta v Republiki Sloveniji za programsko obdobje 2004–2006). Priporočila iz naštetih vrednotenj so bila upoštevana in izkušnje prenesene na programsko obdobje 2007-2013.

Do 30.9.2009 sta bili izvedeni sta bili dve vrednotenji operativnih programov za obdobje 2007-2013. V nadaljevanju povzemamo ugotovitve, priporočila in upoštevanje priporočil.

Marca in aprila 2009 je bilo izvedeno vmesno vrednotenje 4. razvojne prioritete 'Razvoj regij' OP RR. Za izvedbo 468 potrjenih operacij je bilo sklenjenih pogodb o sofinanciranju oz. izdanih sklepov o sofinanciranju v skupni višini 311.763.271,28 €, od tega 294.735.748,73 € v okviru prednostne usmeritve Regionalni razvojni programi in 17.027.522,55 € v okviru prednostne usmeritve Razvoj obmejnih območij s Hrvaško. Največ sredstev je bilo namenjenih prometni infrastrukturi, sledijo pa ji okoljska infrastruktura, spodbujanje razvoja turizma, ekonomska infrastruktura, razvoj urbanih območij, razvoj urbanih naselij in socialnovarstvena infrastruktura. Z vidika doseganja ciljev so bile operacije relativno uspešne. V dveh od desetih kazalnikov so namreč ciljna vrednosti že presežene, pri treh primerih so bile presežene nad 50% in v dveh okoli 30%. Težje dosegljivi so se kazale načrtovane vrednosti pri štirih kazalnikih, vendar poročilo predlaga vsebinske smernice za izboljšanje doseganja teh ciljev.

Poročilo je podalo priporočila z namenom izboljšanja doseganja zelenih učinkov in rezultatov v okviru četrte razvojne prioritete OP RR ter OP RR v celoti. Upoštevana so bila vsa vsebinska priporočila poročila: dolgoročnejša opredelitev in načrtovanje ter objava vsebin, ki se bodo financirale (razpis za izvedbene načrte). Predvidene so delavnice po regijah, kjer bodo potencialni uporabniki seznanjeni z vsebinskimi spremembami in z najpogostejšimi napakami pri pripravi vlog in izvedbi operacij. Upoštevanje vsebinskih priporočil bo izboljšalo doseganja zelenih učinkov in rezultatov v okviru četrte razvojne prioritete OP RR ter OP RR v celoti, zlasti pri ustvarjanju novih delovnih mest.

Vrednotenje javnega razpisa za sofinanciranje projektov horizontalnih NVO mrež in regionalnih stičišč za leto 2008 je bilo zaključeno januarja letos. Vrednotenih je bilo osmih

operacij, ki so bile potrjene v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov horizontalnih NVO mrež in regionalnih stičišč za leto 2008. Projekti so se financirali v okviru OP RČV prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, socialnega in civilnega dialoga. Namen vrednotenja je bil ugotoviti, kako uspešno so bili projekti izvedeni in kako so prispevali k doseganju ciljev OP RČV v okviru navedene prednostne naloge ter k doseganju horizontalnih ciljev programa in kakšna je bila učinkovitost izvajalskega sistema. Vrednotenje je pokazalo, da je pobuda k organiziranemu in s tem bolj usklajenemu delovanju nevladnih organizacij dobra in smiselna in pomoč ustrezna. Z vidika načrtovanih aktivnosti in učinkov so bili projekti kljub kratkemu času za izvedbo uspešni. Čeprav horizontalna temeljna načela operativnega programa (enake možnosti, trajnostni razvoj, inovativnost, transnacionalnost) niso bila nikjer posebej izpostavljena, je vsebina razpisa inovativna, saj zagotavlja sredstva za institucionalno krepitev nevladnega sektorja. Upoštevana so bila pretežno vsa priporočila tako za fazo načrtovanja in operacionalizacije kot za fazo implementacije.

Skladno z načrti vrednotenja, ki so potrjeni s strani interdisciplinarne skupine za vrednotenje, je bil objavljen javni razpis za namen sklenitve okvirnih sporazumov po odprtem postopku za izvajanje vrednotenij posameznih vsebinskih sklopov v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 (OP ROPI), Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013 (OP RČV), Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 (OP RR), Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Avstrija 2007-2013 (OP SI-AT) in Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Madžarska 2007-2013 (OP SI-HU) v obdobju 2009-2013. Z izvajanjem vrednotenja v okviru javnega razpisa bomo pričeli v letošnjem letu. Izsledki bodo predstavljeni v letnih poročilih in v Nacionalnem Strateškem poročilu za obdobje 2007-2013 v letu 2012.

5. Finančni podatki

Za namen finančnega poročanja navajamo naslednje terminološke opredelitve:

Pravice porabe so pravice porabe, ki jih je z odločbo o potrditvi operativnega programa, Republiki Sloveniji dodelila Evropska komisija. Pravice porabe so v okviru operativnega programa razdeljene po razvojnih prioritetah, znotraj njih pa glede na vsebinsko opredelitev na posamezne vsebinsko zaokrožene celote, prednostne usmeritve, ki so osnovna raven finančnega upravljanja in vsebinskega spremljanja izvajanja operativnega programa.

Razpisana sredstva so razpisana sredstva na osnovi instrumenta javni razpis za izbor operacij. Z vidika načina in dinamike izvajanja razlikujemo razpise z enostavno dinamiko izvajanja (eno odpiranje, pri katerem so dodeljena vsa razpoložljiva sredstva) in razpise s kompleksno dinamiko izvajanja (večletne razpise z večkratnim odpiranjem, pri katerih razpisana sredstva spremljamo v letu objave razpisa). Razpisana sredstva so tako v celoti prikazana v letu objave razpisa, kljub temu, da je možna večletna dinamika izvajanja posameznega razpisa (večkratno odpiranje), zato prihaja tudi do razlik med razpisanimi sredstvi (za celotno obdobje izvajanja razpisa) ter obsegu sredstev na potrjenih operacijah oziroma podpisanih pogodbah, ki je vezan na konkretno odpiranje.

Potrjene operacije so operacije, potrjene bodisi na podlagi instrumenta javni razpis za izbor operacij, bodisi na podlagi instrumenta neposredna potrditev operacije. Potrjene operacije so element, ki je posledica ustreznosti vloge s predpisanimi pogoji in merili za potrditev in jih je mogoče ugotavljati na osnovi sklepov o potrditvi operacij ali pa odločitev o dodelitvi sredstev posamezni operaciji k jih izda za to pristojni organ (bodisi evropska komisija v primeru velikih projektov, organ upravljanja ali posredniško telo/agent).

Podpisane pogodbe so pogodbe o sofinanciranju za operacije, ki so posledica uskladitve med obema partnerjema, in sicer upravičencem na eni strani ter organom upravljanja oziroma posredniškim telesom/agentom na drugi strani.

Izplačana sredstva iz kohezijske politike so izplačana sredstva iz naslova javnih upravičenih izdatkov iz državnega proračuna. V skladu z načelom zalaganja sredstev za projekte po opravljeni administrativni kontroli je možno izplačati sredstva iz državnega proračuna, če je projekt vključen v načrt razvojnih programov in ima v proračunu zagotovljena sredstva.

Posredovani zahtevki za povračilo na organ za potrjevanje so zahtevki, za katere je bilo izvedeno izplačilo iz državnega proračuna upravičencem, vendar pa povračilo iz podračuna EU v državni proračun še ni bilo opravljeno. To so zahtevki, katerih ustreznost pred povračilom iz podračuna EU, preverja organ za potrjevanje.

Certificirani zahtevki za povračilo na EK so zahtevki, ki jih organ za potrjevanje posreduje preko sistema SFC na Evropsko komisijo.

Kategorizacija na ravni NSRO po kodah za posamezne razsežnosti operativnih programov glede na dodeljena sredstva je povezana s finančno realizacijo po posameznih vsebinskih sklopih aktivnosti v okviru operativnih programov.

Realizacija po posamezni razsežnosti glede na prednostno temo je prikazana v odvisnosti od instrumenta kot načina za izbor operacij. V primeru, ko gre za instrument »javni razpis za izbor operacij«, je realizacija prikazana na ravni razpisanih sredstev, v primeru, ko je instrument »neposredna potrditev operacije« pa na ravni potrjenih operacij. Dodeljena sredstva iz NSRO za posamezno prednostno temo v besedilu pomenijo pravice porabe za to prednostno temo v okviru posameznega operativnega programa. Realizacija pa pomeni dejanske dosežene vrednosti v okviru posamezne razsežnosti glede na prednostno temo.

5.1. Finančni napredek na ravni Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja

Ocena doseženega napredka na ravni operativnih programov z vidika dodeljenih sredstev na ravni operacij

Tabela 5: Finančni napredek na ravni NSRO na dan 30.11.2009

Vsi OP-ji		stanje 30.11.09	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	4.101.048.636	-
	SLO del	723.714.483	-
	EU in SLO del	4.824.763.119	-
Razpisana sredstva* od 1.1.2007 do 30.11.2009	EU del	1.144.725.720	27,9
	SLO del	145.600.424	-
	EU in SLO del	1.290.326.144	26,7
Potrjene operacije** - kumulativa (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	1.731.582.354	42,2
	SLO del	303.509.111	-
	EU in SLO del	2.035.091.465	42,2
Podpisane pogodbe (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	1.418.923.424	34,6
	SLO del	185.812.049	-
	EU in SLO del	1.604.735.473	33,3
	drugi viri***	1.065.475.852	-
	skupaj	2.670.211.325	-
Izplačana sredstva kohezijske politike* - kumulativa (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	576.196.496	14,0
	SLO del	53.169.568	-
	EU in SLO del	629.366.064	13,0
Posredovani zahtevki za povračilo na Organ za potrjevanje do 30.11.2009 (kumulativa 1.1.07-30.11.09) - EU del		403.310.920	9,8
Certificirani zahtevki za povračilo na EK do 30.11.2009 (kumulativa 1.1.07-30.11.09) - EU del		106.806.188	2,6

*Sredstva, ki so bila dodeljena z inštrumentom javnega razpisa.

** Sredstva, ki so bila dodeljena z inštrumentom neposredne potrditve operacije.

*** drugi viri vključujejo lastno udeležbo upravičencev (DARS, občine pri OP ROPI, zasebna sredstva pri OP RR...)

Podatki o indikativni kategorizaciji po prednostnih temah na ravni NSRO in za vse OP-je do 30.11.2009 se nahajajo v Excelovi prilogi ANNEX III-SI_NSRF_data on 30.11.2009.xls.

Indikativna kategorizacija po prednostnih temah je naslednja:

Razsežnost 1 je razdeljena na naslednje prednostne teme:

- 1) **Raziskave in tehnološki razvoj**, inovacije in podjetništvo na ravni NSRO, ki v celoti ustreza vsebinski opredelitvi prve razvojne prioritete OP RR Konkurenčnosti in raziskovalne odličnosti, ter deloma tudi druge razvojne prioritete OPRR, Gospodarsko razvojni infrastrukturi, obsega 940.712.692 EUR. Na dan 30.11.2009 je bila dosežena realizacija 68,87% vseh razpoložljivih sredstev za ta cilj.
- 2) **Informacijska družba** v okviru druge razvojne prioritete OP RR 108.596.729 EUR, od tega realizacija do 30.11.2009 v višini 63.663.409 EUR ali 60,52% vseh razpisanih sredstev, v okviru pete razvojne prioritete OP RČV pa 58.613.814 EUR, kar za 23,2 presega indikativno dodelitev na ravni prednostne teme. Na ravni NSRO je odstotek realizacije glede na dodeljena sredstva za navedeno prednostno temo 78,3%.
- 3) **Promet** – za navedeno prednostno temo je v okviru NSRO dodeljenih 986.204.107 EUR, od tega na ravni OP RR 71.235.902 EUR ali 7,2% in na ravni OP ROPI 914.968.205 EUR ali 92,8%. V obdobju poročanja je bilo v okviru OP RR razpisanih sredstev za 54,7% glede na vsa dodeljena sredstva na ravni OP RR, sredstva so bila namenjena projektom na četrti razvojni prioriteti, Razvoj regij. Na ravni OP ROPI je bilo v obdobju poročanja dodeljenih na posamezne operacije 19,1% glede na vsa dodeljena sredstva za OP ROPI, dodeljena pa so bila predvsem državnim cestam, izven nivojskim križanjem ter kolesarskim stezam.
- 4) **Energetika** je prednostna tema, ki se izvaja le v okviru OP ROPI, zato finančno izvajanje na ravni NSRO izraža izvajanje na ravni tega operativnega programa. Od 159.886.553 EUR dodeljenih za izvajanje te prednostne teme jih je bilo v okviru OP ROPI in NSRO skupaj 8.500.000 EUR razpisanih sredstev oziroma 5,3% vseh razpoložljivih sredstev.
- 5) **Varstvo okolja in preprečevanje tveganja** na ravni NSRO obsega 769.537.179 EUR in se izvaja v okviru operacij OP RR in OP ROPI. Na ravni OP RR je v okviru navedene prednostne teme dodeljenih 238.485.414 EUR ali 31% sredstev, na ravni OP ROPI pa 531.051.765 EUR, kar pomeni 69% sredstev. Do 30.11.2009 je bilo v okviru OP RR v okviru četrte razvojne prioritete realiziranih 54,66% sredstev, v okviru OP ROPI pa 39,6% celotne alokacije sredstev za navedeni operativni program. Realizacija v primeru OP RR pomeni razpisana sredstva, v primeru OP ROPI pa neposredno potrjene operacije in je na ravni NSRO v znesku 340.580.487 EUR ali 44,3%.
- 6) **Turizem** je prednostna tema, za katero je na ravni NSRO dodeljenih 79.894.658 EUR in realiziranih v skupnem znesku 57.315.987 EUR ali 71,7%. Glede na to, da se prednostna tema izvaja le v okviru tretje razvojne prioritete OP RR, je realizacija glede na dodeljena sredstva do datuma poročanja enaka za oba dokumenta.

- 7) **Kultura** je prednostna tema, za katero se na ravni NSRO agregira podatek iz OP RR in OP RČV. Na ravni NSRO je za namen te prednostne teme dodeljenih 82.695.032 EUR, realizacija v obdobju poročanja je 28.863.622 EUR ali 34,9%, od tega na ravni OP RR 34,1%, preostalo pa na ravni OP RČV v višini 669.761,75 EUR.
- 8) **Obnova mest in podeželja** je prednostna tema, za katero je na ravni NSRO dodeljenih 61.944.263 EUR in je bilo v obdobju poročanja realizacije za 33.856.087 EUR oziroma 54,7% vseh dodeljenih sredstev. Prednostna tema se v celoti izvaja v okviru četrte razvojne prioritete Razvoj regij na ravni OP RR.
- 9) **Večanje prilagodljivosti delavcev in gospodarskih družb, podjetij in podjetnikov** je prednostna tema, ki se izvaja v okviru 1. razvojne prioritete OP RČV in prispeva k prvemu cilju NSRO, zato je podatek na agregatni ravni NSRO enak podatku na ravni operativnega programa. Od 77.290.311 EUR je bilo realiziranih 16.295.553 EUR ali 21,1% vseh dodeljenih sredstev.
- 10) **Izboljšanje dostopa do zaposlitve in trajnostne udeležbe** se prav tako izvaja izključno na ravni OP RČV, in sicer v okviru 2. razvojne prioritete, zato je obseg dodeljenih sredstev in realizacija na ravni NSRO enaka obsegu dodeljenih sredstev in realizacije na ravni OP RČV. Od skupno dodeljenih sredstev za namen navedene prednostne teme v višini 210.700.106 EUR, je bilo realiziranih skozi razpisana sredstva in neposredno potrjene operacije 94.368.990 EUR ali 44,2% vseh dodeljenih sredstev, v največji meri za izvajanje dejavnih in preventivnih ukrepov na trgu dela, v okviru druge prednostne naloge OP RČV.
- 11) **Povečanje socialne vključenosti prikrajšanih oseb** je prednostna tema na ravni NSRO, ki se izvaja v okviru četrte razvojne prioritete OP RČV. Skupni obseg dodeljenih sredstev za navedeno prednostno temo je 41.501.536 EUR, od tega je bilo v obdobju poročanja na ravni OP RČV realiziranih 6.391.665 EUR ali 15,4% vseh dodeljenih sredstev.
- 12) **Izboljšanje človeškega kapitala** je prednostna tema, ki se v celoti izvaja na ravni prve in tretje razvojne prioritete OP RČV. Od skupno 318.122.463 EUR je bilo realiziranih sredstev 206.585.483 EUR ali 65% vseh dodeljenih sredstev.
- 13) **Naložbe v socialno infrastrukturo** se izvajajo v okviru četrte razvojne prioritete OP RR Razvoj regij in v celoti uresničujejo cilje NSRO v zvezi s to prednostno temo. Od skupno 98.181.098 EUR je bilo v okviru OP RR razpisanih 49.228.044 EUR ali 50,1% vseh sredstev, dodeljenih zato prednostno temo.
- 14) **Mobilizacija za reforme na področju zaposlovanja in vključenosti** je prednostna tema, za katero so dodeljena sredstva na ravni OP RČV v višini 13.441.793, vendar pa v obdobju poročanja ni bilo realizacije v zvezi z navedeno prednostno temo.
- 15) **Krepitev institucionalne zmogljivosti na nacionalni, regionalni in lokalni ravni** je prednostna tema, ki ji je v okviru NSRO, posledično pa tudi OP RČV, dodeljenih 15.861.756 EUR. V obdobju poročanja je bilo na ravni pete razvojne prioritete OP RČV realiziranih 10.347.289 EUR oziroma 65,2% vseh dodeljenih sredstev.

16) **Tehnična pomoč** v okviru NSRO predstavlja agregiran znesek tehnične pomoči po vseh operativnih programih. Od skupno 85.700.694 EUR, ki so dodeljeni posameznim operativnim programom, je delež dodeljenih sredstev za OP RR 32,7% vseh dodeljenih sredstev, delež OP RČV 32,7% ter delež OP ROPI 34,6% vseh dodeljenih sredstev. V obdobju poročanja lahko ugotovimo 100% realizacijo na ravni vseh treh operativnih programov.

Razsežnost 2 obravnava **obliko financiranja** na ravni NSRO po posameznih operativnih programih. Medtem ko je pri OP RR več možnih kod za način financiranja, pa OP RČV in OP ROPI predvidevata le eno obliko financiranja, in sicer nepovratno pomoč. Na ravni NSRO je tako v obliki nepovratne pomoči financiranih operacij za 3.989.780.460 EUR, v obliki pomoči 55.634.088 EUR in v obliki tveganega kapitala 55.634.088 EUR. Na ravni posameznih operativnih programov so oblike financiranja v skladu z navedenimi kodami naslednje:

- a) OP RR: v obliki nepovratnih pomoči je dodeljenih 1.598.481.346 EUR ali 40,1% vseh sredstev, v obliki pomoči je dodeljenih 55.634.088 EUR ali 1,4% vseh dodeljenih sredstev in v obliki tveganega kapitala 55.634.088 EUR ali 1,4% vseh dodeljenih sredstev na ravni NSRO.
- b) OP RČV: vsa sredstva so dodeljena v obliki nepovratnih pomoči, in sicer 755.699.370 EUR ali 18,9% vseh dodeljenih sredstev na ravni NSRO.
- c) OP ROPI: vsa sredstva so dodeljena v obliki nepovratnih pomoči, in sicer 1.635.599.744 EUR ali 41% vseh dodeljenih sredstev

Razsežnost 3 predstavlja **ozemeljsko razsežnost**. Operacije, ki se izvajajo v okviru posameznih operativnih programov razlikujemo glede na dva kriterija, in sicer urbana in podeželska območja. Na ravni NSRO je v okviru urbanih območij dodeljenih v skupnem obsegu 2.090.136.554 ali 51% vseh dodeljenih sredstev, v okviru podeželskih območij pa 2.010.902.082 EUR ali 49% vseh dodeljenih sredstev oziroma 4.101.038.636 EUR. Po posameznih operativnih programih je porazdelitev glede na ozemeljsko razsežnost naslednja:

- a) na ravni OP RR je za urbana področja dodeljenih sredstev 1.079.286.377 EUR oziroma 63,1% glede na vsa dodeljena sredstva, za podeželska območja pa 630.463.145 EUR ali 36,9% vseh dodeljenih sredstev.
- b) na ravni OP RČV je tako za urbana področja, kot tudi za ruralna področja dodeljenih po 377.849.685 EUR oziroma po 50% vseh dodeljenih sredstev.
- c) na ravni OP ROPI pa je za urbana področja dodeljenih 633.010.492 EUR, kar je 38,7% vseh dodeljenih sredstev, medtem ko je za podeželska območja dodeljenih 1.002.589.252 EUR oziroma 61,3% vseh dodeljenih sredstev.

5.1.1 Finančni podatki - Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture

Tabela 6: Finančni napredek na ravni OP ROPI na dan 30.11.2009

OP ROPI		stanje 30.11.09	% glede na pravice porabe		
			2007	2007-2009	2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	1.635.599.744	-	-	-
	SLO del	288.635.254	-	-	-
	EU in SLO del	1.924.234.998	-	-	-
Pravice porabe 2007	EU del	103.527.527	-	-	6,3
	SLO del	18.269.563	-	-	6,3
	EU in SLO del	121.797.090	-	-	6,3
Pravice porabe 2007 - 2009	EU del	433.981.483	-	-	26,5
	SLO del	76.584.967	-	-	26,5
	EU in SLO del	510.566.450	-	-	26,5
Razpisana sredstva* od 1.1.2007 do 30.11.2009	EU del	8.500.000	8,2	2,0	0,5
	SLO del	1.500.000	-	-	-
	EU in SLO del	10.000.000	8,2	2,0	0,5
Potrjene operacije** - kumulativa (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	417.708.402	403,5	96,3	25,5
	SLO del	123.263.358	-	-	-
	EU in SLO del	540.971.760	444,2	106,0	28,1
<i>- Operacije, potrjene preko javnih razpisov</i>	EU del	2.821.808	2,7	0,7	0,2
	SLO del	497.966	-	-	-
	EU in SLO del	3.319.774	2,7	0,7	0,2
<i>- Neposredno potrjene operacije</i>	EU del	414.886.594	400,8	95,6	25,4
	SLO del	122.765.392	-	-	-
	EU in SLO del	537.651.986	441,4	105,3	27,9
Podpisane pogodbe (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	256.077.323	247,4	59,0	15,7
	SLO del	32.696.376	-	-	-
	EU in SLO del	288.773.699	237,1	56,6	15,0
	drugi viri***	303.212.245	-	-	-
	skupaj	591.985.943	-	-	-
Plačila iz proračuna RS* - kumulativa (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	117.439.324	113,4	27,1	7,2
	SLO del	5.307.106	-	-	-
	EU in SLO del	122.746.430	100,8	24,0	6,4
Plačila iz proračuna RS* - tekoče leto (od 1.1.2009 do 30.11.2009)	EU del	76.613.298	74,0	17,7	4,7
	SLO del	4.588.047	-	-	-
	EU in SLO del	81.201.345	66,7	15,9	4,2
Posredovani zahtevki za povračilo na Organ za potrjevanje do 30.11.2009 (kumulativa 1.1.07-30.11.09) - EU del		104.766.952	101,2	24,1	6,4
Certificirani zahtevki za povračilo na EK do 30.11.2009 (kumulativa 1.1.07-30.11.09) - EU del		79.688.859	77,0	18,4	4,9

*Sredstva, ki so bila dodeljena z inštrumentom javnega razpisa.

** Sredstva, ki so bila dodeljena z inštrumentom neposredne potrditve operacije.

*** drugi viri vključujejo lastno udeležbo upravičencev (DARS, občine...)

5.1.2 Finančni podatki - Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov

Tabela 7: Finančni napredek na ravni OP RR na dan 30.11.2009

OP RR		stanje 30.11.09	% glede na pravice porabe		
			2007	2007-2009	2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	1.709.749.522	-	-	-
	SLO del	301.720.511	-	-	-
	EU in SLO del	2.011.470.033	-	-	-
Pravice porabe 2007	EU del	310.932.694	-	-	18,2
	SLO del	54.870.476	-	-	18,2
	EU in SLO del	365.803.170	-	-	18,2
Pravice porabe 2007 - 2009	EU del	869.749.206	-	-	50,9
	SLO del	153.485.155	-	-	50,9
	EU in SLO del	1.023.234.361	-	-	50,9
Razpisana sredstva od 1.1.2007 do 30.11.2009	EU del	940.473.176	302,5	108,1	55,0
	SLO del	109.555.861	-	-	-
	EU in SLO del	1.050.029.037	287,0	102,6	52,2
Potrjene operacije* - kumulativa (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	975.719.120	313,8	112,2	57,1
	SLO del	119.645.065	-	-	-
	EU in SLO del	1.095.364.185	299,4	107,0	54,5
- Operacije, potrjene preko javnih razpisov	EU del	838.741.883	269,8	96,4	49,1
	SLO del	95.472.611	-	-	-
	EU in SLO del	934.214.494	255,4	91,3	46,4
- Neposredno potrjene operacije	EU del	136.977.237	44,1	15,7	8,0
	SLO del	24.172.454	-	-	-
	EU in SLO del	161.149.692	44,1	15,7	8,0
Podpisane pogodbe (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	777.769.755	250,1	89,4	45,5
	SLO del	85.161.024	-	-	-
	EU in SLO del	862.930.780	235,9	84,3	42,9
	drugi viri**	751.448.967	-	-	-
	skupaj	1.614.379.747	-	-	-
Plačila iz proračuna RS - kumulativa (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	390.638.406	125,6	44,9	22,8
	SLO del	35.828.637	-	-	-
	EU in SLO del	426.467.043	116,6	41,7	21,2
Plačila iz proračuna RS - tekoče leto (od 1.1.2009 do 30.11.2009)	EU del	225.747.595	72,6	26,0	13,2
	SLO del	23.792.701	-	-	-
	EU in SLO del	249.540.296	68,2	24,4	12,4
Posredovani zahtevki za povračilo na Organ za potrjevanje do 30.11.2009 (kumulativa 1.1.2007 - 30.11.2009) - EU del		279.918.278	90,0	32,2	16,4
Certificirani zahtevki za povračilo na EK do 30.11.2009 (kumulativa 1.1.2007 - 30.11.2009) - EU del		23.874.085	7,7	2,7	1,4

* znesek vključuje vrednost potrjenih operacij izbranih preko instrumenta javni razpis za izbor operacij in vrednost neposredno potrjenih operacij.

** drugi viri lahko vključujejo lastno udeležbo upravičencev (npr. zasebna sredstva,...)

5.1.3 Finančni podatki - Operativni program razvoja človeških virov**Tabela 8: Finančni napredek na ravni OP RČV na dan 30.11.2009**

OP RČV		stanje 30.11.09	% glede na pravice porabe		
			2007	2007-2009	2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	755.699.370	-	-	-
	SLO del	133.358.718	-	-	-
	EU in SLO del	889.058.088	-	-	-
Pravice porabe 2007	EU del	126.208.034	-	-	16,7
	SLO del	22.272.006	-	-	16,7
	EU in SLO del	148.480.040	-	-	16,7
Pravice porabe 2007 - 2009	EU del	361.979.278	-	-	47,9
	SLO del	63.878.696	-	-	47,9
	EU in SLO del	425.857.974	-	-	47,9
Razpisana sredstva od 1.1.2007 do 30.11.2009	EU del	195.752.544	155,1	54,1	25,9
	SLO del	34.544.563	-	-	-
	EU in SLO del	230.297.107	155,1	54,1	25,9
Potrjene operacije* - kumulativa (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	338.154.832	267,9	93,4	44,7
	SLO del	60.600.688	-	-	-
	EU in SLO del	398.755.520	268,6	93,6	44,9
<i>- Operacije, potrjene preko javnih razpisov</i>	EU del	112.631.074	89,2	31,1	14,9
	SLO del	20.802.378	-	-	-
	EU in SLO del	133.433.453	89,9	31,3	15,0
<i>- Neposredno potrjene operacije</i>	EU del	225.523.757	178,7	62,3	29,8
	SLO del	39.798.309	-	-	-
	EU in SLO del	265.322.067	178,7	62,3	29,8
Podpisane pogodbe** (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	385.076.345	305,1	106,4	51,0
	SLO del	67.954.649	-	-	-
	EU in SLO del	453.030.995	305,1	106,4	51,0
	drugi viri***	10.814.640	-	-	-
	skupaj	463.845.635	-	-	-
Plačila iz proračuna RS - kumulativa (od 1.1.2007 do 30.11.2009)	EU del	68.118.766	54,0	18,8	9,0
	SLO del	12.033.825	-	-	-
	EU in SLO del	80.152.591	54,0	18,8	9,0
Plačila iz proračuna RS - tekoče leto (od 1.1.2009 do 30.11.2009)	EU del	59.876.839	47,4	16,5	7,9
	SLO del	10.576.709	-	-	-
	EU in SLO del	70.453.548	47,4	16,5	7,9
Posredovani zahtevki za povračilo na Organ za potrjevanje do 30.11.2009 (kumulativa 1.1.07-30.11.09) - EU del		18.625.689	14,8	5,1	2,5
Certificirani zahtevki za povračilo na EK do 30.11.2009 (kumulativa 1.1.07-30.11.09) - EU del		3.243.244	2,6	0,9	0,4

* znesek vključuje vrednost potrjenih operacij izbranih preko instrumenta javni razpis za izbor operacij in vrednost neposredno potrjenih operacij.

** znesek vključuje vrednost podpisanih pogodb za operacije izbrane preko instrumenta javni razpis za izbor operacij in vrednost podpisanih pogodb za neposredno potrjene operacije.

*** na PU 5.3 znesek vključuje tudi DDV kot neupravičen strošek, ki ga financirajo upravičenci iz lastnih virov.

6. Prispevek k nalogam skladov, h ključnim smernicam Strateških smernic skupnosti, k strateškim ciljem NSRO in Nacionalnega programa reform za izvajanje Lizbonske strategije

Splošna usmeritev NSRO je izboljšanje blaginje prebivalcev Slovenije s spodbujanjem gospodarske rasti, ustvarjanjem delovnih mest in krepitvijo človeškega kapitala ter zagotavljanjem uravnoteženega in skladnega razvoja, še posebej med regijami.

Specifični cilji, ki jih Slovenija uresničuje s sredstvi kohezijske politike pa so spodbujanje podjetništva, inovativnosti in tehnološkega razvoja, izboljšanje kakovosti sistema izobraževanja in raziskovalno-razvojne dejavnosti, izboljšanje delovnih mest ter spodbujanje socialnega vključevanja, zagotavljanje možnosti za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti in ustrezne infrastrukture ter pospeševanje skladnega razvoja regij.

NSRO za obdobje 2007-2013 opredeljuje splošno strategijo države za doseganje hitrejše konvergence. Strategija NSRO je povezana s prioriteta opredeljenimi v evropskih in nacionalnih razvojnih dokumentih: v celoti je usklajena s Strategijo razvoja Slovenije, Nacionalnim programom reform za izvajanje Lizbonske strategije, Integriranimi smernicami za rast in zaposlovanje za uresničevanje prenovljene Lizbonske strategije ter Strateškimi smernicami skupnosti za kohezijo.

Ukrepi za doseganje ciljev Lizbonske strategije so skladno s sprejeto Strategijo razvoja Slovenije in z Nacionalnim program reform za izvajanje Lizbonske strategije razporejeni po petih prednostnih razvojnih nalogah.

1. Prednostna razvojna naloga: konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast
2. Prednostna razvojna naloga: učinkovito ustvarjanje, dvosmerni pretok in uporaba znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta
3. Prednostna razvojna naloga: učinkovitejša in cenejša država
4. Prednostna razvojna naloga: sodobna socialna država in večja zaposlenost
5. Prednostna razvojna naloga: ukrepi za doseganje trajnostnega razvoja

Tabela 8 prikazuje prispevek NSRO-ja k zgornjim prednostnim razvojnim nalogam.

OP RR neposredno pretežno podpira prednostne naloge Programa reform za izvajanje Lizbonske strategije v Sloveniji in sicer: konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska, učinkovito ustvarjanje, dvosmerni pretok in uporaba znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta in doseganje trajnostnega razvoja. Slovenija usmerja razpoložljiva sredstva ESRR, drugih finančnih virov in sredstva ustreznega lastnega sofinanciranja v gospodarsko konvergenco države na podlagi kriterijev trajnostnega razvoja, kjer gre prvenstveno za izboljšanje pogojev rasti in zaposlovanja z vlaganjem v fizične in človeške vire, inovacije v družbi znanja, zmožnost prilagajanja gospodarskim in socialnim

spremembam ter varovanje okolja. Do 30.11.2009 je Slovenija namenila 70,7% dodeljenih sredstev v okviru OP RR za doseganje lizbonskih ciljev.

OP RČV je usmerjen v vlaganje v ljudi, katerih človeški kapital bo zagotavljal večjo stopnjo inovativnosti, zaposljivosti in gospodarske rasti, to pa je najboljši način za večjo zaposlenost, socialno vključenost, zmanjšanje regionalnih razlik in visok življenjski standard. OP RČV neposredno podpira ukrepe Programa reform za izvajanje lizbonske strategije v Sloveniji.

Prve štiri razvojne prioritete v celoti podpirajo četrto prednostno razvojno nalogo Programa reform za izvajanje Lizbonske strategije, del razvojne prioritete Institucionalna in administrativna usposobljenost pa preko reforme institucij na trgu dela podpira ukrepe za učinkovitejšo in cenejšo državo. Pomoč, ki jo sofinancira ESS se osredotoča na prednostne naloge EU glede krepitve konkurenčnosti in ustvarjanja delovnih mest, vključno z izpolnjevanjem ciljev *Integriranih smernic za rast in zaposlovanje za obdobje 2005–2008*. Do 30.11.2009 je Slovenija namenila 90,7% dodeljenih sredstev v okviru OP RČV za doseganje lizbonskih ciljev.

OP ROPI je financiran iz naslova Kohezijskega sklada, v manjši meri pa tudi iz naslova Evropskega sklada za regionalni razvoj. Cilj operativnega programa je zagotoviti infrastrukturo na področju okolja in prometa, to pa je povezano tako s spodbujanjem gospodarskega razvoja in z ustvarjanjem delovnih mest kakor tudi s spodbujanjem trajnostnega razvoja in z zagotavljanjem visoke kvalitete življenja za prebivalce. Razvojna prioriteta Trajnostna rabe energije prispeva k prednostni razvojni nalogi ukrepi za doseganje trajnostnega razvoja. Do 30.11.2009 je Slovenija namenila 51,7% dodeljenih sredstev v okviru OP ROPI za doseganje lizbonskih ciljev.

Zaradi pomembnosti doseganja Lizbonskih ciljev bo v letu 2010 izvedeno vrednotenje doseganja ciljev uresničevanja Lizbonske strategije in večanje konkurenčnosti gospodarstva za OP RR, OP RČV in OP ROPI, kot izhaja iz načrta vrednotenja.

REPUBLIKA SLOVENIJA

SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN
REGIONALNO POLITIKO

Kotnikova 28, 1000 Ljubljana,
Tel.: (01) 308-31-78 Fax: (01) 478-36-19

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Tabela 9: Razpisana sredstva in potrjene operacije (EUR) po prednostnih razvojnih nalogah NACIONALNEGA PROGRAMA REFORM ZA IZVAJANJE LIZBONSKE STRATEGIJE dan 30.11.2009

	Razpisana sredstva in potrjene operacije (EUR) po prednostnih razvojnih nalogah NACIONALNEGA PROGRAMA REFORM ZA IZVAJANJE LIZBONSKE STRATEGIJE									
	1. Konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast		2. Učinkovito ustvarjanje, dvosmerni pretok, uporaba znanja za gos. razvoj in kakovostna delovna mesta		3. Učinkovitejša in cenejša država		4. Sodobna socialna država in večja zaposlenost		5. Ukrepi za doseganje trajnostnega razvoja	
Razvojne prioritete operativnih programov	RAZPISANA SREDSTVA	POTRJENE OPERACIJE	RAZPISANA SREDSTVA	POTRJENE OPERACIJE	RAZPISANA SREDSTVA	POTRJENE OPERACIJE	RAZPISANA SREDSTVA	POTRJENE OPERACIJE	RAZPISANA SREDSTVA	POTRJENE OPERACIJE
OP RR										
Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost	173.539.772	172.884.877	229.468.809	218.258.051						
Gospodarsko-razvojna infrastruktura	53.506.583	46.573.116	86.991.745	44.402.744						
Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov	167.378.896 (v 50%)	154.972.934								
Razvoj regij									28.003.735 (v 40%)	28.003.735
OP RČV										
Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti							131.919.717	65.108.715		
Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih							74.739.182	74.739.182		
Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja							101.264.192	92.525.335		
Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti							10.850.926	7.220.866		
Institucionalna in administrativna usposobljenost						5.537.442	5.537.442			
OP ROPI										
Železniška infrastruktura	0	0								
Cestna in pomorska infrastruktura	129.950.412	129.950.412								
Trajnostna raba energije									8.500.000	2.821.808

7. Prispevek ESS k izvajanju smernic in priporočil Evropske strategije zaposlovanja

Pregled prispevka ESS k ESZ je predstavljen po posameznih smernicah zaposlovanja v okviru Integriranih smernic za rast in zaposlovanje 2008-2010. K smernici št. 17: Polna zaposlenost, izboljšanje kakovosti in storilnosti pri delu ter krepitvi socialne in teritorialne kohezije prispevajo neposredno in posredno vsi do sedaj potrjeni instrumenti.

- **Smernica 18: Spodbujanje pristopa za zaposlovanje v vseh življenjskih obdobjih**
  - *Mladi:* ZRSZ (upravičenec) je izvajal program, katerega namen je na podlagi subvencije delodajalcu zaposliti mlado brezposelno osebo za čas, določen v pogodbi o dodelitvi subvencije za zaposlitev. Kot pomemben instrument za zaposlovanje mladih ob zaključku izobraževanja pa se je začel izvajati program »Absolvent-aktiviraj in zaposli se« ki preko subvencioniranja zaposlitev oseb na prehodu iz terciarnega izobraževanja na trg dela pomembno prispeva k izboljšanju kratkoročnega zaposlitvenega statusa vključenih mladih na trg dela. V projekte je vključenih 239 mladih.
  - *Starejše osebe:* ZRSZ (upravičenec) je izvajal program katerega namen je na podlagi subvencije netržnemu delodajalcu zaposliti starejšo osebo za čas, določen v pogodbi o dodelitvi subvencije za zaposlitev. V projekte je vključenih 552 starejših oseb.
  - *Ženske:* Čeprav podatki SURS nakazujejo da se vrzel v stopnji registrirane brezposelnosti med spoloma zmanjšuje v korist žensk je zaenkrat še težko oceniti v kolikšni meri ESS vpliva na zmanjševanje te razlike. V vseh relevantnih aktivnostih v OP RČV se spodbuja vključevanje žensk preko meril za izbor projektov, bolj empirično oprijemljive podatke pa bo predstavilo strateško vrednotenje horizontalne prioritete enake možnosti konec 2009/začetek 2010.
- **Smernica 19: Zagotavljanje vključujočih trgov dela, izboljšanje privlačnosti dela in zagotavljanje, da se delo izplača, tudi težje zaposljivim in nedejavnim osebam**

K doseganju ciljev te smernice pomembno prispeva osem do sedaj potrjenih programov ZRSZ v okviru PU 2.1 OP RČV. Do 30.9.2009 so bili potrjeni naslednji programi:

- Spodbujanje zaposlovanja mladih brezposelnih oseb,
- Spodbujanje zaposlovanja starejših brezposelnih oseb,
- Spodbujanje zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb,
- Spodbujanje zaposlovanja težje zaposljivih brezposelnih oseb-Zaposli.me,
- Usposabljanje na delovnem mestu 2009/2010,
- Spodbujanje zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb 2009/2010.

ter naslednja projekta:

- Institucionalno usposabljanje in priprave na Nacionalne poklicne kvalifikacije,
- Usposabljanje absolventov na delovnem mestu in subvencija za zaposlitev diplomantov / Absolvent - aktiviraj in zaposli se.

Brezposelne in tudi neaktivne osebe z vključitvijo in zaposlitvijo pri tem programih pridobijo socialno varnost, nova znanja in izkušnje, prav tako pa širijo svojo socialno mrežo. Do 30.9.2009 je bilo vključenih 3.543 oseb.

Prav tako imata pomemben prispevek k doseganju ciljev v tej smernici oba potrjena instrumenta MK »JR za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih na področju kulture«, ki s pomočjo vsebinsko raznolikih projektov spodbujajo mobilizacijo, motivacijo in proaktivacijo delovanja posameznikov iz ranljivih družbenih skupin za njihovo večjo socialno vključenost. V sklopu prvega JR se izvaja 17 projektov, vključenih je 500 oseb iz ranljivih družbenih skupin in ustvarjenih je bilo 11 bruto delovnih mest. V okviru drugega JR je bilo s sklepom MK izbranih 19 upravičencev.

V okviru PU 1.4 se izvaja program subvencioniranja samozaposlovanja v letu 2009 in ena od predvidenih dejavnosti, v katerih se uresničujejo samozaposlitve, so storitve. Do 30.9.2009 je bilo 2.590 podprtih samozaposlitev.

- **Smernica 20: Izboljšanje usklajenosti potreb trga dela**

Na PU 5.2 OP RČV se izvajajo 3 operacije (Kontaktne center ZRSZ, Vseživljenjska karierna orientacija, Do boljše kakovosti storitve z več svetovalci zaposlitve) ki pomembno prispevajo k posodabljanju in okrepitvi institucij na trgu dela tako z vidika IKT rešitev kot povečanja njihove administrativne kapacitete.

Cilj projekta Kontaktne center ZRSZ je vzpostavitev visoko časovno razpoložljivega komunikacijskega portala, ki z usposobljenimi kadri – operaterji podpira stranke, kadar potrebujejo dodatno pomoč in nudi podporo z namenom dviga kvalitete in lažjega dostopa do storitev ZRSZ. Doslej je bil v okviru projekta vzpostavljen visoko časovno razpoložljiv komunikacijski kanal, izvedena so bila izobraževanja in usposabljanja operaterjev za uspešno delov v kontaktnem centru ZRSZ (izvedeno je bilo 10 izobraževanja in usposabljanj), ustvarjeno je bilo 6 zaposlitev na projektu ter pripravljene vsebine usposabljanja in izobraževanja za operaterje po posameznih delovnih področjih ZRSZ. Vzpostavljena je brezplačna telefonska linija na kateri operaterji posredujejo informacije predvsem o izvajanju protikriznih ukrepov ZRSZ.

Cilj projekta vseživljenjska karierna orientacija je priprava in predlog umestitve nacionalne koordinacijske točke za vseživljenjsko karierno orientacijo preko izgradnje sistemskih in programskih rešitev na področju razvoja človeških virov na nacionalnem nivoju, seznanitvijo strokovne javnosti s sistematičnim pristopom k ureditvi področja karierne orientacije in povečanjem nivoja kakovosti in učinkovitosti institucij na trgu dela. Projekt je zaenkrat še v začetni fazi.

Projekt »Do boljše kakovosti storitve z več svetovalci zaposlitve« skladno s strategijo modernizacije in poslovnega načrta ZRSZ zagotavlja doseganje osnovnih strateških ciljev modernizacije ZRSZ kot osrednje institucije na trgu dela v Sloveniji. Doslej je bila v okviru projekta izveden izbor 45 novih svetovalcev na ZRSZ, prednostno iz evidence brezposelnih oseb oziroma iz vrst iskalcev prve zaposlitve.

- **Smernica 21: Spodbujanje fleksibilnosti v povezavi z varnostjo zaposlitve in zmanjševanje segmentacije trgov dela ob upoštevanju vloge socialnih partnerjev**

V okviru PU 1.2 OP RČV se izvajajo programi sofinanciranja izobraževanja in usposabljanja zaposlenih, program »Znanje uresničuje sanje« ter usposabljanje zaposlenih, ki so napoteni na začasno čakanje na delo.

Namen projekta »Znanje uresničuje sanje« je sofinanciranje programov izobraževanja in usposabljanja za posameznike, ki so v rednem delovnem razmerju pri družbah ali samostojnih podjetnikih in imajo nižjo, poklicno in srednješolsko izobrazbo, prednostno tiste, ki jim grozi izguba zaposlitve. V obdobju poročanja števila vključenih oseb še ni možno podati.

Namen operacije »Usposabljanje delavcev, ki so napoteni na začasno čakanje na delo« je povečanje zaposljivosti z dvigom izobrazbenega nivoja, usposobljenosti in temeljnih veščin (ključni kompetenc) za zaposlene, ki so napoteni na začasno čakanje na delo. S tem se bo povečala njihova zaposljivost, obenem pa bo to vplivalo na večjo konkurenčnost podjetij. Program v smislu razvojne komponente dopolnjuje nacionalni ukrep, s katerim se želi preprečiti odpuščanje delavcev in sicer tako da se ustrezno vključuje delavce v usposabljanje glede na potrebe delovnega oz. proizvodnega procesa. Doslej je bilo v okviru operacije sklenjenih 183 pogodb z delodajalci za 8.579 delavcev ki se usposabljujejo.

- **Smernica 22: Skrbeti za takšno plačno politiko in obremenitev dela, da bosta vzpodbujala zaposlovanje**

Na PU OP RČV 5.3 sta bila potrjena 2 instrumenta, katerih namen je krepitev institucionalne in administrativne usposobljenosti socialnih partnerjev na podlagi večanja usposobljenosti sindikatov ter predstavnikov delodajalcev s ciljem izboljšanega funkcioniranja socialnega dialoga na različnih ravneh (nacionalni, regijski, panožni...) in v različnih oblikah (dvostranski in tripartitni socialni dialog). Instrumenta pomembno prispevata k večji kompetentnosti socialnih partnerjev za pogajanja o plačah. Do 30.9.2009 je bilo podpisanih 10 pogodb, od tega s 6 reprezentativnimi sindikati in 4 delodajalskimi interesnimi združenji.

- **Smernica 23: Razširjanje in izboljšanje naložb v človeški kapital**

Na PU OP RČV 3.2 se izvaja instrument Sofinanciranje spodbud delodajalcem za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih preko katerega se vrača podjetjem del stroškov pripravnikov in se jih s tem spodbuja da zagotovijo več pripravniških mest. Nadalje se z operacijo za sofinanciranje šolnin za zmanjšanje izobrazbenega primanjkljaja v šolskih letih 2007/08, 2008/09 in 2009/10 dviguje izobrazbena raven vključenih posameznikov. Prav tako ima ta instrument pomembno vlogo pri zmanjševanju zgodnjih osipnikov.

- **Smernica 24: Prilagajanje sistemov I/U novim zahtevam glede usposobljenosti**

V PU OP RČV 3.1 izvaja 11 instrumentov katerih skupna značilnost je dvig kakovosti in razširjanje ponudbe sistemov I/U, zagotavljanje novih, fleksibilnih oblik učenja na ravni osnovnega, srednjega, poklicnega in visokošolskega izobraževalnega polja. Hkrati pa se ne izpuščajo izobraževanja odraslih na vseh teh ravneh.

V okviru PU 3.1 se izvaja 8 instrumentov s katerimi se posodablja in na novo uvajajo številni programi in učna gradiva ob hkratnem zagotavljanju razvojne naravnosti in usmerjenosti v nove potrebe gospodarstva.

8. Prispevek ESS k relevantnim ciljem nacionalnih strateških poročil o socialni zaščiti in socialni vključenosti in k drugim ciljem in prednostnim nalogam Skupnosti na področju izobraževanja in usposabljanja

V Nacionalnem poročilu o strategijah socialne zaščite in socialnega vključevanja za obdobje 2008-2010 so opredeljene naslednje prioritete:

- Zagotavljanje ustreznosti dohodkovne podpore šibkim z namenom preprečevanja socialne izključenosti;
- Uresničevanje potenciala vključujočega trga dela v boju proti revščini in socialni izključenosti;
- Zagotavljanje dostopa do socialnih storitev splošnega pomena z namenom preprečevanja socialne izključenosti.

ESS pomembno prispeva k doseganju ciljev vseh treh prioritet.

V okviru prve prioritete je prispevek ESS pomemben na področju štipendij, saj sta bila do 30.9.2009 potrjena dva JR za sofinanciranje izvajanja enotnih regijskih štipendijskih shem za šolski/študijski leti 2008/2009 in 2009/2010 ter dodatni JR za šolsko/študijsko leto 2008/2009. Na dan 30.9.2009 je število prejemnikov iz ukrepov štipendijske sheme 1.018, število štipenditorjev pa je 327.

V okviru PU 4.1. se izvajata naslednji operaciji:

- *Spodbujanje vključevanja invalidov in drugih funkcionalno oviranih oseb na trg dela, njihovih enakih možnosti in socialne vključenosti*, katere cilj je preko večje usposobljenosti izvajalcev projektov zaposlovanja invalidov, povečanja prepoznavnosti politike ESS, priprave pogojev za prenos dobrih praks iz tujine in spreminjanja miselnosti delodajalcev izboljšati zaposlitvene možnosti ter socialno vključenost in spodbuditi enake možnosti invalidov in drugih funkcionalno oviranih oseb.
- *Spodbujanje zaposljivosti, izobraževanja in socialnega vključevanja delavcev migrantov in njihovih družin – INFO točka*, katere cilj je vzpostavitev novega komunikacijskega kanala, preko katerega bo ZRSZ (upravičenec) posredoval relevantne informacije in svetoval delavcem migrantom in njihovim družinskim članom o pogojih za zaposlitev in delo ter o usposabljanjih in izobraževanjih v Sloveniji preko stacionarne in mobilne INFO točke.

Prav tako je bil potrjen instrument Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, v okviru katerega bodo sofinancirani projekti, ki bodo razvijali tržne dejavnosti (prodaja blaga ali storitev) in bodo ustvarjali delovna mesta za ranljive ciljne skupine. V letih 2010 in 2011 se načrtuje dejanski izbor predvidoma 10 prijaviteljev, ki bodo razvijali tržne dejavnosti in v razvito dejavnost vključili najmanj 150 oseb iz ranljivih ciljnih skupin.

V okviru PU 4.3 OP RČV se izvajata 2 instrumenta (JR) katerih namen je sofinancirati projekte za ranljive družbene skupine na področju kulture. Razpisa sta namenjena naslednjim ciljnim skupinam: pripadniki madžarske in italijanske narodne skupnosti, pripadniki romske skupnosti, pripadniki različnih manjšinskih etničnih skupin in priseljenci ter invalidi. V okviru prvega JR se izvaja 17 projektov, v katerega je vključenih 500 oseb iz ranljivih družbenih skupin, ustvarjenih pa je bilo 11 novih bruto delovnih mest. Na drugem JR je bilo s sklepom MK izbranih 19 upravičencev.

ESS pomembno prispeva k doseganju ciljev tretje prioritete s spodbujanjem dostopnosti in enakimi možnostmi v sistemu vzgoje in izobraževanja kot socialne storitve splošnega pomena. V okviru PU 4.2 OP RČV se izvajajo operacije za vključevanje otrok, učencev in dijakov ranljivih družbenih skupin (Romi, migranti, otroci in mladostniki s posebnimi potrebami). Do sedaj je bilo sklenjenih 5 pogodb z upravičenci (3 na JR za otroke, učence in dijake migrantov ter po ena na JR za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami in JR za vključevanje Romov). V aktivnosti je bilo vključenih 30 vrtcev oziroma šol, 500 romskih otrok in učencev ter pripravljenih 30 učnih načrtov za osnovne šole in vrtce ter 2 učni gradivi.

B. NAPREDEK IN IZZIVI PRI IZVAJANJU DOGOVORJENIH PREDNOSTNIH NALOG IN STRATEGIJ

9. Večje spremembe v pomembnih nacionalnih in regionalnih politikah

Javnofinančna politika bo tako kot letos tudi v naslednjih letih razpeta med dva ključna cilja; doseganje makroekonomske stabilnosti in podpiranje dolgoročne rasti. S sprejemanjem protikriznih ukrepov, ki vodijo v ekspanzivno in proti ciklično naravnano fiskalno politiko, narašča tveganje za stabilnost javnih financ na srednji in dolgi rok.

Vlada je do sedaj sprejete ukrepe ekonomskih politik, tako tiste v podporo finančnemu sektorju, kot tiste za omejevanje prenosa finančne krize v realno gospodarstvo in tudi tiste za zagotavljanje socialnih programov v podporo prebivalstvu, zasnovala skladno s skupnim evropskim okvirom odzivanja na krizo. Paket javnofinančnih spodbud je bil oblikovan ob upoštevanju značilnosti slovenskega gospodarstva (predvsem majhnosti in odprtosti) s poudarkom na ciljnosti in začasnosti. Osrednji namen sprejetih ukrepov je omejevanje negativnega vpliva upada zunanjega povpraševanja na proizvodnjo in zaposlenost. Tudi subvencioniranje skrajšanega delovnega časa kot najpomembnejši (in javnofinančno najobsežnejši) ukrep začasne narave je usmerjen k ohranjanju zaposlenosti. Poleg ohranjanja zaposlenosti predstavljajo pomemben del javnofinančne politike v času krize tudi investicije, s poudarkom na pospešenem črpanju in maksimiranju razpoložljivih evropskih sredstev.

Načrtovana ekspanzivna fiskalna politika v letošnjem in naslednjem letu, ki je v veliki meri posledica delovanja avtomatskih stabilizatorjev in naraščanja nekaterih zakonsko določenih odhodkov bo, ob podpori bančnemu sektorju in gospodarstvu, preprečila nadaljnje poslabšanje javnofinančnega položaja. Do sedaj načrtovani ukrepi ne bodo zagotovili konsistentnosti med blaženjem posledic gospodarske krize, zagotavljanjem delovanja socialne države ter postopno javnofinančno konsolidacijo, ko bodo gospodarske razmere to dopuščale. Zato bo Vlada sprejela dodatne ukrepe.

Ključni problem, s katerim se bo soočala fiskalna politika v naslednjem obdobju bo, kako zmanjšati obseg javnega financiranja in na katere programe/politike razporediti razpoložljiva javnofinančna sredstva, da bi le-ti pospešili konkurenčnost in gospodarsko rast. Glede na trenutno stanje javnih financ bo fiskalna prilagoditev - kljub težavni izvedbi - na dolgi rok v pretežni meri temeljila na prestrukturiranju in postopnem zniževanju proračunskih in celotnih javnofinančnih odhodkov. Možnosti za povečevanje prihodkovne strani so precej omejene, zato eventualni finančni učinki na strani prihodkov ne bodo zadostovali za uravnoteženje javnih financ na srednji in dolgi rok.

Kratkoročni ukrepi fiskalne politike bodo usmerjeni predvsem na omejitve rasti vseh prejemkov posameznikov (plače, pokojnine in vsi ostali prejemki posameznikom), ki se financirajo iz javnih financ, saj je cilj, da se ohrani stabilno financiranje vseh teh namenov brez dodatne rasti v letih 2010 in 2011. Na področju dolgoročnih ukrepov vlada že pripravlja spremembe pokojninskega in zdravstvenega sistema, sistema dolgotrajne oskrbe ter reformo sistema socialnih transferov. V ta namen je vlada ustanovila posebne delovne skupine za

pripravo predlogov modernizacije omenjenih sistemov z namenom oblikovanja dodatnih ukrepov za dolgoročno vzdržnost javnih financ.

Program fiskalne prilagoditve oziroma uravnoveženje javnofinančnih tokov namerava vlada doseči z uvedbo k rezultatom usmerjenega proračuna. Gre za pristop, ki bo na novo opredelil obseg javnih storitev in transferjev, ki jih lahko in mora zagotavljati država. Takšen način priprave proračuna bo spodbujal večjo produktivnost, gospodarnost, učinkovitost oziroma uspešnost pri proračunskih uporabnikih. K rezultatom usmerjen proračun vključuje jasno definiranje ciljev, namenov in indikatorjev, s katerimi se meri doseganje ciljev in uspešnost izvajanja javnih storitev. To so tiste informacije, ki omogočajo strateško in celovito načrtovanje, selekcijo bolj produktivnih in učinkovitih programov in aktivnosti, ustrezen notranji nadzor, analizo, oceno in primerjavo doseženih rezultatov ter na teh informacijah zasnovane strateške odločitve managerjev v javni upravi. Rezultat bo v večji preglednosti proračunskega procesa, večji disciplini in odgovornosti posameznikov za rezultate, večji usklajenosti področnih politik (preko ciljev) ter olajšanem preverjanju potreb po proračunskih sredstvih (posredno lažje izražanje prioritet v proračunu).

Trenutno so cilji, nameni in indikatorji del proračunske dokumentacije, niso pa še ključni za odločanje o konkretnih proračunskih alokacijah. Podobno se proračunske prioritete še ne določajo na podlagi rezultatov, saj se sistem verifikacije indikatorjev in izpolnjevanja šele dopolnjuje. Tako bo za pripravo državnih proračunov za leti 2010 in 2011 obstoječa programska struktura povezana z razvojnimi politikami in razvojnimi prioritetami. Državni proračun bo prikazan tudi po razvojnih politikah, hkrati pa bo zagotovljena kontinuiteta programske strukture.

Služba Vlade RS za razvoj in evropske zadeve (SVREZ) je predlagala model razvojnih politik z vidika Lizbonskih ciljev, ki so del vseh razvojnih politik in državotvornih politik, ki jih izvaja država: spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti, visoko šolstvo, znanost, tehnologija in informacijska družba, trg dela, izobraževanje, kultura in šport, promet in prometna infrastruktura, okoljska in prostorska politika, energetika, socialna varnost in zdravstvo, kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in prehrana, nacionalna varnost, obramba in zunanje zadeve, krepitev institucij pravne države, svobode in varnosti. Spremljanje razvojnih politik in strukturnih ukrepov nakazuje jasno potrebo po bolj sistematičnem upoštevanju javnofinančnih možnosti na eni strani in neposredno povezavo razvojnih dokumentov oz. politik in programov s proračunom na drugi strani. Potrebno je boljše in bolj transparentno upravljanje, ki temelji na vrednotenju ciljev, izpopolnjenem doseganju ciljev in vpeljavi programskih kazalnikov za merjenje učinkovitosti vlaganj. V izgradnji je celovit sistem razvojnega načrtovanja, ki bo lahko spremljal vse dokumente razvojnega načrtovanja ter njihovo realizacijo.

Spremljanje razvojnih politik in strukturnih ukrepov nakazuje na jasno potrebo po bolj sistematičnem upoštevanju javnofinančnih možnosti na eni strani in neposredno povezavo razvojnih dokumentov oz. politik in programov s proračunom na drugi strani. Slovenija se je ob ukrepih za omilitev finančne in gospodarske krize lotila tudi korenitejših strukturnih ukrepov.

Za doseganje višje tehnološke zahtevnosti izdelkov in storitev, krepitev človeških virov na področju raziskovalno-razvojne dejavnosti, povečanja dodane vrednosti itd., bo vlada z ukrepi tudi v prihodnje spodbujala in pospeševala sodelovanje v trikotniku: visoko šolstvo-znanost-gospodarstvo ter usmeritev k spremljanju učinkov vlaganj v raziskave in razvoj, s ciljem prestrukturiranja gospodarstva in doseganja višje dodane vrednosti na zaposlenega.

V okviru strukturnih prilagoditev bomo pospešili že načrtane reforme in izvajanje ukrepov na področju krepitev družbe znanja. Z izboljšanjem sistema izobraževanja, priznavanjem kvalifikacij, izboljšanim sistemom štipendiranja in drugimi ukrepi zagotavlja boljše kakovost izobraževanja, večjo povezanost s potrebami gospodarstva in trga dela ter večjo vključenost ljudi. Zlasti pri javnem financiranju terciarnega izobraževanja bomo še naprej spodbujali kakovost in učinkovitost ter večjo povezanost s potrebami podjetniškega sektorja.

Vlada si prizadeva za nadaljnje doseganje spodbudnejšega poslovnega okolja za podjetja z izvajanjem celovitega programa zmanjševanja administrativnih ovir in z ukrepi za spodbujanje podjetništva. V polnem teku je tudi implementacija storitvene direktive. Urad za varstvo konkurence (UVK), poleg prigrasitev koncentracije še večjo pozornost posveča preverjanju domnevnih kartelnih sporazumov in zlorab prevladujočega položaja zlasti na področju dejavnosti maloprodaje, energetike, telekomunikacij in finančnih storitev.

V sklopu reforme javnega sektorja se bo nadaljevala informatizacija postopkov in storitev javne uprave (javna naročila, arhivi, pravosodje, zdravje, sociala...). Poleg tega bo izvedena nadaljnja modernizacija in racionalizacija uslužbenskega sistema (tudi v okviru protikriznih ukrepov) ter izvedene spremembe na področju usposabljanja in izpopolnjevanja javnih uslužbencev. V letu 2009 je vlada sprejela nov Program ukrepov za odpravo administrativnih ovir in zmanjšanje administrativnih bremen za 25 odstotkov do leta 2012. Program se iz prvega prioritetejnega področja širi na vsa ostala področja, skladno s priporočili EU (finance, davki, transport...). Na podlagi akcijskega načrta je že bil sprejet seznam predpisov, ki so predmet programa za znižanje administrativnih bremen.

V strukturnih prilagoditvah na področju upravljanja javnih institucij se izvajajo koraki za boljše upravljanje z državnim premoženjem in uvajanje javno-zasebnega partnerstva (ustanovitev javne agencije za upravljanje s podjetje v državni lasti (PDL) in preoblikovanje KAD in SOD, ustanovitev javnega sklada za ravnanje z nepremičnim premoženjem države, preoblikovanje DARS d.d.), okrepitev institucij nadzora na področju finančnih storitev in mrežnih storitev, (prilagoditve na področju nadzora finančnih storitev, prilagoditve na področju nadzora mrežnih storitev), okrepitev institucij varstva konkurence (preoblikovanje Urada za varstvo konkurence v neodvisno agencijo, ustanovitev Agencije za javno naročanje, ureditev izvajanja gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja), vzpostavitev potrebne učinkovitosti upravljanja in ekonomike na področju gospodarskih in negospodarskih javnih storitev/služb (določitev potrebnih pogojev za učinkovito opravljanje negospodarskih in gospodarskih javnih storitev/služb).

Veljavna ureditev na področju delovnih razmerij omogoča le delno izvajanje načel varne prožnosti in večje prilagodljivosti na trgu dela, sprejeti pa so bili tudi nekateri ukrepi, ki pomenijo večje spodbude za aktivnost ljudi. Nadaljnje prilagoditve na trgu dela bodo potrebne za krepitev sistema prožne varnosti na trgu dela, zlasti s pregledom varnosti zaposlitve pri

delavcih s pogodbo za določen čas ter ureditev pogojev študentskega dela v smislu iskanja boljše perspektive mladih na trgu dela. Politika zaposlovanja in socialna politika se izvajata skozi aktivno in pasivno politiko zaposlovanja.

Poglavitni cilj okoljske in prostorske politike je zasledovati javni interes varstva okolja in narave tako, da postavi okvir, ki bo vplival na manjšo porabo/razvrednotenje naravnih virov (obnovljivih in neobnovljivih) na enoto bruto dodane vrednosti v vseh sektorjih in v široki potrošnji in istočasno povečal učinkovitost ravnanja z emisijami iz proizvodnih/storitvenih/potrošniških procesov in zmanjševanju njihovega toksičnega potenciala. Ključni dejavniki za uspešno izvajanje okoljske in prostorske politike so integracija teh vidikov v vse sektorske politike. To bo podprto s kakovostnimi izobraževalnimi in raziskovalnimi programi, s povečano učinkovitostjo izvajanja same politike ter z doslednim vključevanjem t.i. zunanjih stroškov v cene izdelkov in storitev, ki bodo vplivali na dvig okoljske učinkovitosti. V letu 2008 sta se začela izvajati Nacionalni akcijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2008 - 2016 (AN-URE) in Operativni program za zmanjšanje toplogrednih plinov 2007-2013. Oba predvidevata aktivno vlogo Eko sklada, ki je bil dokapitaliziran in izvaja ustrezne instrumente, ki pa še ne dosegajo zelenih učinkov.

Reforma sistema socialne varnosti naj bi zagotovila spoštovanje načela »make work pay« in hkrati omogočila učinkovit in pregleden sistem: enotna vstopna točka, nova ocena življenjskih stroškov, kot podlaga za določitev ustreznosti socialnih transferjev in minimalne plače itd. Osnutki so pripravljene za javno razpravo.

Vlada se zaveda problematike demografskih sprememb in staranja prebivalstva, zato so v pripravi možne rešitve za daljšo aktivnost prebivalstva in kakovostno starost, boljše perspektivo na trgu pa je potrebno zagotoviti tudi mladim. V načrtu so modernizacija pokojninskega sistema in izvedba načrtov aktivnega staranja, z namenom povečanja deleža starejših med zaposlenimi, z zagotavljanjem dolgoročne vzdržnosti javnih financ. Vlada je v ta namen oblikovala delovno skupino, katere cilj je priprava novega pokojninskega zakona, ki bi ga začeli uveljavljati z letom 2011 (osnutki so v medresorskem usklajevanju).

10. Prispevek programov kohezijske politike k odzivu na evropski načrt za oživitev gospodarstva in povzetek glavnih izvedenih ukrepov za pospešitev izvajanja programov obdobja 2007-2013

10.1. Prispevek programov kohezijske politike k odzivu na evropski načrt za oživitev gospodarstva

Nacionalni odziv na evropski načrt za oživljanje gospodarstva je bil usmerjen v oblikovanje nabora protikriznih ukrepov na nacionalni ravni, ki so bili poleg ukrepov, podprtih z nacionalnimi sredstvi, podprti tudi s sredstvi kohezijske politike predvsem v okviru aktivnosti, katerih izvajanje je bilo načrtovano v okviru obstoječih operativnih programov.

1. Financiranje

Kljub temu, da je Republika Slovenija do 30.9.2009 pridobila predplačila za vse tri sklade po posameznih operativnih programih za programsko obdobje 2007 – 2013, teh predplačil ne uporabljamo kot instrument za zmanjševanje učinkov finančne in gospodarske krize. Način izvajanja toka plačil in toka povračil, pri katerem je za RS značilen postopek t.i. zalaganja iz proračuna in šele kasnejše pokritje s sredstvi EU, predstavlja omejitev za izvajanje predfinanciranja operacij na terenu z uporabo predplačil na ravni operativnega programa.

Prijavo izdatkov na Komisijo pred izdajo odločbe o potrditvi projektov beležimo v dveh primerih iz druge razvojne prioritete – področje cest – OP ROPI, in sicer:

- v primeru projekta Avtocesta A4; Slivnica: Gruškovje – Slivnica – Draženci so bila izplačila že izvedena;
- v primeru projekta Avtocesta A2; Bič-Hrastje, etapa Pluska – Ponikve, ter etapa Ponikve – Hrastje, pa so izplačila načrtovana v začetku leta 2010.

Kot posledica spremembe 78. Člena Uredbe 1083/2006/ES je bil uveden ukrep izvajanja predplačil v primeru projektov, ki so predmet državnih pomoči. Za ta namen so bile izvedene spremembe pravnih podlag, ki so omogočale izvajanje tega ukrepa, in sicer:

- Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije, ki je poleg predplačil v primeru projektov, ki so predmet državnih pomoči, uvedel tudi dodatni ukrep izvajanja predplačil v primeru projektov, katerih upravičenci niso predmet državnih pomoči (v višini 20% namenskih sredstev EU), ukrep pa je bil namenjen optimizaciji izvajanja proračuna glede na načrtovano izvajanje na letni ravni;
- nacionalna Uredba o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2007 – 2013, ki je opredelila višino predplačila (do 30% javnih upravičenih izdatkov) in instrumente finančnih zavarovanj za predplačila iz državnega proračuna;
- izdana pa so bila tudi navodila za izvajanje predplačil v primeru projektov, ki so predmet državnih pomoči, ki so opredelila vrste predplačil glede na vrsto operacij, postopke za izvajanje predplačil ter podrobnejšo opredelitev finančnih instrumentov.

Izplačilo prvih predplačil je bilo izvedeno v začetku decembra 2009, s tem pa smo bistveno prispevali k zmanjšanju likvidnostnih težav predvsem na ravni podjetij, ki v vlogi upravičencev izvajajo najpomembnejše raziskovalno razvojne projekte na nacionalni ravni, s tem pa smo prav gotovo prispevali k zmanjšanju tveganj pri izvajanju operacij iz naslova kohezijske politike.

Predfinanciranje investicij, načrtovanih v obdobju 2007 – 2013 se kot poseben protikrizni ukrep ne izvaja, ampak gre za ustaljen način izvajanja izplačil iz državnega proračuna tako za investicijske, kot tudi za druge vrste operacij, saj financiranje operacij iz naslova kohezijske politike poteka po načelu predhodnih izplačil iz državnega proračuna (t.i. zalaganje proračuna). Na eni strani sicer to predstavlja obremenitev za proračun do povračila EU sredstev, na drugi strani pa pomeni možnost hitrega financiranja pomembnejših, tudi investicijskih operacij.

Možnosti fleksibilnosti za spremembo stopnje sofinanciranja EU za projekte (do 100% upravičenih izdatkov) kot protikrizni ukrep Republika Slovenija ni uvedla, predvsem zaradi izvedbenih težav pri certificiranju izdatkov Komisiji ter sistemskih omejitev (tudi omejitev, ki izhajajo iz sistema Komisije SFC07).

2. Poenostavitev kategorij upravičenih stroškov

Na podlagi usmeritev Komisije za poenostavitev stroškov je bilo uvedenih kar nekaj ukrepov poenostavitve upravičenih stroškov z namenom optimizacije izvajanja kohezijske politike. Opredeljeni so bili ukrepi za zagotavljanje poenoteni postopkov izvajanja, standardizacije dokazil ter s tem posledično tudi poenostavitve v izvajanju preverjanj v skladu s 13. čl. Uredbe 1828/2006/ES (predvsem v smislu delitve nalog izvajanja kontrol med posameznimi udeleženci v procesu izvajanja in določanje spodnjih mej za opredelitev vzorca preverjanja).

Na drugi strani so šle spremembe v smeri uskladitev z usmeritvami Komisije in s spremembami Uredb 1080/2006/ES in 1081/2006/ES z namenom uvedbe pavšala tako v primeru Evropskega socialnega sklada, kot v primeru Evropskega sklada za regionalni razvoj. Kljub temu, da je predvidena uporaba vseh treh oblik pavšalov, pa je implementacija te poenostavitve v prvi fazi usmerjena v uporabo prve oblike pavšala v primeru posrednih stroškov. V primeru OP RČV, ki se financira iz ESS, smo prejeli potrditev metodologije in soglasje Komisije k predlagani stopnji pavšala za posredne stroške glede na neposredne stroške operacij, v primeru OP RR, ki se financira iz ESRR, pa je predlog trenutno v obravnavi pri Evropski komisiji.

Pavšal se v primeru ESS uporablja pri vseh vrstah operacij, kjer nastajajo posredni stroški in jih lahko predstavimo v deležu od neposrednih na ravni operacije. V primeru OP RČV je možna in predvidena uporaba pavšala v okviru določenih razvojnih prioritet oziroma prednostnih usmeritev znotraj OP RČV za obdobje 2007-2013: 1.3 Štipendijske sheme, 1.4. Razvoj novih zaposlitvenih možnosti, 2. Spodbujanje iskalcev dela in neaktivnih, 3.1. Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja, 3.2 Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju, 3.3. Kakovost, kakovosti in odzivnost visokega šolstva, 4.1. Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne

vključenosti, 4.2. Povečati dostopnost in enake možnost v sistemu vzgoje in izobraževanja, 4.3. Dvig zaposljivost ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora socialni vključenosti, 5.2. Reforma institucij na trg dela in 5.3. Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga.

3. Večanje ali prilagoditev prednostnih osi operativnih programov

Z namenom učinkovitejšega odziva na finančno in gospodarsko krizo so bile v okviru ukrepov zmanjševanja učinkov krize uvedene tako prilagoditve kot tudi pospešitev izvajanja posameznih aktivnosti v okviru obstoječih operativnih programov.

V zvezi z s priporočili ukrepov »*Kohezijska politika: Naložbe v realno gospodarstvo*« so bile izvedene naslednje aktivnosti:

3.1. Delovna mesta

V prvi polovici leta 2009 so bili izvedeni naslednji instrumenti za ohranitev oziroma povečanje števila zaposlenih, za uvajanje fleksibilnih oblik zaposlovanja in za usposabljanje zaposlenih, ki so napoteni na začasno čakanje na delo:

- V januarju 2009 je bila potrjena operacija Spodbujanje zaposlovanja za krajši delovni čas, v vrednosti 5 mio EUR za dveletno obdobje. Namen je bil spodbuditi delodajalce k fleksibilnemu zaposlovanju, še posebej pa je operacija usmerjena k aktivnostim, ki lahko pomembno prispevajo k dvigu stopnje zaposlenosti starejših. Poleg tega so bila dodeljena sredstva za subvencije za samozaposlitev, učinek je samozaposlovanje in ohranjanje delovnih mest ter tudi nastajanje MSP kot institucionalna oblika kot posledica ukrepa. Potrjene so bile tudi operacije za spodbujanje zaposlovanja težje zaposljivih, dolgotrajno brezposelnih oseb, mladih in starejših brezposelnih oseb.
- V prvi polovici leta 2009 so bili izvedeni tudi ukrepi usposabljanja: zaposlenih, napotnih na začasno čakanje na delo, ki je veljal kot dopolnilni ukrep za tiste zaposlene v podjetjih vključenih v subvencioniranje polnega delovnega časa ter mikro in mala podjetja v vrednosti okrog 15 mio EUR za leti 2009 in 2010, ter ostali programi usposabljanja (usposabljanje na delovnem mestu in podobno). Poleg tega so bili izvedeni tudi instrumenti institucionalnega usposabljanja in priprav na nacionalne poklicne kvalifikacije, katerih namen so prekvalifikacije, izobraževanje, izboljšanje zaposljivosti in ponovna integracija na trg dela.

3.2. Podjetja

Ključni ukrepi, usmerjeni v izboljšanje dostopa do virov financiranja za podjetja, so bili izvedeni na začetku drugega kvartala 2009:

- sofinanciranje programa za izvajanje garancijskega sklada s subvencijo obrestne mere (garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere za MSP) v okviru Slovenskega podjetniškega sklada ter
- uvajanje instrumentov finančnega inženiringa, in sicer tvegani kapital, za kar je potrebno izvesti dokapitalizacijo Slovenskega podjetniškega sklada.

Ključne operacije, ki vplivajo predvsem na izvajanje ukrepov zmanjšanja administrativnih ovir ter na krepitev institucionalne administrativne usposobljenosti, so naslednje:

- nadaljevanje operacije e-Vem za gospodarske družbe,
- začetek izvajanja operacije Merjenje administrativnih stroškov in bremen v predpisih Republike Slovenije 8v mesecu maju 2009) ter
- začetek izvajanja operacije Krepitev usposobljenosti za izvajanje presoje učinkov in predpisov in posvetovalne procese.

Namen navedenih aktivnosti je zniževanje stroškov podjetij, zmanjševanje administrativnih ovir, krepitev usposobljenosti javnih uslužbencev za izvajanje procesov in storitev ter posledično povečanje produktivnosti in konkurenčnosti podjetij.

3.3. Infrastruktura in energetika

Aktivnosti na področju širokopasovnih povezav se izvajajo v sklopu druge razvojne prioritete OP RR. Prav tako se v okviru izgradnje prometne infrastrukture spremlja izvajanje projektov s področja cest in železnic na TEN-T omrežju. Ključen ukrep, ki je bil izveden oziroma je njegovo izvajanje načrtovano v začetku leta 2010, je prijava izdatkov na Komisijo pred izdajo odločbe o potrditvi projektov, v primeru avtocestnih projektov Avtoceste A4 in Avtocesta A2.

V drugi polovici leta 2009 je bil vzpostavljen tudi sistemski okvir za izvajanje aktivnosti na področju trajnostne rabe energije oziroma energetske posodobitve objektov v javni lasti. Namen instrumenta je pospešiti javne investicije in oživiti gradbeno dejavnost z izvedbo energetske sanacije objektov v javni lasti, v predvideni vrednosti okoli 35 mio EUR. V prvi fazi bo izvedena energetska posodobitev za predvidoma 10 bolnišnic.

3.4. Raziskave in inovacije

Ključnega pomena za zmanjšanje negativnih posledic krize, zagotovitev povečanja konkurenčnosti, zagotovitev tehnološkega razvoja ter spodbujanja inovativnih podjetij, s tem pa tudi izobraževanja in pridobivanja znanja za razvoj ter ustvarjanja delovnih mest so ukrepi na področju raziskav in razvoja, tehnološkega razvoja, povečanja konkurenčnosti in raziskovalne odličnosti. Povečanje naložb v raziskave, razvoj, inovacije in izobraževanje se je kot protikrizni ukrep izvajalo na ravni obeh operativnih programov, tako OP RR, kot tudi OP RČV.

V okviru OP RR so bile v letu 2009 dodeljene subvencije za izvedbo operacij, ki neposredno vplivajo na povečanje naložb v zgoraj navedene aktivnosti, in sicer:

- sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme, katerih namen je spodbujanje MSP za investicijska vlaganja v proizvodnjo in izvajanje novih ali izboljšanih proizvodov, storitev ali procesov,
- spodbujanje razvojno-raziskovalnih in investicijskih projektov z namenom zagotovitve tehnološkega razvoja in raziskovalno razvojne aktivnosti,
- sofinanciranje investicij v medpodjetniške izobraževalne centre,
- sofinanciranje vzpostavitve in delovanja centrov odličnosti,

- sofinanciranje izgradnje raziskovalno-izobraževalne infrastrukture, in sicer novogradnje Medicinske fakultete Univerze v Mariboru ter infrastrukture meroslovnega sistema - Plemenite kovine (v obeh primerih gre za neposredno potrditev operacije).

V okviru OP RČV so bile v letu 2009 dodeljene subvencije za izvedbo operacij, ki vplivajo zlasti na prenos znanja iz raziskovalne sfere v gospodarstvo, in sicer:

- sofinanciranje zaposlitev raziskovalcev ob prehodu v podjetja ter,
- sofinanciranje stroškov projektnih interdisciplinarnih skupin.

Poseben poudarek v okviru inovacij je bil dan tudi informacijski podpori posameznih procesov, ki poleg ostalih dejavnikov prav tako vplivajo na optimizacijo poslovnih procesov ter z znižanjem poslovnih ciklov tudi na povečanje konkurenčnosti. Zato so bile aktivnosti usmerjene zlasti v spodbujanje raziskovalno-razvojnih projektov e-vsebin in e-storitev ter spodbujanje projektov vzpostavitve e-vsebin in e-storitev javnih in zasebnih neprofitnih organizacij.

4. Poenostavitev nacionalnih/regionalnih mehanizmov izvajanja

4.1. Pravne podlage

- Sprememba Uredbe o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2007 – 2013 (ureditev izvajanja kontrol, ureditev izvajanja predplačil),
- Sprememba Zakona o izvrševanju proračuna RS ter posledično poenostavitve v zvezi s prijavo in spremljanjem projektov v Načrtu razvojnih programov ter v zvezi s pristojnostjo odločanja v zvezi s prijavo ali pa spremembo projektov v načrtu razvojnih programov.

4.2. Navodila

Izdana navodila:

- Navodila za izvajanje predplačil za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2007 – 2013,
- Sprememba navodil o upravičenih stroških z namenom umestitve DDV kot upravičenega stroška,
- Postopkovnik za finančno upravljanje s sredstvi evropske kohezijske politike.

Navodila v pripravi:

- Navodila za spremljanje prihodkov na projektih v skladu s spremembo 55. člena Uredbe 1083/2009/ES,
- Sprememba Navodil o upravičenih stroških z vključitvijo vseh sprememb za optimizacijo postopkov (standardizacija dokazil, pavšali za posredne stroške ipd).

- Sprememba Navodil za izvajanje kontrol po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES. Zaradi poenostavitve postopkov pri izvajanju kontrol na ravni posredniških teles, prenosa kontrol na agente ter ostalih prilagoditev za optimizacijo izvajanja postopkov pri porabi sredstev kohezijske politike.

5. Uporaba možnosti v okviru Začasnega okvira Skupnosti za ukrepe državnih pomoči v podporo dostopu do financiranja ob trenutni finančni in gospodarski krizi

Shema malih vrednosti («de minimis») se ne izvaja iz naslova kohezijske politike, kljub temu jo na tem mestu navajamo kot protikrizni ukrep. Navedena shema državnih pomoči v višini največ 500.000 EUR za podjetje, predstavlja pomoč podjetjem in je usmerjena v:

- financiranje že začelih razvojnih projektov in investicij v podjetjih kot dopolnilni vir za premostitev likvidnostnih težav in zagotovitev nadaljevanja izvajanja razvojnih projektov in investicij,
- dodatno usposabljanje zaposlenih in pripravo razvojnih projektov za pridobivanje novih znanj in razvoj kompetenc za krepitev dolgoročnih konkurenčnih sposobnosti podjetij in zaposlenih, ter
- samozaposlovanje in prezaposlovanje zaposlenih ali skupin zaposlenih.

Za izvajanje tega instrumenta sta pristojni Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, oba razpisa sta bila že izvedena, veljavnost ukrepa je do konca 2010.

6. Javno naročanje

Ukrep skrajšanja postopka se ne izvaja, vendar pa so sprejete usmeritve za gospodarnejšo izvedbo, večjo preglednost ter konkurenčnost državne uprave.

10.2. Glavni izvedeni ukrepi za pospešitev izvajanja programov obdobja 2007-2013

- 1) Izvajanje **instrumentov finančnega inženiringa in povratnih oblik financiranja** naložb bodisi v obliki sklada tveganega kapitala, sklada za razvoj MSP za izboljšanje dostopa do ugodnih virov financiranja s krediti in garancijami ter opcijsko tudi sklad za razvoj urbanih območij za sovlaganje v investicije za trajnostni razvoj urbanih območij.
- 2) Iskanje možnosti uvajanja **instrumentov finančnega inženiringa** tudi na druga področja, in sicer **na področje trajnostne rabe energije**, kot dopolnilni ukrep zagotavljanja energetske učinkovitosti v primeru javnih zgradb.
- 3) **Dopolnjevanje in povezovanje** instrumentov, predvsem z uporabo dopolnilnega financiranja, zlasti na področjih, kjer je možno načrtovati ustrezne sinergije na ravni posameznih operativnih programov, kot tudi med njimi.
- 4) **Pospešitev investicij ter uvajanje demonstracijskih projektov** zlasti na tista področja, ki bistveno prispevajo k povečanju konkurenčnosti, povečevanje investicij podjetij v razvoj novih, mednarodno konkurenčnih produktov in storitev, podpora pri vstopu podjetij na tuje trge razvojno raziskovalno politiko, povečevanje vlaganj v raziskave in razvoj, pospešitev prenosa znanj v aplikacijo, promocijo znanja ter ustvarjanje novih, kvalitetnih delovnih mest.
- 5) Uvajanje nadaljnjih poenostavitev v izvajanje evropske kohezijske politike, še zlasti na področjih:
  - **upravljalnih preverjanj** oziroma izvajanja kontrol po 13. Členu Uredbe 1828/200&/ES,
  - **pravil o upravičenih stroških** v smislu nadaljnje standardizacije postopkov in dokazil, kar bo na eni strani prispevalo k skrajšanju časa za postopke preverjanj, na drugi strani pa bo zmanjšalo možnost napak in s tem nepravilnosti pri izvajanju,
  - uvajanje **pavšalov za posredne stroške** ter drugih oblik pavšalov, kjer je to smiselno in ustrezno metodološko podprto,
  - **optimizacija informacijskega sistema ISARR**, ki bo omogočila podporo vsem procesom in postopkom, kar bo na eni strani skrajšalo postopke procesne obdelave zahtevkov, na drugi strani pa omogočilo ustrezno spremljanje načrtovane dinamike izvajanja ter možnosti za relativno hitro ukrepanje ob morebitnih ugotovljenih zastojih pri izvajanju.
- 6) Ukrepi za povečanje porabe sredstev in pospešitev črpanja, kot so
  - **Predplačila** iz naslova kohezijske politike v primeru projektov, ki so predmet državnih pomoči, kar je omogočila zlasti sprememba 78(2) člena Uredbe

1083/2006/ES, ki so zlasti pomemben ukrep za povečanje likvidnosti in zagotovitev izvajanja pomembnih razvojno investicijskih projektov.

- **Upravičenost DDV** v primerih, ko je le-ta nepovračljiv, kar bo povečalo predvsem obseg porabe iz naslova kohezijske politike in bistveno izboljšalo predvsem položaj občin in ostalih javnih ustanov pri izvajanju in dokončanju posameznih projektov .
- Izvajanje poenostavitev iz spremembe 55. Člena Uredbe 1083/2006/ES, ki v primeru projektov s skupno vrednostjo pod 1 mio EUR ne zahteva **računanja finančne vrzeli**.

REPUBLIKA SLOVENIJA

SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN
REGIONALNO POLITIKO

Kotnikova 28, 1000 Ljubljana,
Tel.: (01) 308-31-78 Fax: (01) 478-36-19

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

D. PRIMERI DOBRE PRAKSE – PRILOGA 3

Predstavitve primerov dobre prakse se nahajajo v prilogi 3.

E. ZAKLJUČKI

Pričakovana socialno-gospodarska gibanja

Glede na aktualna pričakovanja gibanj v mednarodnem okolju, ko naj bi velikemu padcu gospodarske aktivnosti v drugi polovici letošnjega leta sledil postopen obrat navzgor, tudi v Sloveniji do konca leta pričakujemo nekoliko višjo raven gospodarske aktivnosti. Znaki stabilizacije gospodarske aktivnosti, čeprav na zelo nizki ravni, so se pokazali že v drugem četrtletju, ko se je BDP glede na predhodno četrtletje povečal za 0,7%.

V prihodnjem letu torej pričakujemo skromno gospodarsko rast, ki ne bo preseгла 1%. Upadanje investicij se bo upočasnilo, vendar v prihodnjem letu še ne pričakujemo njihovega povečanega obsega. Razmere na trgu dela se še ne bodo izboljšale. Pričakujemo nadaljnje zmanjševanje zaposlenosti, ki pa bo manjše kot letos. Glede na letošnji velik upad produktivnosti se bo nadaljevalo prilagajanje trga dela preko zmanjševanja števila delovno aktivnih, saj še ne bo prišlo do močne pospešitve gospodarske aktivnosti.

Z vidika neto pozicije državnega proračuna do proračuna EU, po podatkih Ministrstva za finance za leto 2009, smo v mesecu novembru ponovno dosegli pozitivni izid, saj beležimo za 100.114.216 EUR presežka prihodkov v državni proračun nad odhodki iz državnega proračuna. Glede na to, da se je finančno izvajanje v smislu izplačil iz državnega proračuna, pa tudi povračil v državni proračun proti koncu leta močno okrepilo predvsem na račun zadnjega, ni mogoče pričakovati posebnih težav pri finančnem izvajanju iz naslova kohezijske politike. Sredstva kohezijske politike predvsem na račun povračil EU sredstev v državni proračun povečujejo likvidnost državnega proračuna. Regulatorni ukrepi, ki so bili uvedeni z namenom zmanjševanja proračunskih izdatkov oziroma pogojevanja izdatkov iz državnega proračuna s prihodki na ravni posameznega neposrednega proračunskega uporabnika, so imeli zlasti v zadnjem času pozitiven učinek na likvidnostni položaj državnega proračuna.

Zaradi javnofinančnih omejitev, ki so v veliki meri posledica gospodarske in finančne krize, sredstva kohezijske politike predstavljajo pomemben vir javnih sredstev s katerimi si Slovenija prizadeva zagotoviti dodatna finančna sredstva za spodbujanje aktivnosti na tistih področjih, ki bodo ključna za ohranitev konkurenčnosti, spodbujanja inovativnosti, razvoja in raziskav, aktivne politike zaposlovanja, človeškega kapitala in trajnostnega razvoja.

Slovenija bo tudi v prihodnjem obdobju usmerjala svoje aktivnosti v zmanjševanje negativnih učinkov gospodarske in finančne krize ter tudi s pomočjo ukrepov na ravni kohezijske politike usmerjala ustrezen obseg virov na ključna področja za zagotavljanje gospodarske rasti, konkurenčnosti gospodarstva, raziskovalno razvojne dejavnosti, ohranjanja in povečanja delovnih mest ter zmanjševanja brezposelnosti, pa tudi zagotavljanje vseh komponent trajnostnega razvoja. Pričakujemo pa, da bodo socialno-gospodarske razmere in pričakovana gibanja zahtevale določene manjše prilagoditve OP-jev.

Dejanski in načrtovan prispevek k doseganju ciljev kohezijske politike

Dejanski prispevek k doseganju ciljev kohezijske politike je opazen na vseh področjih izvajanja ciljnih usmeritev, ki izhajajo iz strateških in operativnih izvedbenih dokumentov.

Doseganje cilja NSRO **spodbujanja podjetništva, inovativnosti in tehnološkega razvoja** ter cilja skladnega razvoja regij na ravni OP RR je razvidno predvsem iz pospešene izvedbe aktivnosti na področju spodbujanja konkurenčnosti in raziskovalne odličnosti, saj je bilo o obravnavanem obdobju razpisanih že 82,2% vseh razpoložljivih sredstev za programsko obdobje. Pomemben napredek pri doseganju navedenih ciljev pa je bil dosežen tudi na področjih gospodarsko razvojne infrastrukture, predvsem s pospeševanjem izvajanja vsebin informacijske podpore razvojnim projektom ter širokopasovnih povezav, ter na področju investicij v turistično infrastrukturo, ki je podjetniške usmerjenosti pomemben zlasti pri generiranju delovnih mest. Tudi na področju teh aktivnosti je bilo dodeljenih že več kot polovica vseh razpoložljivih sredstev za to programsko obdobje. Za povečanje konkurenčnosti pomembna tudi učinkovita administrativna podpora ter optimizacija administrativnih postopkov, zato je bistvenega pomena tudi pospešeno izvajanje aktivnosti institucionalne in administrativne usposobljenosti na ravni OP RČV, kjer v obravnavanem obdobju beležimo skoraj 73% razpisanih sredstev in za 75% vseh potrjenih operacij za to programsko obdobje.

Doseganje ciljev NSRO **izboljšanja kvalitete sistema izobraževanja in usposabljanja ter raziskovalno-razvojne dejavnosti, izboljšanja fleksibilnosti trga dela ob zagotavljanju varnosti zaposlitve še posebej z ustvarjanjem delovnih mest** ter spodbujanjem socialne vključenosti se izraža zlasti v pospešenem izvajanju aktivnosti na področju razvoja človeških virov in vseživljenjskega učenja, kjer je bilo razpisanih nekaj manj kot 50%, potrjenih operacij pa za več kot 50% vseh sredstev, ki so na razpolago za to programsko obdobje. Podobno realizacijo beležimo na področju spodbujanja zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih, ki je v spricho gospodarske krize še bolj pospešila usmerjenost v izvajanje teh vsebin in zagotovitev ter ohranjanje delovnih mest.

Cilj NSRO **zagotavljanja možnosti za rast z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti, izboljšanja kakovosti okolja in ustrezne infrastrukture**, ki se dosega v okviru OP ROPI, se zaradi specifik izvajanja v primeru kohezijskega sklada ter zaradi že omenjenih težav zlasti pri izvajanju projektov železniške infrastrukture, na eni strani še ne kaže učinkov realizacije, medtem pa projekti na področju cestne infrastrukture pomenijo pomemben prispevek k doseganju cilja NSRO, ki se meri v kilometrih izgrajenih avtocest. Razmeroma visoko doseganje cilja zagotavljanja trajnostne mobilnosti je razvidno tudi iz realizacije aktivnosti, ki se sofinancirajo iz ESRR, in sicer tudi na področju cestnih povezav in kolesarskih poti. Izboljšanje kakovosti okolja beleži skokovito rast zlasti na področju voda, kjer je realizacija kar 190% glede na razpoložljiva sredstva v tem obdobju, ter ravnanje s komunalnimi odpadki, kjer je prav tako angažiranih že več kot 50% vseh razpoložljivih sredstev. Področje trajnostne rabe energije je v začetni fazi izvajanja, saj je pomembno tudi z vidika zagotavljanja energetske učinkovitosti in kot protikrizni ukrep lahko bistveno prispeva k doseganju okoljskih ciljev posameznih programov.

Ključni ukrepi na področju kohezijske politike, ki bodo dodatno podprli doseganje navedenih ciljev so instrumenti finančnega inženiringa in povratnih oblik financiranja naložb, uvajanje instrumentov finančnega inženiringa na druga področja, dopolnjevanje in povezovanje instrumentov, pospešitev investicij ter uvajanje demonstracijskih projektov, uvajanje nadaljnjih poenostavitev v izvajanje evropske kohezijske politike (še zlasti na področjih: upravljalnih preverjanj oziroma izvajanja kontrol po 13. Členu Uredbe 1828/2006/ES), pravil o upravičenih stroških, uvajanje pavšalov za posredne stroške ter drugih oblik pavšalov, optimizacija informacijskega sistema ISARR ter drugi ukrepi za povečanje porabe sredstev in pospešitev črpanja. S temi ukrepi bo omogočena optimizacija izvajanja sistema upravljanja in nadzora kohezijske politike v Republiki Sloveniji, kar bo prispevalo tudi lažjemu uresničevanju ciljev, opredeljenih tako na ravni operativnih programov in NSRO, kot tudi na ravni Lizbonske strategije.

Z navedenega prav tako ugotavljamo, da je mogoče iskati predvsem med posameznimi operativnimi programi pri izvajanju posameznih vsebin horizontalne sinergijske učinke, ki bistveno vplivajo tudi na doseganje širših razvojnih ciljev, ki izhajajo iz nacionalnih strateških dokumentov in razvojnih politik.

Težave pri izvajanju posameznih vsebin vplivajo zlasti na doseganje posameznih vsebinskih razvojnih ciljev:

- v primeru investicij v infrastrukturo, kar je posledica nizke stopnje zrelosti projektov, značilnosti postopkov javnega naročanja in pomanjkanja ustreznih zakonskih okvirov, ki bi omogočili poenostavitve pri pripravi in vključitvi projektov v prostorske načrte, kar predstavlja predvsem nevarnost nedoseganja finančne realizacije, s tem pa tudi ogrožanje doseganja pravila N+3/2;
- premalo poudarjeni sinergijski učinki med posameznimi vsebinami med operativnimi programi ter
- sistemska ozka grl zaradi dolgotrajnih in preobsežnih postopkov izvajanja preverjanj, zahtevajo manjše spremembe in prilagoditve, ki so predstavljene med ukrepi za prihodnje izvajanje kohezijske politike v Republiki Sloveniji.

Na osnovi predstavljenih podatkov zaključujemo, da je strategija Nacionalnega Strateškega referenčnega okvira ustrezna. Slovenija instrumente usmerja na način, ki je skladen s strateškimi cilji, Lizbonsko strategijo in evropskim načrtom za oživitve gospodarstva, pospešuje izvajanje in dosega oprijemljiv napredek k ciljem kohezijske politike v Sloveniji.

PRILOGA 1: FINANČNI NAPREDEK PO OPERATIVNIH PROGRAMIH

Finančni podatki na dan 30.11.2009 se nahajajo v Excelovi prilogi ANNEX II_SI_30_11_2009.xls.

PRILOGA 2: NACIONALNA DODELITEV SREDSTEV POTRJENIM OPERACIJAM PO CILJIH IN PREDNOSTNIH TEMAH

Podatki o indikativni kategorizaciji po prednostnih temah za NSRO in za vsak posamezen OP ROPI, RR in RČV na dan 30.11.2009 se nahajajo v Excelovi prilogi ANNEX III-SI_NSFR_data on 30.11.2009.xls.

PRILOGA 3: PREDSTAVITVE PRIMEROV DOBRIH PRAKS**Primer dobre prakse 1: Regijski center za ravnanje z odpadki Koroške – KOCEROD - OP ROPI 2007-2013**

Država:	SI Slovenija
Regija:	SI013 Koroška
Operacija, shema, politika:	Regijski center za ravnanje z odpadki Koroške - KOCEROD
Trajanje:	12.09.2008 izdana Odločba 12.01.2009 podpisana izvajalska pogodba 15.11.2012 zaključek projekta
Cilj:	Konvergenca
Financiranje:	Skupaj stroški € 24.980.383 Prispevek EU € 12.875.545 Prispevek nacionalnih organov € 2.364.058 Pokrajinski viri € 9.740.780 Zasebni viri € /
Kontakt:	Ime: Matjaž Zanoškar, župan Organizacija: Mestna Občina Slovenj Gradec naslov: Šolska ulica 5., 2380 Slovenj Gradec E-pošta: matjaz.zanoskar@slovenj-gradec.si Internet: http://www.kocerod.si/
Opis operacije/politike	<p>Projekt KOCEROD – vključuje izgradnjo Koroškega centra za ravnanje z odpadki (v nadaljevanju KOCEROD), ki pokriva ravnanje z odpadki 12 občin (Črna na Koroškem, Dravograd, Mežica, Mislinja, Muta, Podvelka, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Ribnica na Pohorju, Slovenj Gradec in Vuzenica) koroške regije s cca 74.077 prebivalci. Na podlagi pogodbe je mestna občina Slovenj Gradec pooblaščen kot nosilka projekta za prijavo in izvedbo</p> <p>KOCEROD se nahaja na dveh lokacijah:</p> <ul style="list-style-type: none"> na lokaciji Mislinjska Dobrava (občina Slovenj Gradec), kjer so predvideni objekti za predelavo odpadkov (lokacija se nahaja v neposredni bližini obstoječega odlagališča Slovenj Gradec) in na lokaciji Zmes (občina Prevalje), kjer je predviden objekt odstranjevanja odpadkov (lokacija je poimenovana po lastniku parcel lokacije; lokacija je predvidena za izgradnjo odlagališča preostanka odpadkov). <p><u>Cilji projekta:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmanjšanje količine odloženih biorazgradljivih odpadkov: - obdelava preostanka odpadkov tako, da TOC ne bo preseгла 5% - vključevanje najmanj 55% odpadkov v postopke pred odstranjevanjem <p>Posebni cilji</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Zmanjšanje količin odloženih nenevarnih odpadkov iz 24.000 ton/letno na 15.000 ton/letno konec obdobja – zmanjšanje za 9.000 ton/letno • Povečanje količin ločeno zbranih frakcij z 1.800 ton/letno sedaj, na 10.000 ton/leto konec obdobja – povečanje za 8.200 ton/leto <table border="1" data-bbox="440 497 1477 936"> <tr> <td data-bbox="440 497 651 936">Kazalnik učinka 1: Izgradnja novega odlagališča preostanka odpadkov (kapaciteta cca. 108.000 m³)</td> <td data-bbox="657 497 868 936">Kazalnik učinka 2: Izgradnja sortirnice (kapaciteta cca. 5.000 t/leto)</td> <td data-bbox="874 497 1062 936">Kazalnik učinka 3: Izgradnja demontaže (kapaciteta cca. 3.000 t/leto)</td> <td data-bbox="1069 497 1264 936">Kazalnik učinka 4: Izgradnja kompostarne (kapaciteta cca. 3.000 t/leto)</td> <td data-bbox="1270 497 1477 936">Kazalnik učinka 5: Izgradnja objekta za mehansko biološko predelavo preostanka odpadkov (kapaciteta cca. 22.000 t/leto)</td> </tr> </table> <table border="1" data-bbox="523 990 1394 1330"> <tr> <td data-bbox="523 990 954 1187">Kazalnik rezultata 1 Zmanjšanje količine odloženih nenevarnih odpadkov (cilj za leto 2013)</td> <td data-bbox="960 990 1394 1187">Kazalnik rezultata 2 Povečanje količin ločeno zbranih frakcij (cilj za leto 2013)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="523 1196 954 1330">iz 24.000 t/leto na 15.000 ton/leto</td> <td data-bbox="960 1196 1394 1330">iz 1.800 ton/leto na 10.000 ton/leto</td> </tr> </table>	Kazalnik učinka 1: Izgradnja novega odlagališča preostanka odpadkov (kapaciteta cca. 108.000 m ³)	Kazalnik učinka 2: Izgradnja sortirnice (kapaciteta cca. 5.000 t/leto)	Kazalnik učinka 3: Izgradnja demontaže (kapaciteta cca. 3.000 t/leto)	Kazalnik učinka 4: Izgradnja kompostarne (kapaciteta cca. 3.000 t/leto)	Kazalnik učinka 5: Izgradnja objekta za mehansko biološko predelavo preostanka odpadkov (kapaciteta cca. 22.000 t/leto)	Kazalnik rezultata 1 Zmanjšanje količine odloženih nenevarnih odpadkov (cilj za leto 2013)	Kazalnik rezultata 2 Povečanje količin ločeno zbranih frakcij (cilj za leto 2013)	iz 24.000 t/leto na 15.000 ton/leto	iz 1.800 ton/leto na 10.000 ton/leto
Kazalnik učinka 1: Izgradnja novega odlagališča preostanka odpadkov (kapaciteta cca. 108.000 m ³)	Kazalnik učinka 2: Izgradnja sortirnice (kapaciteta cca. 5.000 t/leto)	Kazalnik učinka 3: Izgradnja demontaže (kapaciteta cca. 3.000 t/leto)	Kazalnik učinka 4: Izgradnja kompostarne (kapaciteta cca. 3.000 t/leto)	Kazalnik učinka 5: Izgradnja objekta za mehansko biološko predelavo preostanka odpadkov (kapaciteta cca. 22.000 t/leto)						
Kazalnik rezultata 1 Zmanjšanje količine odloženih nenevarnih odpadkov (cilj za leto 2013)	Kazalnik rezultata 2 Povečanje količin ločeno zbranih frakcij (cilj za leto 2013)									
iz 24.000 t/leto na 15.000 ton/leto	iz 1.800 ton/leto na 10.000 ton/leto									
Strateški kontekst:	<p>Osnovne informacije – navezava na izziv, ki ga operacija/politika obravnava:</p> <p>Iz Evrope ustvariti privlačnejši kraj za vlaganje in delo (krepitev sinergij med varstvom okolja in gospodarsko rastjo, izboljšanje energetske učinkovitosti, razvoj in uporaba obnovljivih virov).</p> <p>KOCEROD v celoti izpolnjuje zahteve okoljske zakonodaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmanjšanje količin biorazgradljivega dela odpadkov, ki se odlaga na odlagališče (ločeno zbiranje biološko razgradljivih odpadkov – v nadaljevanju BIOO) ter predelava v objektu mehansko biološke obdelave – v nadaljevanju MBO), • ločeno zbiranje plastike, papirja in kartona, kovin ter stekla v zbiralnicah ter naknadno sortiranje v sortirnici v sklopu KOCEROD, • ločeno zbiranje predpisanih frakcij v zbirnih centrih ter demontaža le-teh v objektu demontaže oz. predaja teh odpadkov družbi za ravnanje z odpadno embalažo (v nadaljevanju DROE) <p>in je sestavljen iz naslednjih komponent:</p>									

	<ul style="list-style-type: none"> • Kompostarne za ločeno zbrane BIOO (kapacitete 3.000 ton) in MBO za preostanek odpadkov (kapacitete 22.000 ton), • Sortirnice za ločeno zbrane frakcije papirja, kartona, kovin in plastike (kapacitete 5.000 ton) ter demontaže za kosovne odpadke (kapacitete 3.000 ton), • Spremljajoče infrastrukture (elektronska mostna tehtnica, parkirišča za osebna in dostavna vozila, upravni objekt, bazen za izcedne vode, bazen za požarno vodo, plato za strukturni material, trafo postaja z dizel agregatom, vrečasti filter), • Odlagališča (na lokaciji Zmes v občini Prevalje), ki je namenjeno odlaganju preostanka odpadkov (ki jih nismo zajeli z ločenim zbiranjem) ter preostankom predelave odpadkov znotraj objektov predelave KOCEROD (kapacitete 108.000 m³).
Operacija /oblikovanje politike / izvajanje:	<p>V Koroški regiji izvajajo zbiranje in odlaganje komunalnih odpadkov štiri javna komunalna podjetja (JKP): JKP Dravograd, JKP Slovenj Gradec, JKP Radlje ob Dravi in KP Log-Ravne na Koroškem, ki zbirajo odpadke iz gospodinjstev ter nenevarne odpadke iz gospodarstva in negospodarskih dejavnosti (klasifikacijska številka 20: komunalni odpadki in njim podobni odpadki iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti, vključno z ločeno zbranimi frakcijami). V Koroški regiji delujejo štiri odlagališča za odlaganje komunalnih odpadkov. Le-ta so v postopku zapiranja in bodo obratovala do leta 2008. Zbiranje odpadkov se izvaja skladno z okoljsko zakonodajo preko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odjemnih mest pri gospodinjstvih, kjer se izvaja redni odvoz komunalnih odpadkov ter kontejnerski odvoz za gospodinjstva v bolj oddaljenih naseljih, • zbiralnic ločenih frakcij in zbirnih centrov (komunalna podjetja nudijo koristnikom svojih storitev tudi možnost oddaje odpadkov na zbiralnicah ločenih frakcij ter zbirnih centrih), • organiziranega zbiranja kosovnih odpadkov (od vrat do vrat) ter nevarnih odpadkov, • z razvrščanjem odpadkov v sortirnici v skladu s predpisi, • obveznega zbiranja biološko razgradljivih odpadkov <p>Osnovni cilj pri izbiri načinov oskrbe odpadkov je v odlaganju kar najmanjših količin nereaktivnih odpadkov v okolje in je izvedljiv z naslednjim vrstnim redom: s preprečevanjem nastajanja odpadkov (zapiranje proizvodnih ciklusov), z najvišjo sprejemljivo stopnjo snovne izrabe in recikliranja odpadnih materialov, z varno končno oskrbo odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati ali ponovno uporabiti.</p>

Primer dobre prakse 2: Mrežni inkubator v Zasavju – OP RR 2007-2013

Država:	SI0 Slovenija										
Regija:	SI015 Zasavska										
Operacija:	Mrežni inkubator v Zasavju										
Trajanje:	Začetek projekta julij 2007, projekt zaključen septembra 2008										
Cilj:	Podjetniški inkubatorji v vseh treh zasavskih občinah so namenjeni spodbujanju podjetništva ter odpiranju novih delovnih mest, gospodarski obnovi regije in njenemu razvoju. Vstopajočim v podjetništvo nudi sodobno opremljene poslovne prostore in spodbudno delovno okolje za uspešen začetek poslovne poti. Poleg najugodnejše rešitve prostorskega problema pa je podjetnikom na voljo široka paleta storitev, različne oblike svetovanja in izobraževanja, pomoč pri pridobivanju finančnih sredstev.										
Financiranje:	<table> <tr> <td>Skupaj stroški</td> <td>€ 1.407.111,59</td> </tr> <tr> <td>Prispevek EU</td> <td>€ 996.703,98</td> </tr> <tr> <td>Prispevek nacionalnih organov</td> <td>€ 0</td> </tr> <tr> <td>Lokalni viri</td> <td>€ 410.407,61</td> </tr> <tr> <td>Zasebni viri</td> <td>€ 0</td> </tr> </table>	Skupaj stroški	€ 1.407.111,59	Prispevek EU	€ 996.703,98	Prispevek nacionalnih organov	€ 0	Lokalni viri	€ 410.407,61	Zasebni viri	€ 0
Skupaj stroški	€ 1.407.111,59										
Prispevek EU	€ 996.703,98										
Prispevek nacionalnih organov	€ 0										
Lokalni viri	€ 410.407,61										
Zasebni viri	€ 0										
Kontakt:	<p>Ime: g. Tomo Garantini</p> <p>Organizacija: Regionalni center za razvoj d.o.o.</p> <p>Naslov: Podvine 36, 1410 Zagorje ob Savi</p> <p>E-pošta: vem@rcr-zasavje.si</p> <p>Internet: http://www.rcr-zasavje.si</p>										
Opis operacije:	<p>Z izvedbo operacije Mrežni inkubator v Zasavju so se uresničili naslednji cilji projekta: ureditev 873,33 m2 bruto površine objekta in 1.603 m2 bruto površin okolice v Trbovljah, ureditev 794,5 m3 bruto površine objekta in 1.496 m2 bruto površin okolice v Hrastniku, ter ureditev 2.765 m2 bruto površin okolice s parkirišči pri že obstoječem inkubatorju v Zagorju. Z Investicijo v izgradnjo dveh novih inkubatorjev v Hrastniku in Trbovljah, ter ureditvijo okolice (parkirišč) inkubatorja v Zagorju so bili vzpostavljeni ustrezni pogoji za hitrejši razvoj podjetništva v regiji in enakomernjši razvoj znotraj regije. Investicija omogoča hitrejšo odpiranje novih delovnih mest in hitrejši razvoj celotnega gospodarstva in celotne zasavske regije.</p> <p>Osnovni namen investicije je bil postavitve podjetniškega inkubatorja v občinah Hrastnik in Trbovlje ter nadgradnja obstoječega inkubatorja v občini Zagorje. Obravnavana investicija zajema novogradnjo podjetniškega inkubatorja Hrastnik, ki je zgrajen v obrtno-poslovni coni Boben v Hrastniku ter novogradnjo podjetniškega inkubatorja Trbovlje, ki je zgrajen v obrtno-industrijski coni Nasipi. Izvajala so se gradbena, obrtniška in instalacijska dela ter nakup in vgradnja opreme.</p> <p>Strateški cilji inkubatorja so spodbujanje podjetništva v regiji, odpiranje novih delovnih mest, razvoj lokalne skupnosti, gospodarska obnova regije ter spodbujanje in motiviranje študentov iz Zasavja, da razvijajo lastne podjetniške</p>										

	kariere, pri čemer naj bi jim inkubator bistveno olajšal uresničevanje poslovnih zamisli.
Strateški kontekst:	Osnovne informacije – navezava na izziv, ki ga operacija/politika obravnava: Znanje in inovacije za rast (povečanje in boljša usmerjenost naložb v raziskave in razvoj, povečanje inovacij in spodbujanje podjetništva).
Izvedba operacije:	<p>Operacija je obsegala gradnjo oziroma dokončno ureditev podjetniških inkubatorjev v vseh treh zasavskih občinah. V operacijo so bila vključena gradbena in obrtniška dela, stroški zunanjega urejanja objektov in okolice, nakup in montaža pohištva, strokovni nadzor in stroški informiranja.</p> <p>V Hrastniku je končana gradnja objekta v obrtno-poslovni coni Ob Bobnu. Podjetniki imajo na razpolago pet pisarniških prostorov s skupno površino 117,60 m², proizvodni prostor s skupno površino 327,50 m² in predavalnico, ki sprejme 50 ljudi. Tlorisne mere objekta so 40,90 x 20,85 m, od tega podjetniškemu inkubatorju pripada 793,40 m² bruto površine objekta in 1.494 m² bruto površin okolice. Prostori so namenjeni proizvodnim in storitvenim dejavnostim. V inkubator so vključena tri nova podjetja.</p> <p>V Zagorju je bila predmet investicije ureditev 2.765 m² bruto površin okolice s parkirišči pri že obstoječem inkubatorju. Objekt se nahaja v industrijsko-obrtni coni Toplice, v njem pa je potrebam inkubatorja namenjenih 640 m² površin za storitvene dejavnosti. Podjetnikom je na voljo amfiteatralna predavalnica za 100 ljudi, velika sejna soba, ki sprejme do 50 ljudi, ter mala sejna soba za 20 ljudi.</p> <p>Zasedenost inkubatorjev Hrastnik in Trbovlje je 83%. Doslej je bilo v podjetniški inkubator vključenih 34 podjetij, ki jim je RCR zagotavljal ustrezne prostorske pogoje ter opremo, različna svetovanja in usposabljanja, pomoč pri pridobivanju finančnih sredstev, administrativne storitve. Visoka zasedenost prostorov priča, da je mrežni inkubator v Zasavju pomemben instrument razvoja podjetništva, ki poleg tega, da omogoča delovanje in rast v inkubator vključenim novim mladim podjetjem, posredno vpliva tudi na število delovnih mest v regiji.</p>
Obveščanje in informiranje javnosti:	<p>Operacija Mrežni inkubator v Zasavju je bila predstavljena v okviru elektronskega mesečnika Kohezijski e-kotiček ter v nekaterih drugih elektronskih medijih, kot npr:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euskladi.si/publikacije/ekoticek/download/E-koticek-st_2.pdf (str. 4-5) • http://www.finance.si/221637 • http://www.erevir.si/Moduli/Clanki/Clanek.aspx?ModulID=1&KategorijaID=1&ClanekID=554 • http://www.sta.si/vest.php?s=s&id=790636 <p>O operaciji poročajo nekateri mediji in institucije na svojih spletnih straneh:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.rcr-zasavje.si/si/podjetnistvo/mrezni-podjetniski-inkubator/ • http://www.evropa.gov.si/si/vsebina/novice/aktualne-teme/2009/evropska-kohezijska-sredstva-za-razvoj-slovenije/operativni-program-krepitve-regionalnih-razvojnih-potencialov-za-obdobje-2007-2013-op-rr/ • http://www.racunovodja.com/STA/Novica.aspx?id=104938

REPUBLIKA SLOVENIJA

SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN
REGIONALNO POLITIKO

Kotnikova 28, 1000 Ljubljana,
Tel.: (01) 308-31-78 Fax: (01) 478-36-19

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Operacijo je upravičenec predstavil tudi na pomembnejših dogodkih, ki zadevajo sorodno vsebino (zlasti podjetništvo in finančni instrumenti in infrastruktura za podporo razvoja podjetništva), kot npr.:

<http://www.tovarnapodjemov.org/dokumenti/dokument.asp?id=615>

Primer dobre prakse 3: Podjetje Tehcenter d.o.o. – P4 2007/2008 – OP RR 2007-2013

Država:	SI0 Slovenija										
Regija:	SI012 Podravska										
Operacija, shema, politika:	Podjetje Tehcenter d.o.o. P4 2007/2008 – sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme v letu 2007/2008 - instrument 1.2.1										
Trajanje:	Zaključeno										
Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zagotavljati povečanje števila zaposlenih pred izplačilom sredstev vsaj za 1 delavca, ▪ izboljšati tehnološko opremljenost in delovne pogoje poslovanja z vidika povečanja prihodka in/ali dobička in/ali dodane vrednosti podjetja 										
Financiranje:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Skupaj stroški:</td> <td style="text-align: right;">477.800,00 €</td> </tr> <tr> <td>Prispevek EU:</td> <td style="text-align: right;">162.452,00 €</td> </tr> <tr> <td>Prispevek nacionalnih organov:</td> <td style="text-align: right;">28.668,00 €</td> </tr> <tr> <td>Pokrajinski viri:</td> <td style="text-align: right;">0,00 €</td> </tr> <tr> <td>Zasebni viri:</td> <td style="text-align: right;">286.680,00 €</td> </tr> </table>	Skupaj stroški:	477.800,00 €	Prispevek EU:	162.452,00 €	Prispevek nacionalnih organov:	28.668,00 €	Pokrajinski viri:	0,00 €	Zasebni viri:	286.680,00 €
Skupaj stroški:	477.800,00 €										
Prispevek EU:	162.452,00 €										
Prispevek nacionalnih organov:	28.668,00 €										
Pokrajinski viri:	0,00 €										
Zasebni viri:	286.680,00 €										
Kontakt:	<p>Ime: Jože Bregar Organizacija: Tehcenter d.o.o. Naslov: Puhova ul. 15, 2250 Ptuj E-pošta: info@tehcenter.si Internet: www.tehcenter.si</p>										
Opis operacije/politike	<p>Podjetje je bilo ustanovljeno 26.10.1989 in se ukvarja s trgovinsko: črna in barvna metalurgija (pločevina, profili, trakovi, cevi,..), orodje in naprave, logistična oprema in proizvodna dejavnost: ključavničarstvo, razrez, struženje, itd. V letu 2006 je 152 zaposlenih ustvarilo 11.518.724 EUR čistih prihodkov, od tega 30% na trgih izven RS, ter čisti dobiček v višini 169.325 EUR. Najpomembnejši kupci podjetja so Aluminij Mostar, Talum d.d., SŽ d.d., Impol d.d..</p> <p>Predmet investicije je bil nakup CNC stroja za izdelavo industrijskih komponent. Z investicijo je podjetje načrtovalo proizvodnjo novih zahtevnejših izdelkov (jeklne konstrukcije, deli za avtomobilsko industrijo, orodja,..), povečanje kakovosti, dodane vrednosti, izvoza in prihodka. Z investicijo bi podjetje dodatno zaposlilo 20 delavcev do 31.12.2008.</p>										
Strateški kontekst:	<p>Osnovne informacije – navezava na izziv, ki ga operacija/politika obravnava: Znanje in inovacije za rast (povečanje in boljša usmerjenost naložb v raziskave in razvoj, povečanje inovacij in spodbujanje podjetništva) ter ustvarjanje delovnih mest z vlaganji v nakupa nove tehnološke opreme malih in srednje velikih podjetij.</p>										
Izvedba operacije:	<p>Podjetje je izdelalo strategijo trženja in priložilo predpogodbe (potrdilo o sodelovanju), ki pa ne zagotavljajo povečanje prihodkov za vsaj 10% glede na leto 2006. Neposredna prodaja izven trga RS, naj bi se povečala na 77% do leta 2010. Investicija izboljšuje ekološko stanje okolja, saj je novi stroj energetsko učinkovitejši od predhodnih, prav tako bo pri izdelava manj odpada</p>										

Operacija /oblikovanje politike / izvajanje:	materiala.				
	Učinki:				
		Število zaposlenih	Čisti prihodki od prodaje	Dodana vrednost podjetja	Dodana vrednost na zaposlenega
	Stanje pred investicijo (31.12.2006)	152 ²	11.518.724	3.147.663	23.490
	Stanje 1 leto po investiciji (31.12.2008)	172	17.369.551	5.661.107	32.913
Indeks povečanja	1,13	1,50	1,79	1,40	

² Število zaposlenih je ob oddaji vloge v letu 2007

Primer dobre prakse 4: Razvoj hibridne jahte Greenline – OP RR 2007-2013

Država:	SI0 Slovenija										
Regija:	SI022 Gorenjska										
Operacija:	Razvoj hibridne jahte Greenline										
Trajanje:	Začetek projekta 23.10.2008 – predviden zaključek projekta 30.11.2009.										
Cilj:	Razvoj hibridne jahte omogoča uresničevanje naslednjih ciljev: odpiranje (kreiranje) novega tržnega segmenta (razvoj blagovne znamke), prispevanje k čistejšemu okolju, dviganje ugleda podjetja Seaway Group, povečanje vlaganja v raziskave in razvoj (povečanje števila ljudi v RR oddelkih in s tem povečanje razvojnega potenciala, osvajanje novih tehnologij in adaptiranje osvojenih tehnologij.										
Financiranje:	<table> <tr> <td>Skupaj stroški</td> <td>€ 503.300,00</td> </tr> <tr> <td>Prispevek EU</td> <td>€ 255.000,00</td> </tr> <tr> <td>Prispevek nacionalnih organov</td> <td>€ 45.000,00</td> </tr> <tr> <td>Lokalni viri</td> <td>€ 0</td> </tr> <tr> <td>Zasebni viri</td> <td>€ 203.300,00</td> </tr> </table>	Skupaj stroški	€ 503.300,00	Prispevek EU	€ 255.000,00	Prispevek nacionalnih organov	€ 45.000,00	Lokalni viri	€ 0	Zasebni viri	€ 203.300,00
Skupaj stroški	€ 503.300,00										
Prispevek EU	€ 255.000,00										
Prispevek nacionalnih organov	€ 45.000,00										
Lokalni viri	€ 0										
Zasebni viri	€ 203.300,00										
Kontakt:	<p>Ime: g. Jani Grašič</p> <p>Organizacija: Seaway Group, Navtično podjetje, d.o.o.</p> <p>Naslov: Zapuže 10a, 6275 Begunje</p> <p>E-pošta: info@seaway.si</p> <p>Internet: http://www.seaway.si</p>										
Opis operacije:	<p>Osnovni namen operacije je razviti motorno jahto, ki se bo lahko s svojimi lastnostmi uspešno kosala z vsemi izzivi današnjega sveta, kot so: vse višje cene nafte, globalno ogrevanje, pomanjkanje fosilnih goriv, finančna kriza, ekološka naravnost kupec. Cilj operacije je razviti prvo hibridno motorno jahto na svetu, ki je hkrati tudi končni izdelek projekta (končna izdelka sta še inovativni trup in električni sistem). Operacija rešuje problematiko okoljskega onesnaževanja, energetske neodvisnosti in cene tovrstnih motornih jaht.</p> <p>Z izvedbo operacije Razvoj hibridne jahte Greenline bodo uresničeni naslednji kazalniki operacije: 5 novo zaposlenih na področju raziskovalno razvojnih dejavnosti v letih 2008-2010, predvidena vrednost 36 mio € skupnih prihodkov v obdobju zadnjega koledarskega leta eno leto po zaključku projekta, predvidena vrednost 4,2 mio € vlaganj v raziskovalno razvojno dejavnost v obdobju zadnjega koledarskega leta eno leto po zaključku projekta, predvidena vrednost 900.000 € prodaje izdelka ali storitve, ki je predmet projekta, v roku 1 leta od zaključka projekta ter predvidena vrednost 900.000 € prodaje izdelka ali storitve, ki je predmet projekta, na tuje trge v roku 1 leta od zaključka projekta.</p>										
Strateški kontekst:	Osnovne informacije – navezava na izziv, ki ga operacija/politika obravnava: Znanje in inovacije za rast (povečanje in boljša usmerjenost naložb v raziskave in razvoj, povečanje inovacij in spodbujanje podjetništva). Izvedba operacije predstavlja ukrepe neposrednih spodbujanj										

	podjetij k pospešenim vlaganjem lastnih sredstev v raziskovalno in razvojno dejavnost v smeri tehnološkega razvoja in inovativnosti ter krepitev svojega konkurenčnega položaja na slovenskem, evropskih in tujih trgih.
Izvedba operacije:	<p>Operacija se deli na tri sklope aktivnosti. V prvi sklopu operacije (zasnova in načrtovanje) je podjetje izdelalo koncept, načrt jahte ter design z načrtom trupa, h katerim so dodali še modele bulkheadov, model školjke, modele prekatov, kompozitni laminat in načrt palube.</p> <p>V okviru drugega sklopa aktivnosti (kompozitna faza) je podjetje izdelalo naslednje izdelke operacije: kalupi bulkheadov, bulkhead-i (rebraste ojačitve), kalup školjke, osnovna školjka, kalupi prekatov, balastni prekati, ostali manjši modeli, ostali manjši kalupi, podstavek za gorivni rezervoar, sistem balastnih tankov, privezni obroči, stringerji, podstavek za akumulatorje, barvane površine, trup plovila, model motornega pokrova, kalupi motornega pokrova, pokrov motorja, palubni laminat, modeli palubnih površin, kalupi palubnih površin, palubne površine, ojačitve, vzdolžni stringerji, peščeni top-coat, jeklena konstrukcija, podstavek za konzolo, načrt električnih sistemov, el napeljava, vgrajeni akumulatorji/baterije, gorivni rezervoar in načrt testiranj.</p> <p>V zadnjem sklopu (integracijska faza) je bila izdelana oz. vgrajena paluba, palubna oprema, streha iz sončnih celic, elektromotor, sistem hlajenja elektromotorja, hibridna kontrolna enota, nadzorna plošča, električni sistem, motorni sklop, izpušne cevi, ventilacijski sistem, ostala manjša oprema pogona, propeler, krmilo, volanski obroč, klasični pogon in design notranjosti.</p>
Obveščanje in informiranje javnosti:	<p>Na velikem informativnem dogodku ESRR »Dinamične regije za Slovenijo priložnost«, 12. oktobra 2009 v Kongresnem centru Brdo pri Kranju je bila predstavljena tudi operacija: Razvoj hibridne jahte Greenline: http://www.svlr.gov.si/si/novinarsko_sredisce/foto_arhiv/foto/article/2031/2127/9b9389d7ce/ in http://www.euskladi.si/novice/default.aspx?UID=187 V Kohezijskem koticu št. 13: http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr.gov.si/pageuploads/KOHEZIJA/koh ezija-200207/E-koticek_13.pdf Objavljeni so bili članki v dnevnem časopisju: http://www.delo.si/clanek/90100 Več informacij o hibridni jahti Greenline v angleščini se nahaja na: http://www.seaway.si/articles/?m0=11&id=92</p>

**Primer dobre prakse 5: Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje – OP
RČV 2007-2013**

Država:	SI0 Slovenija
Regija:	SI0 Slovenija
Operacija:	Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje
Trajanje:	Trajanje projekta: od 30.5.2008 do 31.8.2011
Cilj:	Konvergenca
Financiranje:	Skupaj stroški: € 1.595.000,00 Namenska sredstva EU: € 1.355.749,00 Slovenska udeležba: € 239.251,00
Kontakt:	Ime: dr. Andreja Barle Lakota Organizacija: Ministrstvo za šolstvo in šport Naslov: Masarykova 16, Ljubljana E-pošta: andreja.barle@gov.si Internet: http://www.mss.gov.si
Opis operacije /politike:	<p>Namen javnega razpisa je omogočiti učinkovitejše vključevanje Romov v predšolsko vzgojo in osnovno šolo v skladu z rešitvami, ki jih predstavlja Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji. Projekt se nanaša na integracijo romskih otrok v izobraževalni sistem preko različnih mehanizmov in na odpravo segregacije in diskriminacije.</p> <p>Čeprav postopki integracije že potekajo, se poskuša preko projekta doseči čim učinkovitejšo integracijo. Za doseg cilja pomagajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Romski pomočniki: S projektom pomočnikom omogočamo primerno usposabljanje in izobraževanje. Romski pomočniki sodelujejo v projektnih timih, katere poleg pomočnikov sestavljajo še starši romskih otrok in učitelji. Romski pomočniki bodo v prihodnje sodelovali pri pripravi priročnika za učitelje. V veliki meri pa pomagajo učiteljem ter otrokom pri spoznavanju romske kulture, zgodovine, jezika in identitete. – Izobraževanje in motiviranje staršev romskih otrok: Starši bodo sodelovali pri izvenšolskih dejavnostih romskih otrok ter pri različnih delavnicah, ki bodo organizirane posebej za starše in pa tudi skupaj za starše in otroke. – Učitelji in strokovni delavci šole: Pripravili bodo priročnik za učitelje in strokovne delavce, ki bo pomagal pri delu z romskimi otroki.
Strateški kontekst:	Osnovne informacije – navezava na izziv, ki ga operacija/politika obravnava: Projekt bo pripomogel k uveljavljanju skupnih izhodišč, načel in ciljev iz Strategije vzgoje in izobraževanja Romov v RS, in sicer na naslednji način: Skupno izhodišče je vključevanje otrok romskih staršev v sistem vzgoje in izobraževanja. Temeljno načelo je načelo enakih možnosti. Pri otrocih romskih staršev zagotavljanje enakosti pravic do vzgoje in izobraževanja ter načelo enakih možnosti vključuje tudi posebne pravice, ki zadevajo romski jezik,

kulturo in identiteto. Projekt bo pripomogel k uveljavljanju tega izhodišča preko romskih pomočnikov, ki so pripadniki romske skupnosti in bodo otrokom omogočali spoznavanje romske kulture, jezika in identitete, saj bodo na to temo imeli tudi posebno izobraževanje. Pravica romskih otrok do spoznavanja lastne kulture, jezika, zgodovine in identitete bo uresničena tako, da bo Zveza Romov izdala učbenik z naslovom Romska kultura. Romski pomočnik je pri tem projektu ključnega pomena, saj bo s svojo prisotnostjo in delom ter pomočjo romskemu otroku pripomogel k uresničitvi ciljev iz Strategije vzgoje in izobraževanje Romov v RS.

Po vzgojno-izobraževalni vertikalni strateški dokument sledi naslednjim načelom in ciljem, ki bodo upoštevani tudi v projektu:

– Načelo odprtosti kurikula

Projekt bo temu načelu sledil preko izdelave priročnika za učitelje in strokovne delavce. Tako se bodo učitelji in strokovni delavci lahko seznanjali s prvinami romske kulture, pri tem pa jim bodo pomagali romski pomočniki.

– Načelo avtonomnosti in strokovne odgovornosti strokovnih delavcev

Avtonomnost in strokovna odgovornost strokovnih delavcev mora temeljiti na pojmovanju drugačnosti kot vrednote ter znanju o multikulturnem in dvojezičnem poučevanju in učenju. V ta namen bodo strokovni delavci vključeni v različne oblike usposabljanja, med njimi bo tudi *učenje romske kulture in jezika*, ki bo omogočal in spodbujal njihov profesionalni razvoj.

– Načelo enakih možnosti in upoštevanja različnosti med otroci ter načelo multikulturalizma (spoštovanje specifičnosti romske kulture)

Šole, predvsem pa vrtci morajo omogočati romskim otrokom in njihovim staršem sporazumevanje v njihovem jeziku, ohranjanje romske identitete ter pravico do drugačnosti. Pri tem jim bo največ pomagal romski pomočnik. Dejavnosti, ki bodo organizirane za romske otroke, morajo omogočiti učenje o kulturnih in jezikovnih razlikah in podobnostih, stereotipih in nediskriminatornem obnašanju. Romski pomočnik bo prispeval k uspešnejšemu vključevanju romskih otrok v vrtce in šole, saj mora romski pomočnik poznati obe kulturi (za to bo potekalo usposabljanje in izobraževanje).

Romski otroci ne smejo biti segregirani v posebne oddelke ali skupine na podlagi etnične pripadnosti.

– Načelo sodelovanja s starši

Pred vstopom v vrtec bodo morale vzgojiteljice navezati osebni stik s starši, pri tem jim bo pomagali romski pomočniki, ki bolje poznajo romske starše. Tudi šole morajo v svoj program vključiti razvijanje strategij in oblik dela sodelovanja s starši romskih otrok, seveda s pomočjo romskega pomočnika. Starše je treba čim bolj seznanjati s šolskim sistemom in možnostmi, ki jih nudi, ter tako pomagati staršem, da otroke spodbujajo pri nadaljnjem izobraževanju.

	<p>– <u>Zagotavljanje pogojev za doseganje ciljev in standardov znanja</u> Romski učenci morajo dosegati standarde znanja, opredeljene v učnih načrtih. Različnost kultur vpliva na način sprejemanja in usvajanja šolskega znanja – zato je ključnega pomena romski pomočnik, ki bo romskim otrokom pripomogel doseči določeni standard znanja. Romski pomočnik bo otrokom pomagal tudi pri dopolnilnem in dodatnem pouku.</p> <p>Za področje izobraževanja odraslih: načelo vseživljenjskosti, funkcionalnosti, demokratičnosti, prostovoljnosti, raznovrstnosti in dinamičnosti, integriranosti, aktivne udeležbe.</p>
Izvedba projekta (uresničene aktivnosti):	<p>Dne 30. 5. 2008 je Zveza Romov Slovenije podpisala pogodbo za projekt "Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje" in sicer se prijavitelju sofinancira projekt v višini 1.593.100,00 EUR. Ker je bil najpomembnejši cilj zaposliti čim več Romov je ZR dne 16. 6. 2008 na Zavodu za zaposlovanje podala vlogo za zaposlitev najmanj 30 ljudi. Prijava je bila odprta do 26. 6. 2008. V tem času so prejeli več kot 90 prošelj iz različnih območij Slovenije. Po končani odprti prijavi je vodstvo projekta na podlagi prispelih prošelj izbralo 50 možnih kandidatov za zaposlitev, s katerimi so v prvi polovici julija opravili razgovore v Murski Soboti in v Novem mestu. Odločili so se za 29 ljudi, s katerimi so podpisali pogodbe o zaposlitvi in jih 21. 7. 2008 tudi prijavili na Zavodu za zdravstveno zavarovanje. Po opravljenih formalnostih postopka zaposlitve delavcev so organizirali opravljanje varstva pri delu in tudi zdravniške preglede ob prvi zaposlitvi. V času od 1. 8. 2008 do 31. 8. 2008 so vsi romski pomočniki opravili en del izobraževanja pred prvim nastopom dela na posameznih osnovnih šolah, katera je izvajal partner Ljudska univerza Murska Sobota in so potekala v Murski Soboti, Mariboru in Novem mestu. Prav tako so bile podpisane podjemne pogodbe s strokovnimi delavci, ki pomagajo, da projekt poteka tekoče in prispevajo k njegovi učinkovitosti za čim boljše izvedbo. V mesecu avgustu je v Murski Soboti potekal 15. tradicionalni romski tabor, katerega glavna tematika je bilo usposabljanje romskih pomočnikov ter seznanjanje ožje in širše javnosti o projektu "Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje". Poleg romskih pomočnikov so se tabora udeležili tudi romski aktivisti, predstavniki državnih in lokalnih institucij ter mediji. Romski pomočniki so se udeležili vrste predavanj, v katerih jim je bila predstavljena romska zgodovina, romska kultura, romski jezik in romska književnost. V tem času so pripravili promocijo projekta, intervjuje in prispevke, ki so bili predvajani na nacionalni slovenski televiziji v začetku meseca oktobra. Na romskem radiu Romica, je predstavitev projekta bila že opravljena v začetku meseca septembra, prav tako pa tudi na Radiu Slovenija v romski oddaji Naše poti - Amare droma.</p> <p>V mesecu septembru so potekale vsake petek evalvacije o delu romskih pomočnikov na šolah, prav tako pa se je nadaljevalo še izobraževanje romskih pomočnikov, ki ga je organizirala Ljudska univerza Murska Sobota v Murski Soboti, v Mariboru in v Novem mestu. V tem času so romski pomočniki že začeli opravljati delo na posameznih šolah.</p>

	<p>Vsi romski pomočniki zdaj že aktivno opravljajo svoje delo na šolah in se praviloma vključujejo v vse aktivnosti, kjer so vključeni romski otroci. V mesecu oktobru in novembru so zaposlili še eno romsko pomočnico in enega pomočnika, tako da je sedaj zaposlenih 31.</p> <p>Vse šole, kjer so zaposleni romski pomočniki je poslovedeči partner Zveza Romov zaprosila za njihovo mnenje o delu pomočnikov. Šole so podale večino zelo pozitivna mnenja, kar dokazuje, da so se naloge in cilji, ki so jih zadali uspešno začele izvajati.</p>
Obveščanje in informiranje javnosti:	<p>Projekt je za medije izredno zanimiv in je bilo na to temo objavljeno veliko člankov v časopisih, prispevkih na radijskih in televizijskih programih. Redno se novice o izvajanju projekta objavljajo na spletni strani Zveze Romov Slovenije: http://www.zveza-romov.si/index,2,0.html.</p> <p>Na spletni strani www.romic.si/video/ so objavljene oddaje Prisluhnite Romom, Romski svet. Novice o projektu so bile objavljene tudi v televizijskih oddajah So vakeres? - Kaj govoriš?, ki so shranjene tudi v arhivu www.rtv slo.si.</p>

Primer dobre prakse 6: Razvoj in uvajanje e-gradiv – OP RČV 2007-2013

Država:	SI0 Slovenija
Regija:	SI0 Slovenija
Operacija, shema, politika:	Razvoj in uvajanje e-gradiv (vrtci, osnovne šole, gimnazije oz. splošno srednje šolstvo, poklicne in strokovne šole, višje šole, šole in zavodi za izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami) – skupaj 57 operacij (en instrument)
Trajanje:	2009-2010
Cilj:	Konvergenca
Financiranje:	Skupaj stroški € 5.006.836,78 EUR Prispevek EU € 4.255.811,19 Prispevek nacionalnih organov € 751.025,59 Pokrajinski viri € 0 Zasebni viri € 0
Kontakt:	Ime: Borut Čampelj, MŠŠ, Masarykova 16, 1000 Ljubljana E-pošta: borut.campelj@gov.si Internet: http://www.mss.gov.si/si/delovna_podrocja/ikt_v_solstvu/e_gradiva/
Opis operacije/politike	Cilj: Nadaljnji razvoj izobraževalnega sistema in sicer razvoj novih možnosti uporabe IKT (informacijsko – komunikacijska tehnologija) v izobraževanju ter širjenju novih pristopov med vzgojitelje, učitelje in posledično učence in druge. Namen je povečati ponudbo izobraževanja, svetovanja in didaktične in tehnične podpore ter pomoči vzgojiteljem, učiteljem, ravnateljem in drugim izobraževalcem na področju uporabe IKT pri poučevanju in učenju, in sicer sofinanciranje razvoja novih e-gradiv na internetu in izvajati seminarje z uporabo teh e-gradiv. Vsa nastala e-gradiva in druga gradiva bodo poleg izobraževanju učiteljev namenjena brezplačni uporabi v vzgojno-izobraževalnem procesu, tj. podpora obstoječim izobraževalnim programom, učnim načrtom in katalogom znanja (vzgojiteljem, učiteljem, učencem in drugim na vzgojno-izobraževalnih zavodih, doma, ...). Namen je pridobiti multimedijška in interaktivna e-gradiva, ki razvijajo in uvajajo različne didaktične pristope. Upravičenci so pravne osebe javnega in zasebnega prava (npr. založbe, vzgojno-izobraževalne in druge zavode, podjetja, ...) ter samostojni podjetniki.
Strateški kontekst:	Osnovne informacije – navezava na izziv, ki ga operacija/politika obravnava: S sofinanciranjem projektov e-gradiv želimo med drugim tudi pomagati še posebej zasebnemu sektorju pri prestrukturiranju podjetij iz izdelave tiskanih gradiv v izdelavo e-gradiv na internetu.
Operacija /oblikovanje politike / izvajanje:	Oblikovanje – upravljanje – spremljanje – inovacije ali elementi dobre prakse: V okviru operacij bo nastalo 57 obsežnih e-gradiv na internetu za poučevanje in učenje ter prosto uporabo. http://www.mss.gov.si/si/delovna_podrocja/ikt_v_solstvu/e_gradiva/

**Primer dobre prakse 7: Projekt »Bošnjaki med nami – usposabljanje za sožitje kultur«
– OP RČV 2007-2013**

Država:	SI0 Slovenija										
Regija:	SI021 Osrednje – Slovenska regija										
Operacija, shema, politika:	Projekt »Bošnjaki med nami – usposabljanje za sožitje kultur« v okviru javnega razpisa za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada										
Trajanje:	(Zaključeno ali načrtovano) 14 mesecev (31.10.2009 zaključeno)										
Cilj:	Konvergenca										
Financiranje:	<table> <tr> <td>Skupaj stroški</td> <td>€ 78.523,04</td> </tr> <tr> <td>Prispevek EU</td> <td>€ 66.744,58</td> </tr> <tr> <td>Prispevek nacionalnih organov</td> <td>€ 11.778,46</td> </tr> <tr> <td>Pokrajinski viri</td> <td>€ 0,00</td> </tr> <tr> <td>Zasebni viri</td> <td>€ 9.014,14</td> </tr> </table>	Skupaj stroški	€ 78.523,04	Prispevek EU	€ 66.744,58	Prispevek nacionalnih organov	€ 11.778,46	Pokrajinski viri	€ 0,00	Zasebni viri	€ 9.014,14
Skupaj stroški	€ 78.523,04										
Prispevek EU	€ 66.744,58										
Prispevek nacionalnih organov	€ 11.778,46										
Pokrajinski viri	€ 0,00										
Zasebni viri	€ 9.014,14										
Kontakt:	<p>Ime: Denis Striković Organizacija: Kulturno – izobraževalni zavod Averroes Ljubljana naslov: Proletarska cesta 4, Ljubljana E-pošta: denis@averroes.si Internet: www.averroes.si</p>										
Opis operacije/politike	<p>Splošni cilji: krepiti zaposljivost pripadnikov ranljivih skupin na področju kulture z usposabljanjem lastnih strokovnih kadrov upravičenih prijaviteljev in/ali pripadnikov ranljivih skupin. Opis dejavnosti: krepitev zaposljivosti in usposabljanje menedžerja kulturnih dogodkov, usposabljanje organizatorjev kulturnih dogodkov – projektov.</p> <p>Upravičenci: pripadniki različnih manjših etničnih skupin (Bošnjaki) Pričakovan vpliv (ali dejanski rezultati): Zaposljiv in usposobljen menedžer kulturnih dogodkov, 6 usposobljenih organizatorjev kulturnih dogodkov – projektov, Izdelana metodologija za usposabljanje ter 3 izvedena usposabljanja.</p>										
Strateški kontekst:	<p>Osnovne informacije – navezava na izziv, ki ga operacija/politika obravnava: Razvojni projekt se izvaja v okviru 4. Razvojne prioritete “Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti” in prednostne usmeritve 4.3:” Dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti”. Osnovni aktivnosti projekta sta krepitev zaposljivosti in usposabljanje.</p>										
Operacija /oblikovanje politike / izvajanje:	<p>Oblikovanje – upravljanje – spremljanje – inovacije ali elementi dobre prakse : Izvajanje usposabljanj in ustvarjanje novih delovnih mest vodi k dvigu zaposljivosti ciljne skupine. Boljše zaposlitvene možnosti pa so pogoj za večjo socialno vključenost.</p> <p>Kulturno izobraževalni zavod: www.averroes.si.</p>										

Primer dobre prakse 8: E-VEM za gospodarske družbe - OP RČV 2007-2013

Država:	SIO Slovenija	
Regija:	SIO Slovenija	
Operacija, shema, politika:	E-VEM za gospodarske družbe	
Trajanje:	Operacija je v trajanju. Začetek operacije: 1.1.2007 Predviden zaključek: 31.12.2013	
Cilj:	Konvergenca	
Financiranje:	Skupaj stroški	€ 4.329.153,00
	Prispevek EU	€ 3.679.780,04
	Prispevek nacionalnih organov	€ 649.372,96
	Pokrajinski viri	€ 0,00
	Zasebni viri	€ 0,00
Kontakt:	Ime: Teja Batagelj Organizacija: Ministrstvo za javno upravo naslov: Tržaška 21, 1000 Ljubljana E-pošta: teja.batagelj@gov.si Internet: www.mju.gov.si E-VEM za gospodarske družbe: http://evem.gov.si/evem/	
Opis operacije/politike	<p>Upravičenci: Ministrstvo za javno upravo</p> <p>Uporabniki storitev: gospodarske družbe, sodišča, notarji, točke VEM (izpostave AJPES, davčni uradi, upravne enote, območne enote OZS, območne enote GZS, točke VEM JAPTI)</p> <p>Splošni cilji: enostavnost postopkov, transparentnost poslovanja, odzivnost organov, dostopnost storitev, zmanjšanje stroškov za bodoče podjetnike, racionalizacija delovanja javne uprave.</p> <p>Osnovni namen sistema e-VEM g.d.-i (e-VEM za gospodarske družbe) je zagotoviti ustrezno informacijsko podporo bodočim in obstoječim gospodarskim družbam, in sicer, omogočiti v najkrajšem možnem času vpis družbe v sodni register in opravljanje ostalih postopkov na enem mestu- fizično ali preko spleta.</p> <p>Specifični cilji operacije: vzpostavitev elektronske registracije gospodarskih družb na daljavo, poenostavitev in pohitritev postopkov registracije, zagotovitev kontrole vnesenih podatkov prek primarnih referenčnih virov, zagotovitev tehničnih pogojev za delo referentom VEM in referentom registrskih organov, zamenjava papirnih dokumentov z elektronskimi, centralna hramba dokumentov ter arhiviranje dokumentov v elektronski obliki, zagotovitev pogojev za elektronsko prijavo delavcev v obvezna socialna zavarovanja, prijavo obveznih podatkov ustanovam in izvedbo ostalih administrativnih aktivnosti.</p>	

	<p>Učinki: storitve niso časovno in geografsko omejene; portal je enotno mesto za e-storitve in življenjske dogodke za poslovne subjekte; postopek odpiranja začasnega transakcijskega računa, registracije, prejema sklepa o vpisu v sodni/poslovni register in oddaja ostalih vlog se vedno izvaja preko spletnih storitev z uporabo varnih komunikacij; podjetja lahko na leto opravijo preko 1.600.000 postopkov preko spleta; povprečni čas registracije podjetja je 3 dni; med institucionalni projekt, ki vključuje sodelovanje različnih ustanov (sodišča, notarji, AJPES, DURS, OZS, banke, ministrstva, ZZZS, ZRSZ, ZPIZ, GURS, GZS).</p> <p>Prihranki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prihranki za podjetja (10,2 MIO EURO letno, če bi vsa podjetja uporabljala e-VEM) • vpis v sodni register je opravljen hkrati z vpisom v poslovni register, davčna številka se dodeli avtomatsko; • storitve portala e-VEM in točk VEM so brezplačne; • ukinjena notarska overitev družbene pogodbe in akta o ustanovitvi za enostavne d.o.o.; • ukinjena objava vpisov v sodni register v Uradnem listu; • ukinjena taksa za vpise v sodni register; <p>Pozitiven trend registracij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20% registriranih d.o.o. v povprečju na mesec glede na leto 2007 • 6.837 novo obstoječih podjetij od februarja 2008 (50.411 podjetij v RS) <p>Novi cilji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dvig uporabe portala e-VEM – enostavnost, prijaznost storitev, informiranje uporabnikov • nove storitve za podjetja in podjetnike • dvig znanja javnih uslužbencev • dvig nivoja podpore uporabnikom • uvedba storitev sistema e-VEM v javno upravo
Strateški kontekst:	Osnovne informacije – navezava na izziv, ki ga operacija/politika obravnava: Namen e-VEM za gospodarske družbe je zagotoviti ustrezno informacijsko podporo bodočim in obstoječim gospodarskim družbam, in sicer, omogočiti v najkrajšem možnem času vpis družbe v sodni register in opravljanje ostalih postopkov na enem mestu- fizično ali preko spleta, kar omogoča učinkovitejšo informacijsko družbo za vse in večja administrativno zmogljivost.
Operacija /oblikovanje politike / izvajanje:	Operacija vpliva tudi oblikovanje politik, saj je bilo potrebno pred začetkom izvedbe operacije ustrezno uskladiti zakonodajo ter omogočiti elektronsko izvedbo storitev ter podporo e- postopkom. E-VEM za gospodarske družbe: http://evem.gov.si/evem/